

OKRESOWA OCENA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

przyjętego Uchwałą Nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (Dz. Urz. Woj. Zach. w dniu 27 lipca 2020 r. Poz. 3564)

Wyniki przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym:

- **Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego**
- **Realizacja polityki przestrzennej województwa, w tym:
Ocena realizacji inwestycji celu publicznego w latach 2020-2023**
- **Wnioski i rekomendacje**

Organ sporządzający: **Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego**

na podstawie z art. 45 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu
i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, z późn. zm.)

Opracowanie: zespół Regionalnego Biura Gospodarki Przestrzennej
Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie
pod kierunkiem dyrektora Leszka Jastrzębskiego

Zespół w składzie: Ewa Buszac-Piątkowska, Tomasz Furmańczyk, Tomasz Jaksina, Leszek Jastrzębski,
Natalia Korwin-Piotrowska, Ewelina Kuriata, Piotr Łaniewski, Maciej Łapko,
Julita Miłosz-Augustowska, Milena Nowotarska, Małgorzata Oyarce-Yuzzelli,
Mariusz Płocharski, Magdalena Racinowska-Ratajska, Anna Smentek,
Justyna Strzyżewska, Karina Szerzeniewska-Pestka, Michał Urbański,
Maria Wabich, Marek Wiśniewski

SPIS TREŚCI:

WPROWADZENIE	3
I. RAPORT O STANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO	6
Ocena aktualności uwarunkowań oraz celów i kierunków kształtowania polityki przestrzennej	6
Cel I. Wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa	8
Cel II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego	11
CEL III. Rozwój potencjału ludnościowego	17
CEL IV. Przekształcenia sieci osadniczej.....	19
CEL V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego	22
CEL VI. Rozwój infrastruktury społecznej	29
Cel VII. Wzrost i rozwój gospodarczy	33
Cel VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego	44
Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej	59
Cel X. Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa	76
Cel XI.-XIV. Obszary funkcjonalne.....	78
II. REALIZACJA POLITYKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA	81
2.1 PLANOWANIE PRZESTRZENNE (IMPLEMENTACJA ZAPISÓW PZPWZ DO DOKUMENTÓW GMINNYCH I DECYZJI LOKALIZACYJNYCH).	81
2.2 INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM	86
2.2.1 Zadania rządowe.....	86
2.2.2 Zadania samorządowe	98
2.2.3 ZIT Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego	109
2.2.4 ZIT Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego.....	112
2.3 TERYTORIALIZACJA POLITYKI ROZWOJU	115
2.4 INNE NARZĘDZIA I DZIAŁANIA REALIZACJI PLANU	117
2.4.1 Projekty i rekomendacje	117
2.4.2 Regionalny węzeł infrastruktury informacji przestrzennej - RIIP.....	120
2.4.3 Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Zachodniopomorskiego.....	121
III. WNIOSKI I REKOMENDACJE	124
3.1. Podsumowanie oceny uwarunkowań, celów i kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego – synteza przeglądu i oceny w układzie celów planu.	124
3.2. Podsumowanie analizy aktualności systemu realizacji polityki przestrzennej	127
3.2.1. Stan wdrażania zapisów planu do dokumentów planistycznych.....	127
3.2.2. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.	127
3.2.3. Ocena narzędzi związanych z terytorializacją polityki rozwoju.	127
3.3. Rekomendacja końcowa dla Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego	128

WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 45 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (dalej ustawa lub upzp) plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlega okresowej ocenie.

Zarząd województwa, co najmniej raz w czasie kadencji sejmiku, dokonuje przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, opracowuje raport o jego stanie w zakresie określonym w art. 39 ust. 3 oraz sporządza ocenę realizacji inwestycji, o których mowa w art. 39 ust. 5, podlegającą zaopiniowaniu przez wojewódzką komisję urbanistyczno-architektoniczną. Wyniki tego przeglądu oraz raport są przedstawiane sejmikowi województwa oraz przekazywane do wiadomości ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego (dalej plan lub PZPWZ), który podlega okresowej ocenie został przyjęty Uchwałą Nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 27 lipca 2020 r.

Ocena obejmuje okres od uchwalenia planu w czerwcu 2020 r. do końca 2023 r.

Plan jest dokumentem o charakterze regionalnym i stanowi jeden z elementów szerokiego podejścia do planowania strategicznego, szczególnie w kontekście koordynacji działań polityki przestrzennej. Określa m.in. uwarunkowania i kierunki rozwoju województwa w zakresie organizacji struktury przestrzennej (sieć osadnicza), infrastruktury technicznej i społecznej, ochrony środowiska czy lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Osiągnięcie celów polityki przestrzennej województwa, jest realizowane całym wachlarzem działań, dla których plan zagospodarowania przestrzennego województwa pełni rolę koordynacyjną. Możliwości prowadzenia polityki przestrzennej zależą od pozostających w dyspozycji samorządu województwa instrumentów.

Narzędzia prowadzenia polityki przestrzennej podzielić można na bezpośrednie (prawne, w tym system planowania przestrzennego, inwestycje trwałe, gospodarka gruntami) oraz pośrednie (finansowe - stymulujące lub zachęcające do podejmowania działań, inicjujące, informacyjne, lobbying). W PZPWZ w zakresie realizacji polityki przestrzennej województwa wskazano następujące narzędzia:

Planowanie przestrzenne, jedno z narzędzi polityki przestrzennej polegające na przenoszeniu ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa na szczebel lokalny do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz odpowiednich zadań rządowych i samorządowych (wojewódzkich) do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów rewitalizacji, a także do planów zagospodarowania przestrzennego obszarów funkcjonalnych. Narzędzie obejmuje również współpracę przy tworzeniu przez administrację rządową planów zagospodarowania obszarów morskich. Z uwagi na możliwość lokalizacji inwestycji na podstawie tzw. „specustaw”, planowanie przestrzenne obejmuje również współpracę i opiniowanie decyzji wydawanych na podstawie tych ustaw.

Komentarz: W wyniku zmian ustawowych studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zastąpione zostaną planami ogólnymi gmin. Obszary funkcjonalne zostały usunięte z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z powyższym nie ma podstaw do tworzenia dla nich planów zagospodarowania przestrzennego.

Zadania samorządowe, Inwestycje celu publicznego mające wskazaną konkretną lokalizację oraz zapewnione finansowanie przez zapisanie ich w programach wojewódzkich lub wieloletnim programie inwestycyjnym województwa. Zarząd województwa uzgadnia projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie tych zadań lub wprowadza te zadania poprzez ustalenia planu do planów miejscowych na zasadach określonych w art. 44 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zadania rządowe, inwestycje rządowe zapisane w dokumentach przyjętych przez organy władzy centralnej (sejm, rząd, minister) bądź jednostki im podległe.

Inne inwestycje celu publicznego. Inne inwestycje realizujące cele publiczne o znaczeniu ponadlokalnym, nie będące zadaniami wojewódzkimi lub rządowymi, realizowane przez gminy, powiaty (lub ich grupy), operatorów lub w partnerstwie publiczno-prywatnym.

Lobbing. Działanie decydentów, organów i instytucji samorządu województwa w politycznych organach sąsiednich samorządów, w organach państwa, państw ościennych bądź organach Unii Europejskiej, w celu uzyskania korzystnych dla rozwoju województwa rozstrzygnięć prawnych, organizacyjnych i finansowych, polegających np. na lokalizacji lub kontynuacji określonych inwestycji, decyzji czy przedsięwzięć; działanie to obejmować może przedstawianie politykom i organom decyzyjnym dobrze umotywowanych racji województwa, racji stanu, korzyści ekonomicznych dla budżetu państwa, pozytywnych skutków społecznych itp.

Działania programowe. Programy/inicjatywy nakierowane na rozwiązywanie konkretnych problemów, integrujące działania różnych partnerów, w oparciu o środki z różnych dostępnych źródeł.

Terytorializacja polityki rozwoju. Narzędzie polityki regionalnej, polegające na ukierunkowaniu działań na konkretne terytoria. Narzędzie to wykorzystywane będzie w formie wsparcia dla konkretnych obszarów, w tym obszarów funkcjonalnych. Takie postępowanie pozwoli wspierać obszary, w których dane działanie przyniesie największe efekty, jak również wyeliminować działania niepożądane w określonych obszarach. W ramach terytorializacji polityki rozwoju stosowane są następujące instrumenty:

- Strategiczna interwencja województwa zachodniopomorskiego obejmuje obszary, na których dochodzi do kumulacji negatywnych zjawisk o charakterze społeczno-gospodarczym, konfliktów przestrzennych związanych ze sposobem wykorzystania ich potencjału przyrodniczego i kulturowego.
- Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) są podstawowym narzędziem dedykowanym głównym ośrodkom wzrostu województwa, tj. obszarom funkcjonalnym miasta wojewódzkiego - Szczecina (Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego) oraz miasta o znaczeniu ponadregionalnym - Koszalina (Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego) i innych obszarów miejskich.

Komentarz: w perspektywie finansowej na lata 2021-2027 przewidziano wdrażanie wszystkich narzędzi terytorialnych wymienionych w art. 28 rozporządzenia UE 2021/1060, w tym także tych, które zostały wypracowane w ramach polityki spójności w latach 2014-2020, tj.:

- 1) zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT);
- 2) rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS);
- 3) oraz nowego narzędzia: inne instrumenty terytorialne (IIT).

Komentarz: Zasięg mechanizmu ZIT w perspektywie 2021-2027 został rozszerzony. Narzędziem tym zostaną objęte nie tylko miasta wojewódzkie i ich obszary funkcjonalne, ale również wszystkie miejskie obszary funkcjonalne (MOF) wyznaczone przez samorządy wojewódzkie. Szczególną rolę przypisano miastom średnim tracącym funkcje społeczno-gospodarcze, ponieważ Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej uznało je w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 jako jeden z dwóch typów obszarów strategicznej interwencji (OSI) o znaczeniu krajowym.

- Kontrakt Samorządowy (KS) to jedna z podstawowych form realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego (RPOWZ) 2014-2020, negocjacyjne narzędzie planowania i realizacji zintegrowanych przedsięwzięć istotnych dla rozwoju danego obszaru (a w konsekwencji całego regionu), tworzone w oparciu o współpracę wszystkich partnerów procesów rozwojowych obecnych na danym obszarze.

Komentarz: Kontrakt samorządowy w nowej perspektywie może być realizowany w formule ZIT lub IIT.

- Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność, którego celem jest zmniejszenie poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego, zwiększenie potencjału gospodarczego oraz aktywności społecznej i zawodowej. Instrument umożliwia lokalnym społecznościom inicjowanie i realizację w sposób partycypacyjny działań rozwojowych odpowiadających na wyzwania społeczne, środowiskowe i gospodarcze danego obszaru.

Komentarz: Kluczową rolę w procesie wdrażania RLKS odgrywają Lokalne Grupy Działania, które odpowiadają za opracowanie i wdrożenie lokalnych strategii. LGD to lokalne partnerstwo, w którym uczestniczą różne podmioty z sektora publicznego, społecznego i gospodarczego.

- Preferencje dla konkretnych obszarów w konkursach ogłaszanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego i innych programach, narzędziach i instrumentach, którymi dysponuje województwo lub w których przedstawiciele samorządu województwa mają prawo głosu.

Plan określa również **obszar działania** wskazujący lokalizację lub preferowany zasięg konkretnych działań. W tym miejscu, w przypadku inwestycji celu publicznego, wskazywane są gminy lub obszary, na których zlokalizowana będzie inwestycja. W pozostałych przypadkach, zwłaszcza w zakresie terytorializacji polityki, wskazuje się obszary, na których poszczególne działania powinny się koncentrować. Wskazanie obszaru działania w zależności od rodzaju działania oraz rodzaju użytego instrumentu oznacza:

- jedyny obszar, na którym działanie będzie mogło być realizowane (działania, konkursy, interwencje kierowane tylko dla tych obszarów) lub
- obszar preferowany dla działań, które mogą być realizowane na terenie całego województwa.

Obszar ten powinien być brany pod uwagę w pierwszej kolejności, dodatkowo punktowany w konkursach. Decyzja, czy wskazany obszar będzie jedynym, na którym będzie prowadzone konkretne działanie, czy preferowanym spośród całego obszaru województwa, podejmowana będzie indywidualnie w zależności od konkretnej sytuacji.

Komentarz: Działania zapisane w planie w kolejnej jego edycji powinny zostać zweryfikowane pod kątem doboru narzędzi realizacji i przypisanych im obszarów działania.

Realizując wymóg art. 45 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym sporządzono niniejszą okresową ocenę PZPWZ, która obejmuje:

1. Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego,
2. Opis systemu realizacji polityki przestrzennej województwa zachodniopomorskiego, w tym poprzez:
 - 1) wdrażanie zapisów planu do dokumentów planistycznych;
 - 2) realizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym;
 - 3) terytorializację polityki przestrzennej;
 - 4) inne narzędzia i działania realizacji polityki przestrzennej.
3. Wnioski i rekomendacje.

I. RAPORT O STANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Ocena aktualności uwarunkowań oraz celów i kierunków kształtowania polityki przestrzennej

Mając na uwadze fakt, że PZPWZ został przyjęty w tej samej VI kadencji Sejmiku WZ (Uchwałą Nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego - Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2020 r. poz. 3564), raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa na koniec 2023 r. został sporządzony w formie syntetycznej w oparciu o zidentyfikowane w planie w części kierunkowej uwarunkowania (syntezę uwarunkowań), cele i kierunki kształtowania polityki przestrzennej (ustalenia, zalecenia, projekty i rekomendacje). Określone w planie cele odzwierciedlają wymagany ustawą zakres raportu (art. 39 ust. 3).

Zestawienie elementów określonych w art. 39 ust. 3 ustawy z celami PZPWZ.

Art. 39 ust. 3 ustawy (wymagany zakres raportu)	Struktura celów określonych w PZPWZ (odpowiadająca zapisom art. 39 ust. 3 ustawy)
1) podstawowe elementy sieci osadniczej województwa i ich powiązań komunikacyjnych oraz infrastrukturalnych, w tym kierunki powiązań transgranicznych;	Cel I. Powiązania zewnętrzne województwa. Cel III. Rozwój potencjału ludnościowego. Cel IV. Przekształcenia sieci osadniczej. Cel VI. Rozwój infrastruktury społecznej [w tym uzdrowiska]. Celu VII. Wzrost i rozwój gospodarczy Cel VIII. Zewnętrzna i wewnętrzna dostępność transportowa oraz sprawność systemu transportowego. Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej.
2) system obszarów chronionych, w tym ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, uzdrowisk, obszarów ochrony uzdrowiskowej, dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;	Cel II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego. Celu VI. Rozwój infrastruktury społecznej - uzdrowiska. Celu VII. Wzrost i rozwój gospodarczy - uzdrowiska. Cel V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego.
3) rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym;	Wykaz inwestycji celu publicznego w PZPWZ.
4) (uchylony)	Cel XI - XIV. Obszary funkcjonalne w polityce przestrzennej województwa. Cel XV – XVIII. PZPSOM.
5) obszary szczególnego zagrożenia powodzią;	Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej. Kierunek 9. Zahamowanie wzrostu i obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego oraz przeciwdziałanie skutkom suszy.
6) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;	Cel X. Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa.

7)	obszary występowania udokumentowanych złóż kopalin i udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.	Cel II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego.
----	---	--

Przyjmując powyższe założenia ocenie poddano opis celu i syntezę uwarunkowań poprzedzającą sformułowane w planie kierunki, a w nich ustalenia, zalecenia, projekty i rekomendacje.

Wnioski z analizy sformułowano w postaci *komentarzy* do opisu celu oraz przez wydzielenie w ramach syntezy uwarunkowań zapisów aktualnych, nieaktualnych lub wymagających aktualizacji oraz nowych zidentyfikowanych uwarunkowań.

Ustalenia, zalecenia, projekty i rekomendacje w ramach poszczególnych kierunków danego celu zostały ocenione pod kątem ich aktualności lub stanu realizacji, co potwierdzono odpowiednio zapisem „aktualne” lub „spełnione”. W przypadku zapisu, co do którego odstąpiono od realizacji, wprowadzono odpowiednio zapis „nieaktualne”. W przypadku braku informacji wprowadzono odpowiedni zapis „brak danych”. Zapisy (ustalenia, zalecenia, projekty i rekomendacje) wymagające dodatkowego komentarza zostały nim opatrzone pod ich treścią.

Cel I. Wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa

Głównym celem rozwoju powiązań zewnętrznych województwa zachodniopomorskiego jest urzeczywistnienie aspiracji regionu związanych ze wznowieniem historycznej roli Szczecina jako wiodącego ośrodka morskiego i portowego w tej części basenu Morza Bałtyckiego, jak również wykorzystanie unikatowego położenia w przestrzeni Polski, dla budowania przewagi konkurencyjnej regionu. Realizacji tego celu służyć ma m.in. przejęcie roli krajowego lidera współpracy w Regionie Morza Bałtyckiego, zwłaszcza z najbliższymi światowymi metropoliami: Wielką Kopenhagą (Øresund), Berlinem i Hamburgiem. Utrzymywanie ścisłych relacji z innymi regionami, umożliwi podejmowanie wspólnych inicjatyw gospodarczych, społecznych, środowiskowych i naukowych. Współpraca taka ma być także instrumentem wdrożenia zasady spójności terytorialnej w obrębie Regionu Morza Bałtyckiego i Unii Europejskiej. Aspiracjom regionu sprzyja strategiczne położenie i bezpośrednie sąsiedztwo z niemieckimi Krajami Związkowymi oraz Skandynawią poprzez Bałtyk. Właśnie współpraca z regionami skandynawskimi wymaga szczególnie zacieśnienia z uwagi na nie w pełni wykorzystany potencjał działań w tym kierunku.

Komentarz: Zapis aktualny

WOJEWÓDZTWO A OTOCZENIE ZEWNĘTRZNE - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Zapisy aktualne:

- Położenie województwa w Regionie Morza Bałtyckiego, w sąsiedztwie Niemiec, Danii i Szwecji jako impuls do zwiększenia aktywności transgranicznej i bałtyckiej.
- Bliskość Szczecina wobec metropolii: Berlina, Hamburga i Regionu Wielkiej Kopenhagi i Skanii determinantą zwiększenia aktywności Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego w kontaktach gospodarczych i wymianie doświadczeń z północnymi Niemcami i Skandynawią.
- Funkcjonowanie intensywnej współpracy międzyregionalnej z sąsiadującymi regionami niemieckimi. Postulowana współpraca z regionami duńskimi i szwedzkimi, po uprzedniej analizie potencjałów i barier współpracy.
- Oddziaływanie funkcjonalne Szczecina na terytorium Niemiec w obszarze postulowanego Transgranicznego Regionu Metropolitalnego Szczecina kierunkiem rozwoju integrującym przestrzennie sąsiadujące regiony niemieckie, przy jednoczesnej konieczności dalszych działań wdrożeniowych. Potrzeba zwiększonej, międzysektorowej analizy kierunków rozwoju regionalnej gospodarki, prowadzenia bieżącego monitoringu transgranicznego regionu metropolitalnego i działań na rzecz wzmocnienia otoczenia naukowo-badawczego, z uwagi na znaczącą pozycję województwa w systemie Transeuropejskich Sieci Transportowych TEN-T, funkcjonowanie portów morskich i śródlądowych oraz działalność terminalu LNG.
- Spójne priorytety województwa zachodniopomorskiego z sąsiednimi regionami jako podstawa wspólnych działań lobbingsowych, nakierowanych na integrację przestrzenną regionów sąsiadujących.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- brak

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- brak

Kierunek 1. Rozwój współpracy w dziedzinie planowania przestrzennego i polityki regionalnej w Regionie Morza Bałtyckiego	
Zalecenia	OCENA AKTUALNOŚCI aktualne / spełnione
1. Wzmocnienie pozycji województwa w Regionie Morza Bałtyckiego poprzez aktywizację współpracy z regionami Republiki Federalnej Niemiec, Danii i Szwecji oraz dalszymi krajami nadbałtyckimi (Litwa, Łotwa, Estonia, Finlandia, Rosja) Komentarz: Zasięg współpracy powinien zostać zweryfikowany.	aktualne
2. Przejęcie przez Szczecin roli krajowego lidera w dziedzinie współpracy z północnymi regionami Republiki Federalnej Niemiec i Skandynawią (w tym realizacja Wspólnej Wizji Przyszłości 2030)	aktualne

dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań w odniesieniu do priorytetów rozwoju i rozpoznawalności TRMS)	
3. Utworzenie w Szczecinie instytutu naukowo-badawczego zajmującego się gospodarką morską, współpracą bałtycką, skandynawistyką Komentarz: Na Uniwersytecie Szczecińskim (Wydział Filologiczny) uruchomiono specjalność: Skandynawistyka - Studia Norweskie.	aktualne
4. Umacnianie transgranicznego oddziaływania Szczecina przez aktywną współpracę z Kopenhagą oraz innymi miastami i regionami Skandynawii, zwłaszcza z regionem Wielkiej Kopenhagi (Region Øresund) Komentarz: W Szczecinie uruchomiono w 2021 roku Dom Skandynawski jako przestrzeń do wspólnych działań administracji, dyplomacji, biznesu, nauki, kultury i sztuki, dającą możliwość spotkań mentorskich, koncepcyjnych i projektowych.	aktualne
5. Nawiązanie współpracy naukowej i gospodarczej Szczecina z Hamburgiem	aktualne
6. Rozwój sieci współpracy miast bałtyckich	aktualne
<i>Projekty</i>	aktualne / spełnione
1. Wspólne projekty w ramach Regionu Morza Bałtyckiego dotyczące intensyfikacji transportu morskiego i współpracy naukowo-technicznej, gospodarczej, kulturalnej oraz w zakresie tworzenia polityki regionalnej	aktualne
Kierunek 2. Rozwój współpracy transgranicznej z Republiką Federalną Niemiec w dziedzinie planowania przestrzennego i polityki regionalnej	
<i>Zalecenia</i>	aktualne / spełnione
1. Wzmocnienie międzyregionalnej i transgranicznej współpracy w dorzeczu Odry	aktualne
2. Intensyfikacja współpracy Szczecina z Berlinem	aktualne
3. Współpraca z Meklemburgią-Pomorzem Przednim i Brandenburgią w zakresie transgranicznych obszarów chronionych, edukacji, kultury, logistyki, energetyki i planowania przestrzennego	aktualne
4. Współpraca z Meklemburgią-Pomorzem Przednim i Brandenburgią w zakresie zagospodarowania turystycznego obszarów transgranicznych Dolnej Odry i Zalewu Szczecińskiego	aktualne
5. Rozwój transgranicznego systemu informacji przestrzennej oraz stałego monitoringu TRMS Komentarz: Zakończenie realizacji projektu polsko-niemieckiego poświęconego określeniu warunków wykonalności monitoringu TRMS oraz podjęcie działań zmierzających do wdrożenia idei transgranicznego monitoringu przy współudziale jednostek Województwa, m.in. RBGPWZ (lider), WZS, WUP, CIG, Biuro Geodezji UMWZ (w ramach portalu RIIP).	aktualne
6. Wzmacnianie korzystnych powiązań komunikacyjnych i infrastrukturalnych pomiędzy województwem a Republiką Federalną Niemiec, a także rozwój systemu informacji o transgranicznej ofercie transportowej	aktualne
<i>Projekty</i>	aktualne / spełnione
1. Opracowanie analiz i opracowań określonych do realizacji w koncepcji Przyszłości 2030 dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań Komentarz: Ukończenie prac w grudniu 2021 r. dotyczących stworzenia map infrastruktury kolejowej w polsko-niemieckim obszarze powiązań z podziałem na istniejące i planowane inwestycje kolejowe - sporządzenie opracowań i uruchomienie interaktywnej mapy.	aktualne
2. Studium komunikacyjne w zakresie powiązań transgranicznych	aktualne
3. Studium Transgranicznego Regionu Metropolitalnego Szczecina: realizacja kolejnych etapów koncepcji	aktualne
Kierunek 3. Współpraca i koordynacja polityki przestrzennej z sąsiednimi województwami	
<i>Zalecenia</i>	aktualne / spełnione
1. Współpraca z sąsiednimi województwami w zakresie lobbingu na rzecz priorytetów Strategii Rozwoju Polski Zachodniej	spełnione
2. Współpraca w zakresie leżących na styku województw obszarów chronionych	aktualne
3. Współpraca z województwem lubuskim w zakresie: – rozwoju Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego CETC, w tym starania o ciągłość i podniesienie parametrów infrastruktury transportu śródlądowego drogowego i kolejowego,	aktualne częściowo spełnione

<ul style="list-style-type: none"> – budowania strategii rozwoju obszarów funkcjonalnych miast leżących przy granicy województw (Gorzów Wielkopolski, Kostrzyn nad Odrą i zespół miast Barlinek - Myślibórz - Dębno), – długodystansowych tras rowerowych (w tym w szczególności Trasa Blue Velo - Odrzańska Trasa Rowerowa) 	
<p>4. Współpraca z województwem pomorskim w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – lobbingu na rzecz wsparcia, leżących na obszarze obu województw, obszarów o niższym poziomie rozwoju (terenów popegeerowskich), – obsługi mieszkańców w obszarach funkcjonalnych miast leżących przy granicy województw (Szczecinek, Słupsk, Człuchów), – długodystansowych tras rowerowych w szczególności trasy nadmorskiej (Velo Baltica) i Trasy Pojezierzy Zachodnich, – gospodarki morskiej 	<p><i>aktualne częściowo spełnione</i></p>
<p>5. Współpraca z województwem wielkopolskim w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – lobbingu na rzecz budowy drogi S11 na odcinku Poznań - Kołobrzeg oraz drogi S-10 wraz z optymalizacją przebiegu tych dróg, – budowania wspólnego potencjału i współpracy miast przygranicznych (Wałcz- Piła), – turystyki, tras i szlaków turystycznych w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> • przedłużenia do Poznania szlaku rowerowego Bałtyk-Wałcz („Stary Kolejowy Szlak”) • szlaków na rzekach przepływających przez oba województwa 	<p><i>aktualne częściowo spełnione</i></p>

Cel II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego

Głównym celem w tym zakresie jest stworzenie optymalnych warunków podnoszących jakość życia człowieka, poprzez zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Realizacja koncepcji sieci obszarów chronionych powinna przyczynić się do rozwoju ponadregionalnych przyrodniczych powiązań zewnętrznych oraz utworzenia warunków do powstania szlaków migracyjnych dla zwierząt. Istotnym zagadnieniem jest prowadzenie analiz nad dynamiką zachodzących przemian w środowisku przyrodniczym, związanych ze zmianami klimatycznymi oraz prognozowanymi skutkami tych zmian. Priorytetowe jest racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych, takich jak wody powierzchniowe, wody podziemne oraz kopaliny, dla prawidłowego funkcjonowania środowiska życia człowieka, a także przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptacja do prognozowanych jego zmian. W obszarach silnie zurbanizowanych, zwłaszcza w funkcjonalnych obszarach miejskich, należy dążyć do rozbudowy i połączenia wewnętrznych układów ekologicznych z obszarami otwartymi poprzez system zielonych pierścieni i klinów.

Komentarz: Zgodnie z art. 38 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym województwo zachodniopomorskie przystąpiło do sporządzenia projektu audytu krajobrazowego (uchwała nr 542/2019 - z dnia 29 marca 2019 roku).

Audyty krajobrazowe stanowią nowe, ustawowo usankcjonowane narzędzie ochrony krajobrazu i jest opracowywany w celu identyfikacji i oceny krajobrazów występujących na obszarze województwa. W ramach audytu wyznacza się krajobrazy priorytetowe, szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne lub estetyczno-widokowe i jako takie wymagające zachowania.

Rekomendacje i wnioski audytu krajobrazowego zgodnie z art. 39 ustawy uwzględnia się w planie zagospodarowania przestrzennego województwa oraz w dokumentach planistycznych gmin.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Zapisy aktualne:

- Duża różnorodność krajobrazu związana z młodogłacjalną rzeźbą terenu, determinującą podstawowe funkcje użytkowania.
- Bardzo korzystne warunki pozyskiwania energii wiatrowej w obszarze wybrzeża Bałtyku, obrzeża Zalewu Szczecińskiego i wyższych partiach wzniesień Pojezierza Pomorskiego.
- Korzystne warunki do pozyskiwania energii słonecznej na obszarach wybrzeża Bałtyku (od Świnoujścia po Kołobrzeg), Pojezierza Wałeckiego oraz doliny Odry (od Kostrzyna po Cedynię).
- Najwyższy potencjał hydrotechniczny Drawy, Regi, Gwdy, Parsęty, spośród rzek przepływających przez województwo.
- Bogactwo jezior i naturalnych zbiorników: ponad 5% udziału wód powierzchniowych na obszarze województwa (średnia krajowa: 2%).
- Występowanie najżyźniejszych gleb (jak czarnoziemy i brunatne właściwe) w południowo-zachodniej części województwa m.in. w gminach Pyrzyce, Stargard, Cedynia, Chojna, Moryń, Kołbaskowo oraz w pasie nadmorskim w gminach Mielno, Będzino i Postomino.
- Kruszywa naturalne, piaski, torfy, ropa naftowa, gaz ziemny i kreda jeziorna - głównymi kopalinami eksploatowanymi w województwie.
- Lokalizacja w województwie zachodniopomorskim jedyne eksploatowanego w Polsce złoża gazu azotowego - Cychry (gm. Dębno).
- Duża powierzchnia lasów (36,47% pow. województwa) istotnym potencjałem dla rozwoju przemysłu drzewnego, energetyki w oparciu o biomasę, turystyki, bioróżnorodności i roli ochronnej.
- Konflikty przestrzenne na obszarach nadmorskich w związku z występowaniem najkorzystniejszych warunków do pozyskiwania energii słonecznej i wiatrowej oraz wysokich walorów krajobrazowych i turystycznych.
- Prognozowany wzrost sztormowości i zagrożeń powodziowych w strefie brzegowej Bałtyku.
- Możliwy wzrost poziomu morza na południowym brzegu Bałtyku o 30-80 cm, a temperatury wody o 2°C do 2100r. (źródło: Second Assessment of Climate Change for the Baltic Sea Basin).
- Możliwy wpływ spadku zasolenia Morza Bałtyckiego na zmniejszenie populacji dorsza.

- Wpływ zeutrofizowanych wód Zalewu Szczecińskiego na jakość wód Zatoki Pomorskiej, a zanieczyszczeń wnoszonych przez Odrę - na wody Zalewu Szczecińskiego.
- Duża bioróżnorodność fauny i flory województwa zachodniopomorskiego. Główne obszary występowania gatunków chronionych i zagrożonych wyginięciem: obszar doliny Odry, pas nadmorski, pas pojezierzy.
- Rzeki Odra (zwłaszcza jej dolny odcinek wraz z estuarium i rejon ujścia Warty) oraz Drawa ze swoim doptywem Płociczną - akwenami o najbogatszej ichtiofaunie.
- Cenne gatunki chronionych ssaków na terenie województwa: żubry (w Wolińskim Parku Narodowym oraz dziko żyjące w okolicach Mirosławca), wilki migrujące w okolicach Cedyni, Mirosławca, Puszczy Drawskiej, 14 gatunków nietoperzy oraz ssaki morskie, tj. foka szara, morświn.
- Największe bogactwo gatunków awifauny w obszarze Międzyodrza, będącego najważniejszą ostoją ptaków wodno-błotnych w Polsce wraz z terenami jeziora Dąbie i Zalewu Szczecińskiego.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego w województwie stanowiące 33,6% krajowego wydobycia ropy naftowej i 9,3% gazu ziemnego.
Komentarz: Wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego w województwie stanowiące 33,0% krajowego wydobycia ropy naftowej i 10,2% gazu ziemnego wg danych Bilansu Zasobów Złóż Kopalin w Polsce stan na 31.XII.2022 r.
- Około 47% powierzchni województwa objęte jest różnymi formami ochrony przyrody.
Komentarz: Od uchwalenia PZPWZ powołano cztery rezerваты przyrody, z których 3 były wskazane w PZPWZ jako proponowane do ustanowienia. Obecnie w województwie jest 129 rezerwatów przyrody.

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- W opracowywanym projekcie audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego w krajobrazach priorytetowych wskazuje się obszary, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt 3,4 i 9 ustawy o ochronie przyrody.
- Po ukończeniu prac nad audytem krajobrazowym konieczna będzie weryfikacja proponowanych form ochrony przyrody (parków krajobrazowych i ich otulin, obszarów chronionego krajobrazu oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych).

Kierunek 1. Zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i przeciwdziałanie negatywnym skutkom antropopresji	
Zalecenia	OCENA AKTUALNOŚCI aktualne / spełnione
1. Zachowanie odmienności typów krajobrazów: ochrona krajobrazów na terenach silnej antropopresji	aktualne
– Zrównoważenie i dostosowanie rozwoju przestrzennego na obszarach rekreacyjno-wypoczynkowych strefy brzegowej Bałtyku, Zalewu Szczecińskiego i pojezierzy do warunków i stanu środowiska przyrodniczego: – rozdzielanie przestrzeni między jednostkami osadniczymi przez wprowadzanie terenów zielonych, – niedopuszczenie do nadmiernej koncentracji struktur osadniczych, – prowadzenie monitoringu chłonności turystycznej poszczególnych ekosystemów, – rezerwowanie terenów na systemy parkingów strategicznych	aktualne
2. Tworzenie warunków sprzyjających funkcjonowaniu korytarzy ekologicznych poprzez zapewnienie migracji zwierząt z ominięciem barier antropogenicznych, w szczególności komunikacyjnych	aktualne
3. Utrzymanie i tworzenie zielonych pierścieni wokół miast wraz z utrzymaniem i przywróceniem drożności miejskich systemów ciągów ekologicznych	aktualne

Kierunek 2. Przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom klimatycznym oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Zwiększenie obszarów zieleni na terenach zurbanizowanych	<i>aktualne</i>
2. Zwiększanie retencji wód na obszarach zurbanizowanych przez: <ul style="list-style-type: none"> – ustanowienie zwiększania retencji jako priorytetu projektowania systemów kanalizacji deszczowej, – wykorzystywanie zagłębień i oczek wodnych do retencji, – zwiększanie powierzchni biologicznie czynnej, przeciwdziałanie zasklepieniu gruntu, w tym poprzez zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej działek budowlanych, – wprowadzenie wtórnego wykorzystania wód w celach gospodarczych, zwłaszcza na terenach przeznaczonych pod funkcje usługowe i produkcyjne 	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkaniowych	<i>aktualne</i>
2. Zmniejszenie indywidualnego transportu samochodowego w centrach miast, za pomocą budowy zintegrowanego transportu publicznego	<i>aktualne</i>
3. Zmniejszenie indywidualnego, sezonowego transportu samochodowego na obszarach turystycznych poprzez zapewnienie zrównoważonych rozwiązań transportowych, w tym w ramach ściśle powiązanych rozwiązań zrównoważonej mobilności	<i>aktualne</i>
4. Rozwój systemów monitoringu i ostrzegania przed nadzwyczajnymi zjawiskami klimatycznymi	<i>aktualne</i>
5. Rozwój pozyskiwania energii odnawialnej (wykaz działań w rozdziale: cel IX, kierunki 4 i 5)	<i>aktualne</i>
6. Prowadzenie monitoringu powietrza, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów przekroczeń w danej strefie	<i>aktualne</i>
7. Ograniczenie nowej zabudowy w obszarach zagrożonych potencjalnymi skutkami wzrostu poziomu morza	<i>aktualne</i>
<i>Projekty</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Strategia dla strefy nadmorskiej i przybrzeżnej minimalizacji negatywnych skutków prawdopodobnego podniesienia się poziomu morza	
<i>Rekomendacje</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Wyznaczenie obszarów zagrożonych potencjalnymi skutkami zmian klimatu lub opracowanie metodyki ich wyznaczenia, w szczególności podniesienia się poziomu morza	<i>aktualne</i>
2. Monitoring wrażliwości ekosystemów na zmiany klimatyczne oraz wprowadzanie działań minimalizujących negatywny wpływ zmian klimatycznych w środowisku przyrodniczym	<i>aktualne</i>
Kierunek 3. Ochrona i racjonalne korzystanie z zasobów wód powierzchniowych i podziemnych	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Ochrona jeziora Miedwie jako głównego zbiornika wody pitnej	<i>aktualne</i>
2. Ochrona udokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr: 102, 118, 120, 122, 123, 125, 126, 127,134, 135,136	<i>aktualne</i>
3. Poprawa bilansu wodnego zlewni oraz zwiększenie odporności na zagrożenia naturalne	<i>aktualne</i>
4. Budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Zahamowanie wzrostu eutrofizacji poprzez ograniczenie wpływu substancji biogenicznych (azot i fosfor)	<i>aktualne</i>
2. Odtworzenie i ochrona istniejących systemów wodno-błotnych w celu polepszenia stosunków wodnych	<i>aktualne</i>
3. Budowa kanalizacji sanitarnej na terenach zabudowy nad brzegami akwenów	<i>aktualne</i>

4. Prowadzenie monitoringu wód przybrzeżnych i przejściowych	<i>aktualne</i>
Kierunek 4. Ochrona i racjonalne wykorzystanie strefy brzegowej morza	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Budowa, rozbudowa i utrzymanie systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenów nadmorskich, w tym usuwanie uszkodzeń w systemie zabezpieczenia przeciwpowodziowego brzegów morskich	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Na terenach położonych poniżej 2,5 m n.p.m. - jako zagrożonych fizycznym zniszczeniem, powodziami odmorskimi i zabagnieniem terenu - ograniczanie stałego zainwestowania do terenów wyznaczonych już w gminnych dokumentach planistycznych	<i>aktualne</i>
2. Wyposażenie terenów zainwestowanych o rzędnej poniżej + 2,5 m n.p.m. w rozwiązania odwodnieniowe, neutralizujące skutki powodzi odmorskich i zabagnień lub likwidacja/relokacja zainwestowania	<i>aktualne</i>
3. Na zapleczu brzegów klifowych, zarówno aktualnie czynnych, jak i martwych, w odległości mniejszej niż 200 m od górnej krawędzi klifów należy ograniczać lokalizację trwałego zainwestowania do terenów wyznaczonych już w dokumentach planistycznych	<i>aktualne</i>
4. Zabezpieczenie nowych źródeł zaopatrzenia w wodę dla potrzeb komunalnych i gospodarczych w warunkach wzrostu ingresji wód morskich do użytkowych poziomów wodonośnych	<i>aktualne</i>
5. Ochrona terenów narażonych na zanieczyszczenia przed nadmiernym wykorzystaniem turystycznym	<i>aktualne</i>
<i>Rekomendacje</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Podział strefy brzegowej morza na rejony zabezpieczane przed skutkami przewidywanych zagrożeń przyrodniczych (rejony inwestycyjne) i na rejony pozostawione oddziaływaniu naturalnych procesów przyrodniczych	<i>aktualne</i>
2. Monitoring strefy brzegowej południowego Bałtyku	<i>aktualne</i>
Kierunek 5. Ochrona powierzchni ziemi i racjonalne wykorzystanie gleb	
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Wykluczenie obszarów osuwiskowych i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych z zainwestowania i użytkowania osadniczego	<i>aktualne</i>
2. Pozostawienie obszarów osuwiskowych i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych dla użytkowania leśnego (jako lasy glebochronne), pastwiskowego (ekstensywny wypas) lub ekologicznego (naturalna sukcesja)	<i>aktualne</i>
3. Ochrona gleb wysokiej jakości przed nierolniczym wykorzystaniem, zwłaszcza w pasie Pobreża Bałtyckiego, na Równinie Pyrzyckiej, w okolicy Kołbaskowa, Dobrej Szczecińskiej, Cedyni i Mieszkowic	<i>aktualne</i>
4. Zalesienia gruntów nieprzydanych dla innych celów z zachowaniem ochrony siedlisk przyrodniczych	<i>aktualne</i>
5. Poprawa jakości gleb w wyniku regulacji stosunków wodnych	<i>aktualne</i>
6. Wprowadzenie zadrzewień śródpolnych służących ochronie gleb przed erozją wietrzną oraz poprawie stosunków mikroklimatycznych i biocenotycznych	<i>aktualne</i>
7. Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na osuwiska w aktualizowanych dokumentach planistycznych	<i>aktualne</i>
<i>Rekomendacje</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Opracowanie szczegółowych map obszarów zagrożonych osuwiskami dla całego województwa	<i>aktualne</i>

Kierunek 6. Wykorzystanie kopalin uwzględniające potrzeby gospodarcze oraz ochronę środowiska	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Ochrona udokumentowanych złóż kopalin niezagospodarowanych, służąca potrzebom ich przyszłej eksploatacji	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Projektowanie kopalni odkrywkowych z uwzględnieniem minimalizacji wpływu na krajobraz	<i>aktualne</i>
2. Rekultywacja i rewitalizacja obszarów poeksploatacyjnych	<i>aktualne</i>
3. Likwidacja i rekultywacja nielegalnych wyrobisk	<i>aktualne</i>
Kierunek 7. Ochrona i powiększenie powierzchni obszarów leśnych oraz zadrzewionych	
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	<i>aktualne</i>
2. Stopniowa przebudowa drzewostanu w celu dostosowania struktury lasu do istniejących warunków siedliskowych	<i>aktualne</i>
3. Wprowadzanie drzewostanów mieszanych	<i>aktualne</i>
4. Zapewnienie nienaruszalności lasów ochronnych	<i>aktualne</i>
Kierunek 8. Zachowanie różnorodności biologicznej i rozwój systemu obszarów chronionych oraz jego integracja z systemami pozaregionalnymi	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Uwzględnienie wskazanych do ustanowienia parków krajobrazowych w polityce przestrzennej jednostek samorządu terytorialnego: – Widuchowskie Buczyny i Krzywińskie Łęgowisko (gm. Widuchowa), – Koszaliński Park Krajobrazowy (m. Koszalin, gm. Manowo, Sianów)	<i>aktualne</i>
2. Uwzględnienie wskazanych do ustanowienia na obszarze województwa obszarów chronionego krajobrazu (OChK) w polityce przestrzennej jednostek samorządu terytorialnego: – Rynna Wietszyńska (gm. Karlino), – kompleks lasów Tychowo-Poniki (gm. Tychowo), – Wierzchowo (gm. Wierzchowo), – Dolina Stepnicy (gm. Osina, Maszewo), – Osowo-Bieniczki (gm. Nowogard), – Dolina Pileszy (gm. Nowogard, Osina), – Jezioro Kościuszki (gm. Osina), – Krzywice (gm. Osina), – Węgorzyce (gm. Osina), – Dolina rzeki Lubieszowej (gm. Brojce, Gryfice, Płoty), – Dolina Otoczki (gm. Gryfice, Karnice, Trzebiatów), – Dolina Pniewy (gm. Płoty, Rymań), – Łąki koło Wicimic (gm. Płoty), – Obszar Chronionego Krajobrazu (gm. Chojna, Moryń, Trzcińsko-Zdrój), – Gryfiński Obszar Chronionego Krajobrazu (gm. Gryfino), – Dolina Błotnicy i Jezioro Kamienica (gm. Gościno, Kołobrzeg, Siemyśl), – Jezioro Dołgie (gm. Lipiany), – Sądów-Ziemomyśl (gm. Dolice), – Dolina Małej Iny (gm. Dolice), – Brzeziński Obszar Chronionego Krajobrazu (gm. Dolice), – Łąki nad Miedwiem (gm. Kobylanka, Stargard), – Dolina Iny (gm. Dolice, Stargard, Suchań), – Dolina Pęcinki (gm. Suchań), – Okolice Żydowo-Biały Bór, powiększenie istniejącego obszaru (gm. Biały Bór), – Wysoczyzna Kołacz-Białowąs (gm. Połczyn-Zdrój), – Wysoczyzna Buślary (gm. Połczyn-Zdrój), – Źródła Regi (gm. Połczyn-Zdrój), – Zlewnia Czernicy (gm. Sławoborze)	<i>aktualne</i>

Komentarz: Konieczna weryfikacja wskazań do objęcia ochroną w tym w kontekście wyników audytu krajobrazowego.	
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Opracowanie planów ochrony dla parków krajobrazowych Komentarz: Zmieniona została uchwała w sprawie zmiany Barlinecko – Gorzowskiego Parku Krajobrazowego na Barlinecki Park Krajobrazowy oraz uchwalono dwa plany ochrony dla: Barlineckiego Parku Krajobrazowego i Drawskiego Parku Krajobrazowego.	<i>aktualne</i>
2. Projekty w zakresie tworzenia centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime, np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki	<i>aktualne</i>
3. Ujednolicenie zasad gospodarowania i doprowadzenie do spójności przestrzennej form ochrony przyrody z sąsiednimi województwami i przylegającymi obszarami po stronie niemieckiej	<i>aktualne</i>
4. Ochrona i monitoring siedlisk przyrodniczych i gatunków objętych ochroną	<i>aktualne</i>
5. Zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych	<i>aktualne</i>
6. Edukacja ekologiczna oraz rozwój infrastruktury dydaktycznej i turystycznej w lasach oraz na terenach objętych ochroną	<i>aktualne</i>
7. Zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków na terenach podmokłych, w dolinach rzecznych, zbiornikach wodnych oraz strefie przybrzeżnej i na terenach zmeliorowanych w stanie niepogorszone	<i>aktualne</i>
8. Renaturyzacja i rekultywacja jezior oraz cieków	<i>aktualne</i>
<i>Rekomendacje</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Objęcie Wolińskiego Parku Narodowego (Bramy Świny, Wstecznej Deltą Świny) ochroną przez wpisanie na listę światowego dziedzictwa UNESCO	<i>aktualne</i>

CEL III. Rozwój potencjału ludnościowego

Głównym wyzwaniem w zakresie potencjału ludnościowego jest zahamowanie spadku liczby ludności, przede wszystkim poprzez zahamowanie jej odpływu (zwłaszcza osób młodych), a także dążenie do wzrostu liczby urodzeń. Cel ten zrealizowany jest również poprzez inne działania zapisane w planie dotyczące atrakcyjności zamieszkania w województwie, zwłaszcza: nakierowane na poprawę sytuacji gospodarczej (w tym zwiększenie liczby, jakości i dostępności miejsc pracy), poprawę jakości życia (w tym jakości środowiska przyrodniczego, urbanistyczno-architektonicznego), a także zwiększenie dostępu do usług i mieszkań.

Komentarz: Zapis aktualny

LUDNOŚĆ - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Zapisy aktualne:

- Starzenie się miast.
Komentarz: Zapis aktualny. Miasta starzeją się bardziej niż obszary wiejskie. W miastach w 2022 roku odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym wynosił już 26% przy 23% na obszarach wiejskich. W 2017 roku wartości te wynosiły odpowiednio 23% i 20%.
- Pogarszająca się struktura wiekowa ludności, duża liczba osób w późnym wieku produkcyjnym (najliczniejsze roczniki 50-65 lat, których nie ma kto zastąpić na rynku pracy).
- Skupianie się ludności wokół dużych miast, depopulacja większości miast i peryferyjnych obszarów wiejskich.
Komentarz: Zapis aktualny. Tylko 10 gmin w latach 2018-2022 odnotowało dodatni ruch rzeczywisty i wszystkie znajdowały się w bliskim sąsiedztwie Szczecina albo Koszalina.
- Prognozowany spadek liczby ludności województwa do roku 2035 o 7% i o 15% do 2050 r. Najsilniejsza depopulacja prognozowana w centralnej i południowo-wschodniej części województwa i powiecie kamieńskim. Przewidywane zwiększenie ludności w otoczeniu dużych miast.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Spadek przyrostu naturalnego (głównie w dużych miastach).
Komentarz: Spadek przyrostu naturalnego nastąpił zarówno na wsi jak i w mieście.
- Odpływ ludności, głównie osób młodych, do wszystkich sąsiednich województw i na Mazowsze.
Komentarz: Zapis częściowo nieaktualny, z jednym województwem sąsiednim (lubuskim) zachodniopomorskie w latach 2017-2022 odnotowało dodatnie saldo migracji. W tym okresie zachodniopomorskie, podobnie jak w latach poprzednich wyraźnie odznacza się ujemne saldo migracji międzywojewódzkiej dla województwa zachodniopomorskiego. Największy odpływ występuje osób w wieku produkcyjnym mobilnym największy odpływ osób w wieku 20-37 lat. Kierunki migracji młodych ludzi to przede wszystkim Wielkopolska i Mazowsze oraz województwo Pomorskie.

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- Wzrost liczby zgonów w latach 2020-2022.
Komentarz: w roku 2019 zmarło 18,5 tys. osób, rok później 21,0 tys., w roku 2021 23,2 tys. osób i w roku 2022 20,4 tys. osób. W tych latach 6618 osób zmarło na covid (najwięcej w 2021 roku – 3689 osób)

Kierunek 1. Wzrost atrakcyjności zamieszkania przez poprawę jakości życia mieszkańców	
Zalecenia	OCENA AKTUALNOŚCI aktualne / spełnione
1. Poprawa warunków mieszkaniowych w miastach przez rewitalizację, odpowiednią strukturę i intensywność zabudowy oraz modernizację i podniesienie standardów technicznych użytkowych historycznej zabudowy miejskiej	aktualne

2. Poprawa dostępności i jakości terenów rekreacyjnych na obszarach miejskich, zwiększenie skomasowanej powierzchni zielonej dla zespołów mieszkaniowych jako przydomowych terenów rekreacji i wypoczynku	<i>aktualne</i>
Kierunek 2. Wzmocnienie potencjału demograficznego województwa	
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Poprawa dostępności usług opieki nad dziećmi	<i>aktualne</i>
2. Pomoc w powrocie na rynek pracy osobom sprawującym opiekę nad dziećmi	<i>aktualne</i>
3. Zapewnienie wsparcia dla rodzin wielodzietnych	<i>aktualne</i>
4. Podniesienie konkurencyjności uczelni wyższych	<i>aktualne</i>
5. Wsparcie lokalizacji inwestycji tworzących atrakcyjne miejsca pracy	<i>aktualne</i>
Kierunek 3. Dostosowanie do zmian demograficznych	
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Adaptacja przestrzenna, komunikacyjna, instytucjonalna, usługowa i społeczna miejscowości do zmiany struktury wiekowej ludności	<i>aktualne</i>
2. Wsparcie dla osób aktywnych zawodowo po 50. roku życia	<i>aktualne</i>
3. Wdrożenie programów zdrowotnych dla osób w wieku aktywności zawodowej, dotyczących chorób negatywnie wpływających na rynek pracy	<i>aktualne</i>
Kierunek 4. Przeciwdziałanie depopulacji centralnej i południowo-wschodniej części województwa	
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Poprawa dostępności do usług publicznych, w tym zapewnienie zrównoważonych, elastycznych rozwiązań transportowych	<i>aktualne</i>
2. Integracja rynków pracy i poprawa dostępności komunikacyjnej do miejsc pracy	<i>aktualne</i>
3. Poprawa jakości edukacji i jej powiązanie z rynkiem pracy	<i>aktualne</i>
4. Wspieranie rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości	<i>aktualne</i>
5. Dążenie do wsparcia koncentracji ludności w słabszych ośrodkach miejskich	<i>aktualne</i>

CEL IV. Przekształcenia sieci osadniczej

W województwie występują 2 główne obszary koncentracji sieci osadniczej - SOM i KKBOF. Acentralne położenie tych obszarów skutkuje ich słabszym oddziaływaniem na terytorium województwa. W celu równoważenia rozwoju w przestrzeni województwa, konieczne jest wsparcie policentryczności układu osadniczego. Optymalizacja rozmieszczenia potencjałów oraz poprawa dostępności jak największej liczby ludności do dóbr i usług wymagają wsparcia ośrodków subregionalnych, leżących poza wymienionymi wyżej obszarami, tj. Szczecinka i Wałcza. Wobec braku miast subregionalnych w centralnej i południowej części województwa należy dążyć do wykreowania subregionalnego obszaru wzrostu w oparciu o komplementarne układy sześciu miast w strefie centralnej oraz trzech miast: Barlinek-Myślibórz-Dębno - w południowej części województwa.

Komentarz: Zapis aktualny

SIEĆ OSADNICZA - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Zapisy aktualne:

- Acentralny układ sieci osadniczej, polaryzacja sieci w dwóch obszarach położonych przy granicach województwa (SOM, KKBOF); słaba dostępność dużej części województwa do głównych miast.
- Istnienie w południowo-wschodniej części województwa dwóch istotnych ośrodków miejskich: Szczecinka i Wałcza, mających potencjał do pełnienia funkcji subregionalnych ośrodków równoważenia rozwoju.
- Słabe powiązania wschodniej części województwa (Wałcz, Szczecinek) ze Szczecinem.
- Niekontrolowane rozlewanie się miast i urbanizacja wsi podmiejskich, wzrost transportochłonności i kosztów kongestii obszarów aglomeracyjnych.
- Niedostosowanie infrastruktury technicznej drogowej i społecznej do kierunków przemieszczania się ludności.
- Wyludnianie się miast małych i średnich, peryferyjne położenie i słaba dostępność miast położonych poza szczecińskim obszarem funkcjonalnym i aglomeracją koszalińską.
- Dysproporcje (także wewnętrzne) w poziomie rozwoju miast spowodowane problemami społecznymi, zapaścią gospodarczą i słabą dostępnością.
- Pogarszająca się sytuacja małych miast, które pełnią ważną funkcję w równoważeniu tempa rozwoju regionu - stanowią one lokalne centra rozwoju i zapewniania usług dla obszarów wiejskich.
- Słaba miejska sieć osadnicza w centralnej części województwa, brak dużych ośrodków miejskich, ale znaczący potencjał zespołu sześciu miast (Drawsko Pomorskie, Złocieniec, Czaplinek, Połczyn-Zdrój, Świdwin, Łobez), tzw. strefy centralnej.
- Rozproszona wiejska sieć osadnicza w centralnej, południowej i wschodniej części województwa. Występowanie na tym terenie małych, oddalonych od siebie wsi, charakteryzujących się szczególnie niską dostępnością do usług - nawet najbardziej podstawowych.
- Silne skorelowanie sytuacji społeczno-gospodarczej gmin z ich odległością od dużych miast.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Acentralny układ sieci osadniczej, polaryzacja sieci w dwóch obszarach położonych przy granicach województwa (SOM, KKBOF); słaba dostępność dużej części województwa do głównych miast.

Komentarz: Sieć osadnicza bez zmian, nieznacznej poprawie uległa dostępność do Szczecina i Koszalina oraz pomiędzy Szczecinem i Koszalinem na skutek budowy S-6.

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- brak

Kierunek 1. Rozwój i poprawa powiązań głównych biegunów wzrostu województwa (SOM i KKBOF) zdolnych do konkurencyjności w przestrzeni krajowej i europejskiej	
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Wsparcie powiązań wewnętrznych między głównymi biegunami wzrostu SOM i KKBOF	<i>aktualne</i>
2. Wspieranie powiązań zewnętrznych i wewnętrznych Szczecina i Koszalina	<i>aktualne</i>
3. Zapewnienie usług podstawowych w ośrodkach lokalnych, w celu ograniczenia transportochłonności układu osadniczego (SOM i KKBOF)	<i>aktualne</i>
4. Planowanie zintegrowane w całych obszarach funkcjonalnych Komentarz: <i>Należy zauważyć, że obszary funkcjonalne usunięto z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym niemniej miejskie obszary funkcjonalne stanowią podstawę do prowadzenia terytorialnej polityki przy wykorzystaniu narzędzi ZIT i ITT.</i>	<i>aktualne</i>
5. Zahamowanie i przeciwdziałanie zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji	<i>aktualne</i>
Kierunek 2. Rozwój policentrycznej sieci osadniczej województwa, umożliwiającej procesy dyfuzji rozwoju z biegunów wzrostu do pozostałych ośrodków i poprawę spójności przestrzennej wewnątrz województwa	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych Wałcza, Szczecinka oraz Centralnej Strefy Funkcjonalnej przez: – budowę dróg ekspresowych: nr 10, 6, 11, – modernizację drogi wojewódzkiej nr 163, – modernizację linii kolejowej nr 210, – budowę obwodnicy Węgorzyna w ciągu drogi krajowej nr 20 Komentarz: <i>Droga S-6 jest na ukończeniu; Zbudowano obwodnicę Węgorzyna</i>	<i>częściowo spełnione</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Wsparcie ośrodków wzrostu o znaczeniu subregionalnym i subregionalnych zespołów miast: – Centralna Strefa Funkcjonalna, – Barlinek-Myślibórz-Dębno	<i>aktualne</i>
2. Realizacja polityki przestrzennej ośrodków ponadlokalnych wspomagających rozwój (Choszczno, Gryfice, Gryfino, Goleniów, Darłowo, Sławno, Pyrzyce) wraz z ich obszarami oddziaływania Komentarz: <i>Realizacja w ramach ZIT i ITT w ramach Partnerstw powiatów, niektóre w nieco innych zasięgach np. Lider Pojezierza)</i>	<i>aktualne</i>
3. Program dla małych i średnich miast: – wspieranie mieszkalnictwa społecznego i komunalnego, – wspieranie innowacyjnej gospodarki (biznes oparty o popyt pozalokalny, e-biznes), – rozwój usług publicznych w celu wsparcia funkcji miejskich i poprawy obsługi ludności, – rozwój zrównoważonego transportu publicznego i pozostałych rozwiązań mobilności, w tym z wykorzystaniem elastycznych systemów transportowych Komentarz: <i>Należy przeprowadzić ponowną analizę narzędzi i sposobu wsparcia dla małych i średnich miast</i>	<i>aktualne</i>
4. Kształtowanie terytorialnych i funkcjonalnych związków wsi i małych miast jako centrów obsługi ludności, głównie poprzez: – budowę lub modernizację infrastruktury społecznej w celu poprawy dostępności do dóbr i usług, – poprawę dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich do głównych ośrodków miejskich m.in. poprzez wdrażanie systemów transportu publicznego, w tym z zastosowaniem elastycznych systemów transportowych	<i>aktualne</i>
5. Stworzenie warunków do efektywnego zarządzania zrównoważonym rozwojem na obszarach wiejskich oraz do promowania idei partnerstwa miejsko-wiejskiego, w celu pobudzenia kontaktów i współpracy z sąsiadującymi obszarami miejskimi	<i>aktualne</i>
6. Wspieranie rozwoju subregionalnych centrów innowacyjności, inkubatorów przedsiębiorczości Komentarz: <i>należy opracować przegląd nowych form wspomaganie przedsiębiorczości</i>	<i>aktualne</i>

7. Poprawa dostępności obszarów peryferyjnych do głównych miast województwa zarówno pod kątem infrastrukturalnym, jak i dostępności atrakcyjnej oferty transportowej	<i>aktualne</i>
8. Wzrost atrakcyjności miast przez rewitalizację i tworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych	<i>aktualne</i>
9. Rewitalizacja obszarów wiejskich i wsparcie pozarolniczych funkcji wsi	<i>aktualne</i>
10. Działania w kierunku włączenia społecznego na obszarach wiejskich	<i>aktualne</i>

CEL V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego

Najważniejszym celem jest zahamowanie degradacji obiektów zabytkowych i dóbr kultury współczesnej oraz zachowanie i kształtowanie krajobrazu kulturowego jako cennego elementu kultury, przyczyniającego się do atrakcyjności obszaru, wpływającej na jakość życia mieszkańców i wzrost walorów turystycznych. Ochrona najcenniejszych obiektów i obszarów kulturowo-krajobrazowych przed degradacją oraz ich rewaloryzacja stanowią jedne z najistotniejszych działań budujących ład przestrzenny.

Komentarz: Na zasób, zachowanie oraz ochronę obiektów i obszarów związanych z dziedzictwem kulturowym wpływ będą mieć wyniki Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego. Zmianie uległa liczba zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru, w 2020 roku wynosiła ona 4576 zabytków, w 2023 r. wynosiła 4743 zabytki. Z rejestru skreślono 35 obiektów, a wpisano 202 obiekty.

ZABYTKI I KRAJOBRAZ KULTUROWY - SYNTeza UWARUNKOWAŃ

Zapisy aktualne:

- Trzy władztwa, pod jakimi funkcjonowały obszary województwa, miały bezpośredni wpływ na zróżnicowanie zabytkowej architektury i budownictwa lokalnego.
- Największa w Polsce koncentracja zabytków ryglowych i kamiennych.
- Duża różnorodność typologiczna i stylowa oraz wysoka wartość zachowanego dziedzictwa kulturowego.
- Identyfikacja 30 Obszarów Kulturowo-Krajobrazowych o wyróżniających się swoistych wartościach kulturowych i krajobrazowych.
- Niedostateczna popularyzacja wiedzy o wartościach dziedzictwa kulturowego, jego historii i wielokulturowości, szczególnie na poziomie podstawowego i średniego nauczania.
- Brak występowania na terenie województwa ochrony prawnej krajobrazu kulturowego w postaci parków kulturowych.
- Wiele układów urbanistycznych z zachowanymi współcześnie czytelnymi cechami pierwotnego rozplanowania.
- Powszechna realizacja inwestycji na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu - bez uwzględnienia szerszego kontekstu przestrzennego.
- Postępująca degradacja zabytkowego krajobrazu miejskiego przez nową zabudowę nieuwzględniającą kontekstu historycznego.
- Zmiana historycznych układów komunikacyjnych na obszarach staromiejskich i zabytkowych - likwidacja kamiennych nawierzchni (chodników i jezdni), zmiany przekroju ulic.
- Zagospodarowywanie zabytkowych centrów miejscowości w sposób nieuwzględniający historycznych wartości funkcjonalnych i przestrzennych.
- Zauważalna deformacja krajobrazu w wyniku niewłaściwej lokalizacji inwestycji wielkokubaturowych (np. hal, magazynów), wieloprzestrzennych (np. nowych zespołów mieszkalnych), dominant wysokościowych (np. masztów, wież elektrowni wiatrowych) w centrach miast.
- Uniformizacja i degradacja zabytkowego krajobrazu w wyniku realizacji rozwiązań przestrzenno-architektonicznych obcych tradycji lokalnej: zanik indywidualnych cech krajobrazu historycznych regionów, zanik tradycyjnej wsi.
- Negatywny wpływ ruchu tranzytowego na stan zabudowy i korzystanie z przestrzeni - zwłaszcza na obszarach staromiejskich.
- Zauważalny zły stan techniczny zabytkowej zabudowy (brak emocjonalnej więzi z dziedzictwem kulturowym Pomorza Zachodniego i brak środków finansowych na właściwą renowację).
- Brak lub niedostateczne finansowanie obiektów wymagających natychmiastowego remontu i prac restauratorskich.
- Niewłaściwe realizacje remontowe w budowach zabytkowych.
- Powszechne zanikanie tradycyjnych elementów i detali architektonicznych oraz zastępowanie ich nowymi - dysharmonijnymi.

- Zmniejszanie bądź całkowita likwidacja zasobów zieleni przydrożnej.
- Dewastacje terenów historycznych parków i cmentarzy.
- Zmiany w krajobrazie będące skutkiem transformacji społeczno-ekonomicznych (niszczące zabudowania pofolwarczne dawnych PGR, tereny postoczniove i poportowe).
- Popadające w ruinę wiejskie dwory i pałace.
- Postępująca degradacja terenów przyrzecznych wraz z elementami zabytkowej infrastruktury technicznej.
- Stopniowe zanikanie obiektów z infrastruktury kolejowej (lokomotywni, wież ciśnień, magazynów i innych).
- Zanikanie charakterystycznych elementów historycznego krajobrazu (np. kolei wąskotorowych).
- Występowanie cennych obiektów współczesnych (dobra kultury współczesnej) niepodlegających ochronie prawnej, niewpisanych do rejestru zabytków (otwarta lista proponowanych 30 obiektów).
- Brak ewidencji obiektów współczesnego dziedzictwa kulturowego oraz niedostateczna popularyzacja wiedzy na jego temat.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- brak

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- Delimitacja i wytyczne OKK do weryfikacji i analizy w kontekście wyników audytu krajobrazowego, po jego zakończeniu.

Kierunek 1. Zahamowanie degradacji obiektów zabytkowych i dóbr kultury współczesnej, poprawa ich stanu i sposobu wykorzystania	
<i>Ustalenia</i>	<i>OCENA AKTUALNOŚCI aktualne / spełnione</i>
<p>1. Ustanowienie i ochrona dóbr kultury współczesnej przez wprowadzenie stosownych przepisów w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, w planach miejscowych i innych aktach prawa miejscowego dla następujących obiektów, figurujących w katalogu obiektów (lista otwarta do rozszerzenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zabudowa mieszkaniowa w ramach tzw. Śródmiejskiej Dzielnicy Mieszkaniowej: Szczecin, al. Papieża Jana Pawła II i pl. Lotników, – Szkoła podstawowa „Na Głębokiem” (dawna SP21): Szczecin, ul. Jaworowa 41, – Szczeciński Dom Sportu (dawny WDS): Szczecin, ul. Wąska 16, Komentarz: <i>wyburzony z uwagi na katastrofę budowlaną. Elementy wewnątrz, które zostaną zachowane to: mozaiki holu wejściowego i basenu dziecięcego, Sgraffito w holu wejściowym, tabliczka upamiętniająca tytuł mistera XXV-lecia, ceramiczna ściana szczytowa szatni i ceramiczny komin dawnej kotłowni.</i> – budynek biurowo-handlowy Baltona: Szczecin, ul. Gdańska 40, – Aula Kopernikańska Pomorskiej Akademii Medycznej: Szczecin, ul. Powstańców Wielkopolskich 72, – Teatr Letni im. Heleny Majdaniec: Szczecin, Park Kasprowicza, Komentarz: <i>obiekt przebudowany, należy zweryfikować zasadność kwalifikacji go do dóbr kultury współczesnej</i> 	<i>aktualne</i>

<ul style="list-style-type: none"> – Kościół pw. Św. Krzyża: Szczecin, ul. Henryka Wieniawskiego 5a, – Pomnik Czynu Polaków: Szczecin, Park Kasprowicza, – Pomnik Zwrotniczego: Szczecin, ul. Krzysztofa Kolumba, – Pomnik Sternika: Szczecin, al. Papieża Jana Pawła II, – Pomnik Braterstwa Broni: Szczecin, Cmentarz Centralny, – cerkiew Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy: Biały Bór, ul. Ks. Bazylego Hrynka, – mozaika u podnóży Góry Czcibora: Osinów Dolny (gm. Cedynia), Góra Czcibora, – pomnik upamiętniający bitwę pod Cedynią: Osinów Dolny (gm. Cedynia), Góra Czcibora, – polichromie w kościele pw. Św. Krzyża: Czaplinek, Rynek, – Pomnik Chwały Poległych Saperów: Gozdowice (gm. Mieszkowice), – cmentarz żołnierzy radzieckich: Gryfino, ul. Pomorska, – Pomnik Króla Macjusia Pierwszego: Szczecin, ul. Generała Ludomiła Rayskiego, przed Szkołą Podstawową nr 54 im. Janusza Korczaka, – Pomnik Zaślubin Polski z Morzem: Kołobrzeg, al. Nadmorska, – mozaika: Kołobrzeg, ul. Tadeusza Rafińskiego, – cmentarz wojenny: Kołobrzeg-Zieleniewo, – kościół i klasztor oo. Franciszkanów pw. Podwyższenia Krzyża Św.: Koszalin, ul. Franciszkańska, – ratusz: Koszalin, Rynek Staromiejski, – Dom Handlowy Saturn: Koszalin, ul. Połtawska, – Amfiteatr: Koszalin, ul. Piastowska 7, Komentarz: obiekt przebudowany, należy zweryfikować zasadność kwalifikacji go do dóbr kultury współczesnej – Pomnik Dziewczyny z Mangustą: Koszalin, ul. Piastowska 37, – cmentarz wojenny żołnierzy I Armii Wojska Polskiego: Siekierki-Stare Łysogórski (gm. Mieszkowice), – witraże w kościele pw. św. Jana Chrzciciela: Stargard, ul. św. Jana Chrzciciela, – kościół pw. św. Wojciecha: Świnoujście Warszów, ul. Sosnowa, – wieża obserwacyjna: Świnoujście-Warszów, u wejścia na redę, 	
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Opracowanie przez samorządy terytorialne programów gospodarowania zabytkami jako kompleksowej oferty łączącej potrzeby funkcjonalne i ochronę konserwatorską, w tym zasady sprzedaży dzierżawy i udostępniania	<i>aktualne</i>
2. Stworzenie obiektywnej listy zabytków wymagających najpilniejszych prac konserwatorskich (w tym ratunkowych), będącej narzędziem wsparcia decyzji o dofinansowaniu prac konserwatorskich	<i>aktualne</i>
3. Finansowe wspieranie i promowanie zagospodarowania zabytków na cele kulturalne, turystyczne i inne publiczne, z uwzględnieniem tworzenia miejsc pracy	<i>aktualne</i>
4. Ochrona zabytków przed instalowaniem nośników reklamowych oraz nieprawidłową termomodernizacją	<i>aktualne</i>
5. Rewaloryzacja i rewitalizacja zespołów parkowo-pałacowo-folwarcznych	<i>aktualne</i>
6. Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego dla celów społecznych, gospodarczych i turystycznych - włączenie dziedzictwa kulturowego w obieg gospodarczy przy jednoczesnym priorytecie zachowania wartości zabytkowych	<i>aktualne</i>
7. Zachowanie i odtworzenie historycznych założeń parkowych i cmentarzy	<i>aktualne</i>
8. Stworzenie programu modernizacji i wykorzystania zabytkowych budowli hydrotechnicznych	<i>aktualne</i>
9. Wykluczenie lokalizacji inwestycji wielkokubaturowych, wielkoprzestrzennych, dominat wysokościowych z obszarów zapewniających ekspozycję sylwetek historycznych jednostek osadniczych oraz dominant krajobrazowych	<i>aktualne</i>
10. Uwzględnianie w polityce przestrzennej jednostek samorządu terytorialnego ochrony wskazanych i rekomendowanych do ustanowienia pomników historii wraz z ich otoczeniem	<i>aktualne</i>
<i>Rekomendacje</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Ustanowienie pomników historii: <ul style="list-style-type: none"> – PH1. Cmentarz Centralny w Szczecinie, – PH2. kościół wraz z terenem dawnej komturii templariuszy i joannitów w Chwarszczanach (gm. Boleszkowice), 	<i>aktualne</i>

<ul style="list-style-type: none"> – PH3. założenie staromiejskie w Darłowie, – PH4. założenie staromiejskie w Trzebiatowie, – PH5. Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie, – PH6. XIX-wieczny układ urbanistyczny w Szczecinie, – PH7. zespół średniowiecznych umocnień miejskich w Trzcińsku Zdroju, – PH8. zespół średniowiecznych umocnień miejskich z kościołem klasztornym poaugustiańskim, kościołem Mariackim i ratuszem w Chojnie, – PH9. Zamek Książąt Pomorskich w Darłowie, – PH10. bazylika konkatedralna w Kołobrzegu, – PH11. kościół pw. Matki Boskiej Królowej Polski w Iwęcinnie, – PH12 kościół pw. Matki Boskiej Ostrobramskiej w Krupach 	
Kierunek 2. Obszarowa ochrona obiektów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
<p>1. Ochrona walorów wskazanych obszarów kulturowo-krajobrazowych, w tym zachowanie ich charakterystycznych cech kulturowych i krajobrazowych w drodze łącznego stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków, krajobrazu i środowiska przyrodniczego oraz poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ochronę historycznego układu siatki ulic, przestrzeni publicznych, linii zabudowy, gabarytów i formy obiektów budowlanych – odpowiednie utrzymanie, zagospodarowanie, oznakowanie i wyeksponowanie obiektów historycznych – ochrona otoczenia zabytków w celu właściwego wyeksponowania obiektu – uszanowanie lokalnych tradycji budowlanych, w zakresie używanych materiałów, technik i tradycji budowlanych, podczas remontów; renowacji, adaptacji, rozbudowy itp. – kształtowanie nowej zabudowy w nawiązaniu do lokalnej tradycji budowlanej – poprzedzanie lokalizacji obiektów wielkokubaturowych i dominant wysokościowych analizami wpływu tych inwestycji na krajobraz, w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania – ujednolicenie i dostosowanie elementów małej architektury, płotów, ogrodzeń, nawierzchni ciągów pieszych do lokalnej tradycji budowlanej – porządkowanie, utrzymywanie i uzupełnianie zespołów zieleni; ochrona obsadzeń alejowych wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz uzupełnianie ich brakujących fragmentów – zastosowanie zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych - zwłaszcza głównych wjazdów do miejscowości, w przypadku lokalizacji obiektów związanych z funkcją produkcyjną, magazynową itp. – ochronę sylwet miejscowości – odpowiednie ogrodzenie, uporządkowanie i oznakowanie cmentarzy – w obrębie obszarów występowania relikwów osadnictwa pradziejowego zachowanie układu topograficznego, ograniczenie niekontrolowanego rozprzestrzeniania się dzikiej zieleni, odpowiednie oznakowanie, okresowe monitorowanie stanu – ograniczenie zabudowy brzegów jezior i zbiorników wodnych poza miejscowościami oraz zapewnienie publicznego dostępu do ich brzegów – przywrócenie miejscowościom związków z wodą: rewitalizacja nabrzeży oraz kształtowanie nowej zabudowy nadwodnej – ochronę i utrzymanie historycznych elementów technicznej infrastruktury wodnej 	<i>aktualne</i>
Ponadto:	
<ul style="list-style-type: none"> – w OKK 6-12: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ochrona krajobrazu krawędzi dolin, punktów widokowych i innych elementów krajobrazu rzeczno-; ochrona i rewaloryzacja rzecznych budowli hydrotechnicznych wraz z dopuszczeniem w nich nowych funkcji; tworzenie nowych szlaków turystyczno-historycznych obejmujących zasób budowli hydrotechnicznych 	<i>aktualne</i>
<ul style="list-style-type: none"> – w OKK 2-4, 15-18, 20, 22: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ochrona cech topografii terenu; ochrona punktów widokowych, sylwet miejscowości, dominant kulturowych oraz miejsc ich ekspozycji; utrzymanie rolniczego charakteru krajobrazu 	<i>aktualne</i>
<ul style="list-style-type: none"> – w OKK 23 i 24: 	<i>aktualne</i>

<ul style="list-style-type: none"> ○ Utrzymanie historycznego składu gatunkowego zespołów zieleni komponowanej; utrzymanie i uzupełnianie obsadzeń wzdłuż ciągów komunikacyjnych; ochrona cech topografii terenu; ochrona i eksponowanie otwarc krajobrazowych 	
<ul style="list-style-type: none"> – w OKK: 1, 19, 29: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ochrona ekspozycji liniowych elementów dziedzictwa kulturowego – z wyłączeniem punktowych obiektów związanych z obsługą ruchu; zapewnienie ekspozycji elementom dziedzictwa kulturowego 	<i>aktualne</i>
<ul style="list-style-type: none"> – w OKK25, OKK30: <ul style="list-style-type: none"> ○ Utrzymanie w miarę możliwości funkcji portów i przystani rybackich z właściwymi atrybutami lub nadanie im nowych funkcji, przy jednoczesnym nawiązaniu do ich tradycyjnego wykorzystania; utrzymanie z wody i ładu ekspozycji historycznych dominant zespołów staromiejskich; ochrona i kształtowanie miejscowości nadmorskich poprzez: ochronę tradycyjnej zabudowy miejscowości nadmorskich oraz ochronę przestrzeni publicznej 	<i>aktualne</i>
<ul style="list-style-type: none"> – w OKK: 1, 5, 13, 14, 15, 16, 21, 26, 28: <ul style="list-style-type: none"> ○ Utrzymanie rolniczego charakteru krajobrazu; ochrona punktów widokowych i miejsc ekspozycji, odpowiednie utrzymanie zieleni; ochrona sylwet miejscowości; odpowiednie utrzymanie zieleni przy wjazdach do miejscowości; przeciwdziałanie suburbanizacji 	<i>aktualne</i>
<ul style="list-style-type: none"> – w OKK27: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ochronę obiektów militarnych i ich ekspozycji, z dopuszczeniem zagospodarowania na funkcje turystyczne 	<i>aktualne</i>
<i>Komentarz: Delimitacja i wytyczne OKK do weryfikacji i analizy w kontekście wyników audytu krajobrazowego, po jego zakończeniu</i>	
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Uwzględnienie w polityce gmin obszarów zwaloryzowanych jako spełniających kryteria parków kulturowych (PK):	<i>aktualne</i>
– PK1 „Swobnica”	<i>aktualne</i>
– PK2 „Strąpie”	<i>aktualne</i>
– PK3 „Babiński”	<i>aktualne</i>
– PK4 „Bierzwnik”	<i>aktualne</i>
– PK5 „Cedynia”	<i>aktualne</i>
– PK6 „Nawodna”	<i>aktualne</i>
– PK7 „Rurka”	<i>aktualne</i>
– PK8 „Zatoń Dolna”	<i>aktualne</i>
– PK9 „Siemczyno”	<i>aktualne</i>
– PK10 „Stare Drawsko-Drahim”	<i>aktualne</i>
– PK11 „Krupianka”	<i>aktualne</i>
– PK12 „Stolec”	<i>aktualne</i>
– PK13 „Szadzko”	<i>aktualne</i>
– PK14 „Krępczewo”	<i>aktualne</i>
– PK15 „Bardy”	<i>aktualne</i>
– PK16 „Skarpa Nadodrzańska”	<i>aktualne</i>
– PK17 „Kołobrzeg-Budzistowo”	<i>aktualne</i>
– PK18 „Sarbia”	<i>aktualne</i>
– PK19 „Borkowo”	<i>aktualne</i>
– PK20 „Grzybnica”	<i>aktualne</i>
– PK21 „Marianowo”	<i>aktualne</i>
– PK22 „Przemocze”	<i>aktualne</i>
– PK23 „Lubin”	<i>aktualne</i>
– PK24 „Morzycko”	<i>aktualne</i>
– PK25 „Nowe Warpno”	<i>aktualne</i>

– PK26 „Pęczyce”	<i>aktualne</i>
– PK27 „Krag”	<i>aktualne</i>
– PK28 „Żydowo”	<i>aktualne</i>
– PK29 „Stara Fabryka”	<i>aktualne</i>
– PK30 „Ostre Bardo”	<i>aktualne</i>
– PK31 „Buślary”	<i>aktualne</i>
– PK32 „Łącko”	<i>aktualne</i>
– PK33 „Przelewice”	<i>aktualne</i>
– PK34 „Nieborowo”	<i>aktualne</i>
– PK35 „Pomorskie Rezydencje”	<i>aktualne</i>
– PK36 „Strzemiele”	<i>aktualne</i>
– PK37 „Osieki”	<i>aktualne</i>
– PK38 „Pęzino”	<i>aktualne</i>
– PK39 „Lekowo”	<i>aktualne</i>
– PK40 „Świnoujście”	<i>aktualne</i>
– PK41 „Trzebusz”	<i>aktualne</i>
– PK42 „Strzalin”	<i>aktualne</i>
– PK43 „Wolin”	<i>aktualne</i>
– PK44 „Chwarszczany”	<i>aktualne</i>
Komentarz: do weryfikacji i analizy w kontekście wyników audytu krajobrazowego, po jego zakończeniu	
2. Utrzymanie zasad kompozycji przestrzenno-architektonicznej i jej różnorodności na terenach poszczególnych projektowanych parków kulturowych	<i>aktualne</i>
3. Ochrona elementów kulturowych: obiektów budowlanych, komponowanej zieleni, stanowisk archeologicznych oraz przyrodniczych, tworzących specyfikę obszaru parków kulturowych	<i>aktualne</i>
4. Zakaz wprowadzania na terenach obszarów wyznaczonych pod parki kulturowe elementów i form zagospodarowania degradujących krajobraz	<i>aktualne</i>
5. Utrzymanie zasad kompozycji przestrzenno-architektonicznej i jej różnorodności na terenach potencjalnych parków kulturowych	<i>aktualne</i>
6. Opracowanie i upowszechnianie regionalnych katalogów historycznej zabudowy i zagospodarowania terenu, wdrażanie ich do stosowania przez odpowiednie zapisy w prawie miejscowym	<i>aktualne</i>
7. Studium przebiegu dróg o szczególnych walorach krajobrazowych jako wytyczne do wskazań i budowy systemu turystycznych tras komunikacyjnych regionu	<i>aktualne</i>
8. Uwzględnianie w polityce przestrzennej jednostek samorządu terytorialnego ochrony układów urbanistycznych i ruralistycznych wpisanych i wskazanych do wpisania do rejestru zabytków wraz z obowiązkiem sporządzania dla nich planów miejscowych	<i>aktualne</i>
9. Utrzymanie i eksponowanie otwarc krajobrazowych, punktów widokowych, miejsc ekspozycji wartościowych krajobrazów kulturowych i przyrodniczych	<i>aktualne</i>
10. Sporządzenie studiów historyczno-krajobrazowych (identyfikacja, delimitacja specyficznych wartości krajobrazu, w tym krajobrazu otwartego z uwzględnieniem otwarc krajobrazowych, panoram miejscowości, punktów widokowych, miejsc ekspozycji cennych krajobrazów kulturowych i przyrodniczych, naturalnych i kulturowych dominant terenu, granic krawędzi leśnych, topografii i „fizjonomii” układów przyrodniczych) dla wskazanych obszarów kulturowo-krajobrazowych wraz z wytycznymi do polityki przestrzennej gmin	<i>aktualne</i>
11. Ochrona zielonych pierścieni i włączanie średniowiecznych fortyfikacji miejskich do planowanych tras turystycznych	<i>aktualne</i>
12. Inwentaryzacja i waloryzacja zieleni przydrożnej, wprowadzenie zakazu wycinki alejowych obsadzeń drogowych lub obowiązku stosownych kompensacji	<i>aktualne</i>
13. Rewaloryzacja i rewitalizacja zespołów parkowo-pałacowo-folwarcznych	<i>aktualne</i>
14. Rewitalizacja zabytkowych układów przestrzennych, urbanistycznych i ruralistycznych	<i>aktualne</i>

<i>Rekomendacje</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Objęcie ochroną układów urbanistycznych i ruralistycznych - przez wpisanie ich do rejestru zabytków (Rp):	<i>aktualne</i>
– Rp1. Białowąs	<i>aktualne</i>
– Rp2. Cedynia	<i>aktualne</i>
– Rp3. Dębno	<i>aktualne</i>
– Rp4. Gosław	<i>aktualne</i>
– Rp5. Iwęcino	<i>aktualne</i>
– Rp6. Krupy	<i>aktualne</i>
– Rp7. Łącko	<i>aktualne</i>
– Rp8. Międzyzdroje	<i>aktualne</i>
– Rp9. Mrzeżyno	<i>aktualne</i>
– Rp10. Nowy Borek	<i>aktualne</i>
– Rp11. Rekowo	<i>aktualne</i>
– Rp12. Sępólno Małe	<i>aktualne</i>
– Rp13. Sławsko	<i>aktualne</i>
– Rp14. Słowino	<i>aktualne</i>
– Rp15. Szczecin Pogodno	<i>aktualne</i>
– Rp16. Szczecin Śródmieście	<i>aktualne</i>
– Rp17. Szczecin Dąbie	<i>aktualne</i>
– Rp18. Wałcz	<i>aktualne</i>
<i>Komentarz: do weryfikacji i analizy w kontekście wyników audytu krajobrazowego, po jego zakończeniu</i>	

CEL VI. Rozwój infrastruktury społecznej

Głównym celem jest poprawa warunków życia w zakresie dostępności do mieszkań, wysokiej jakości przestrzeni publicznych, usług publicznych, w tym opieki zdrowotnej. Poprawa funkcjonowania szkolnictwa wyższego ma na celu wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego oraz przeciwdziałanie spadkowi funkcji akademickich Szczecina i Koszalina. Działania w tym zakresie sprzyjać będą decyzjom osiedleńczym, a także korzystnie oddziaływać na bazę ekonomiczną jednostek osadniczych.

Komentarz: Zapis aktualny

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Zapisy aktualne:

- Mała powierzchnia mieszkań na 1 osobę, z wyjątkiem obszarów o dużej dynamice rozwoju budownictwa indywidualnego (pas nadmorski, tereny podmiejskie Szczecina i Koszalina); przy czym w pasie nadmorskim duża liczba mieszkań niezamieszkałych na stałe (wynajem dla turystów),
- Złe warunki mieszkaniowe, zwłaszcza w miastach i wsiach popegeerowskich.
- Rozwój funkcji mieszkaniowych z dala od centrów miast.
- Związek między sytuacją demograficzną a sytuacją mieszkaniową (migracje z miast na tereny podmiejskie).
- Duża aktywność deweloperska w największych miastach województwa i w pasie nadmorskim.
- Na terenach wokół dużych miast duża aktywność budownictwa indywidualnego.
- Spadek liczby studentów szkół wyższych.
- Niska konkurencyjność zachodniopomorskich uczelni na tle kraju.
- Brak instytutów PAN i jednostek badawczo-rozwojowych na obszarze województwa.
- Brak prestiżowej jednostki naukowej wyróżniającej się na tle kraju i Europy pod względem jakości prowadzenia badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych.
- Niskie nakłady na działalność badawczo-rozwojową w województwie.
- Równomierne rozmieszczenie szpitali posiadających podstawowe oddziały chorób wewnętrznych, chirurgii ogólnej, ginekologiczno-położnicze i pediatryczne.
- Równomierne rozmieszczenie zespołów ratownictwa medycznego na obszarze województwa.
- Niedobór łóżek opieki długoterminowej, rehabilitacyjnej oraz leczenia onkologicznego i psychiatrycznego.
- Zlokalizowanie ośrodków leczenia wysokospecjalistycznego na bazie szpitali w Szczecinie i Koszalinie.
- Poprawa stanu infrastruktury i wyposażenia placówek w aparaturę oraz sprzęt medyczny, przy jednoczesnej potrzebie dalszej systematycznej modernizacji.
- Rozpoczęcie wdrażania skoordynowanej sieci teleinformatycznej w ochronie zdrowia umożliwiającej m.in. poprawę jakości i efektywności korzystania ze specjalistycznych procedur medycznych.
- Dobrze rozwinięta sieć uzdrowisk i usług sanatoryjnych.
- Znacząca rola zachodniopomorskich uzdrowisk na rynku krajowym.
- Szeroki profil leczniczy uzdrowisk.
- Poprawa dostępności i rozwój oferty kulturalnej.
- Niska liczba odbiorców kultury wysokiej i niewielkie uczestnictwo społeczeństwa w życiu kulturalnym.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Wzrost zainteresowania studentów uczelniami o określonych specjalizacjach związanymi z medycyną i gospodarką morską.
Komentarz: Nieaktualne w części dotyczącej gospodarki morskiej. Począwszy od 2017 roku notuje się spadek studentów uczelni morskich.
- Brak wojewódzkiego centrum urazowego.

Komentarz: Nieaktualne. Wojewódzkie centrum urazowe znajduje się w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 1 im. Tadeusza Sokołowskiego Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie (ul. Unii Lubelskiej)

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- brak

Kierunek 1. Poprawa standardu zasobów mieszkaniowych i procesu rozwoju mieszkalnictwa	
Zalecenia	OCENA AKTUALNOŚCI aktualne / spełnione
1. Rewitalizacja tkanki mieszkaniowej i przestrzeni publicznych	aktualne
2. Ograniczanie ekspansji zabudowy na obszary podmiejskie niezurbanizowane	aktualne
3. Kształtowanie zabudowy w formie zwartych ośrodków satelitarnych wokół dużych miast oraz spójnych i całościowych zespołów urbanistycznych	aktualne
4. Wykorzystanie aktywności deweloperskiej dla kształtowania odpowiedniej polityki przestrzennej, kreowanie przestrzeni publicznych, wewnątrz urbanistycznych itp.	aktualne
5. Podnoszenie jakości i atrakcyjności zabudowy mieszkaniowej w miastach oraz uzupełnianie deficytów w podstawowe usługi społeczne i infrastrukturę rekreacyjną na poziomie osiedli	aktualne
6. Kompleksowa modernizacja mieszkaniowej zabudowy śródmiejskiej, w tym podniesienie standardów technicznych i użytkowych zabudowy	aktualne
Kierunek 2. Rozwój ilościowy i jakościowy szkolnictwa oraz sfery naukowo-badawczej	
Zalecenia	aktualne / spełnione
1. Rozbudowa i budowa nowych szkół podstawowych oraz infrastruktury przedszkolnej na terenach o rosnącej liczbie ludności	aktualne
2. Zwiększenie dostępności do usług opieki nad dziećmi	aktualne
3. Budowa, rozbudowa i modernizacja bazy dydaktycznej szkolnictwa ponadpodstawowego, w tym szkolnictwa zawodowego, na obszarach depresji społeczno-ekonomicznej, we współpracy z przedsiębiorcami	aktualne
4. Rozwój centrów kształcenia ustawicznego	aktualne
5. Wspieranie powiązań szkolnictwa artystycznego z przedsiębiorstwami produkcyjnymi w branżach inteligentnych specjalizacji (m.in. opakowania, meble, wyroby metalowe) w zakresie wzornictwa przemysłowego	aktualne
6. Wsparcie przedsięwzięć w zakresie szkolnictwa wyższego odzwierciedlających specyficzne potrzeby regionalne (wynikające z regionalnych i inteligentnych specjalizacji)	aktualne
7. Tworzenie innowacyjnych jednostek badawczych współpracujących z podmiotami gospodarczymi	aktualne
8. Podnoszenie konkurencyjności zachodniopomorskich uczelni jako ośrodków akademickich	aktualne
9. Rozwój jakościowy uczelni wyższych oraz infrastruktury dydaktycznej i naukowo-badawczej	aktualne
10. Utworzenie w Szczecinie instytutu naukowo-badawczego zajmującego się gospodarką morską, współpracą transbałtycką, skandynawistyką	aktualne
11. Wsparcie ośrodka badań genetycznych	aktualne
Kierunek 3. Poprawa jakości i dostępności do usług opieki zdrowotnej	
Ustalenia	aktualne / spełnione
1. Budowa Centrum Opieki Długoterminowej w subregionie przy Specjalistycznym Zespole Gruźlicy i Chorób Płuc w Koszalinie	spełnione
2. Wdrożenie nowoczesnych technik diagnostyki radioizotopowej, radioterapii oraz e-usług w Zachodniopomorskim Centrum Onkologii w Szczecinie	spełnione

3. Budowa Stacji Pogotowia Ratunkowego w Szczecinie i Modernizacja Filii Wojewódzkiej	<i>spełnione</i>
4. Podniesienie jakości i dostępności usług medycznych SPWSZ w Szczecinie poprzez budowę budynku na potrzeby Oddziału Nefrologii i Transplantacji Nerek, Stacji Dializ, Oddziału Neurologii wraz z Oddziałem Udarowym oraz Oddziału Chorób Wewnętrznych i Nadciśnienia Tętniczego wraz z wyposażeniem	<i>spełnione</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Utrzymanie istniejących szpitali z dostosowaniem ich infrastruktury i wyposażenia do aktualnych potrzeb ochrony zdrowia	<i>aktualne</i>
2. Zapewnienie dostępności do oddziałów szpitalnych: – chorób wewnętrznych w obszarze działania obejmującym 50-100 tys. mieszkańców, – chirurgii ogólnej dla mieszkańców jednego lub grupy powiatów, – pediatrycznych w promieniu do 50 km	<i>aktualne</i>
3. Zwiększenie bazy i dostępności usług opieki długoterminowej, paliatywnej, geriatrycznej, rehabilitacyjnej i psychiatrycznej	<i>aktualne</i>
4. Poprawa dostępności do usług zdrowotnych na obszarach o najgorszej dostępności do dużych miast	<i>aktualne</i>
5. Wzmocnienie bazy leczenia onkologicznego	<i>aktualne</i>
6. Utrzymanie działalności lotniczego pogotowia ratunkowego na lotnisku w Goleniowie	<i>aktualne</i>
7. Utworzenie stałej stacji lotniczego pogotowia ratunkowego w Zegrzu Pomorskim	<i>aktualne</i>
8. Weryfikacja i przystosowanie lądowisk do nocnej pracy śmigłowców lotniczego pogotowia ratunkowego, oświetlenie lądowisk przyszpitalnych	<i>aktualne</i>
9. Stworzenie pełnej sieci szpitalnych oddziałów ratunkowych	<i>aktualne</i>
10. Utworzenie wojewódzkiego centrum urazowego	<i>spełnione</i>
11. Wdrażanie rozwiązań z zakresu e -Zdrowia	<i>aktualne</i>
12. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury informatycznej i sieci szeroko-pasmowej w placówkach medycznych oraz edukacja personelu medycznego do potrzeb związanych z rozwojem ICT	<i>aktualne</i>
13. Realizacja programu rozwojowego dla uczelni medycznych uczestniczących w procesie praktycznego kształcenia studentów, w tym tworzenie centrów symulacji medycznej	<i>spełnione</i>
14. Adaptacja systemu usług opieki zdrowotnej do zmian demograficznych i wynikających z nich potrzeb m.in. geriatry, rozwoju ośrodków lokalnych opieki całodobowej i dziennej osób starszych, programów wsparcia dziennego osób starszych, w tym wsparcia społecznego i sąsiedzkiego	<i>aktualne</i>
Kierunek 4. Poprawa wykorzystania potencjału uzdrowiskowego	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Przeciwdziałanie zjawiskom mającym zły wpływ na „fizjonomię” uzdrowisk i ich założenia przestrzenne oraz cechy klimatu	<i>aktualne</i>
1. Ścisłe przestrzeganie warunków zabudowy w strefach ochronnych (A, B, C) obszarów uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Modernizacja infrastruktury uzdrowiskowej, okołouzdrawiskowej i turystycznej	<i>aktualne</i>
2. Ograniczanie ruchu samochodowego w uzdrowiskach, budowa parkingów buforowych i ulepszanie transportu zbiorowego, w tym zeroemisyjnego, wdrażanie ściśle powiązanych rozwiązań zrównoważonej mobilności	<i>aktualne</i>
3. Przywrócenie lub nadanie funkcji uzdrowiskowej nowym ośrodkom	<i>aktualne</i>

Kierunek 5. Poprawa dostępu i podniesienie jakości usług kulturalnych	
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Rozwój jakościowy i ilościowy usług kulturalnych	<i>aktualne</i>
2. Budowanie kompetencji kulturowych i zwiększenie uczestnictwa społeczeństwa w życiu kulturalnym	<i>aktualne</i>
3. Wzmocnienie rangi Szczecina i Koszalina jako głównych ośrodków kultury o znaczeniu krajowym i europejskim	<i>aktualne</i>
4. Budowa, rozbudowa i modernizacja instytucji kultury wyspecjalizowanej (m.in. teatrów i muzeów), istniejących obiektów kultury oraz sieci placówek kultury, a także obiektów wielofunkcyjnych i wielopokoleniowych, o dużej zdolności adaptacyjnej do potrzeb społecznych	<i>aktualne</i>
<i>Rekomendacje</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Wzmocnienie pozycji Akademii Sztuki na arenie krajowej i wspieranie poziomu kształcenia na kierunkach artystycznych	<i>aktualne</i>

Cel VII. Wzrost i rozwój gospodarczy

Podstawowym celem działań w zakresie wspierania wzrostu i rozwoju gospodarczego jest podniesienie poziomu konkurencyjności gospodarki województwa zachodniopomorskiego oraz zmniejszenie poziomu problemów społecznych, związanych z sytuacją gospodarczą województwa. Realizowane one będą przez wspieranie aktywności ekonomicznej, innowacyjności gospodarczej, reindustrializację oraz wsparcie firm w początkowej fazie ich działania. Rozwijane będą inteligentne specjalizacje województwa. Ze względu na nadmorskie położenie szczególne znaczenie ma rozwój gospodarki morskiej oraz działalności wymagającej łatwego dostępu do transportu morskiego. Skala problemów społecznych wywołanych sytuacją gospodarczą znacznej części województwa wiąże się z koniecznością prowadzenia intensywnych działań na rzecz poprawy funkcjonowania rynku pracy, w tym objęcia nimi wykluczonych grup społecznych.

Turystyka stanowiąc jedną z czołowych dziedzin gospodarczych regionu powinna zostać wspierana w zakresie niwelacji syndromu sezonowości i koncentracji przestrzennej na wybrzeżu bałtyckim. Dlatego należy stale podnosić jakość świadczonych usług oraz rozszerzyć ofertę turystyczną o nowe usługi w celu czasowej i przestrzennej dywersyfikacji turystyki. Ważnym zagadnieniem jest odpowiednie kreowanie zagospodarowania turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo.

W zakresie rolnictwa, wykorzystującego największą przestrzeń województwa, celem jest ochrona najlepszej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed niewłaściwym wykorzystaniem, dewastacją wiejskiego krajobrazu rolniczego. Zwiększanie produktywności i dochodowości gospodarki rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego powinno się odbywać przy minimalizowaniu wpływu na środowisko przyrodnicze.

W zakresie leśnictwa celem jest wyznaczenie działań, zmierzających do zachowania wielofunkcyjności lasów i ich wszechstronnej użyteczności oraz ochrony jako istotnego zasobu endogenicznego.

Komentarz: Zapis aktualny

GOSPODARKA - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Zapisy aktualne:

- Wolniejsza od pozostałych województw dynamika rozwoju gospodarczego, skutkująca systematycznym spadkiem poziomu PKB względem średniej krajowej.
- Niska aktywność ekonomiczna w centralnej, południowej i wschodniej części województwa, brak znaczących ośrodków wzrostu gospodarczego.
- Skupienie działalności gospodarczej, potencjału demograficznego i instytucji otoczenia biznesu w Szczecinie i Koszalinie i gminach sąsiadujących. Niska dostępność wsparcia instytucjonalnego dla przedsiębiorców z centralnej części województwa.
- Rozwój nowych przemysłów w oparciu o nowoczesne technologie (produkcja elementów budowlanych, urządzeń dla energetyki wiatrowej, górnictwa morskiego, teleinformatyki, przemysłu chemicznego), głównie w parkach przemysłowych i specjalnych strefach ekonomicznych.
- W strukturze PKB najwyższy odsetek wartości dodanej brutto zajmują usługi, następnie przemysł z budownictwem.
- Niewielka liczba znaczących podmiotów gospodarczych w skali kraju i Europy.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Największa koncentracja przemysłu w Szczecinie i gminach Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego (60%).
Możliwość ekonomicznego wykorzystania istniejącego potencjału terenów poprzemysłowych.

Komentarz: Konieczność zweryfikowania danych w oparciu o nowe dane

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- brak

PRZESTRZENNE UWARUNKOWANIA I ATRAKCYJNOŚĆ PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ- SYNTeza UWARUNKOWAŃ**Zapisy aktualne:**

- Budowanie przewag konkurencyjnych w oparciu o położenie geograficzne, zasoby naturalne, infrastrukturę, warunki ekonomiczne i demograficzne.
- Nadmorskie i nadgraniczne predyspozycje do transportu morskiego, przemysłu budowy i remontu statków i jachtów, innych przemysłów, wymagających łatwej dostępności do transportu morskiego (np. firmy w łańcuchu dostaw przemysłu budowy elementów konstrukcyjnych do elektrowni wiatrowych na morzu), transportu, magazynowania i przesyłu paliw płynnych i gazowych, rybołówstwa morskiego i zalewowego oraz przetwórstwa rybnego, turystyki morskiej i nadmorskiej.
- Nie w pełni wykorzystany potencjał turystyczny w pasie pojezierzy.
- Niepełne, gospodarcze wykorzystanie renty położenia względem Niemiec i Skandynawii w zakresie współpracy transgranicznej.
- Stan infrastruktury transportowej obniża atrakcyjność inwestycyjną wschodniej części województwa.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Zasoby naturalne województwa stanowią o potencjale i możliwościach rozwoju turystyki, agroturystyki, lecznictwa uzdrowiskowego, energetyki opartej na zasobach gazu ziemnego, wód chłodniczych (elektrownia Dolna Odra koło Gryfina), górnictwa ropy i gazu, pozyskiwania i obróbki drewna, wydobywania kruszyw i opartego na nich przemysłu budowlanego i ceramicznego.

***Komentarz:** Zasoby naturalne województwa stanowią o potencjale i możliwościach rozwoju turystyki, agroturystyki, lecznictwa uzdrowiskowego, pozyskiwania i obróbki drewna, wydobywania kruszyw i opartego na nich przemysłu budowlanego i ceramicznego a także szeroko pojętej branży energetycznej wykorzystującej OZE.*

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- brak

RYNEK PRACY - SYNTeza UWARUNKOWAŃ**Zapisy aktualne:**

- Duże znaczenie podmiotów publicznych (administracja publiczna, oświata, ochrona zdrowia, obrona narodowa) w zatrudnieniu ludności w województwie, w tym na obszarach peryferyjnych, wynikające z problemów rozwoju działalności gospodarczej.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Spadająca aktywność zawodowa ludności (przedostatnie miejsce w kraju), deficyt zawodów i niekorzystne zmiany demograficzne (prognozowany spadek liczby mieszkańców, w tym ludności w wieku produkcyjnym).

***Komentarz:** Aktywność ekonomiczna ludności wzrosła na przestrzeni lat 2017-2022.*

- Głównym sektorem zatrudnienia są usługi (64,4% - przy średniej krajowej 57,6%), następnie przemysł i budownictwo (28,4%) oraz rolnictwo, leśnictwo i rybactwo. Biorąc pod uwagę podział na sekcje PKD najwięcej zatrudnionych jest w przetwórstwie przemysłowym, następnie w handlu, edukacji oraz administracji publicznej.

***Komentarz:** Głównym sektorem zatrudnienia są usługi (66,2% - przy średniej krajowej 63,2%), następnie przemysł i budownictwo (29,3%) oraz rolnictwo, leśnictwo i rybactwo. Biorąc pod uwagę podział na sekcje*

PKD najwięcej zatrudnionych jest w przetwórstwie przemysłowym, następnie w handlu, edukacji oraz transporcie.

- Wyraźny obszar problemowy bezrobocia obejmujący centralną i wschodnią część województwa, a także kilka gmin części północno-zachodniej.

Komentarz: W latach 2017-2022 stopa bezrobocia w całym województwie spadła z 8,5 % do 6,7 % (o 21%). Największe zmiany procentowe zaszły w powiecie kołobrzeskim (stopa bezrobocia spadła z 4,7% do 1,8%, to jest o 61,7%,) oraz goleniowskim i gryfińskim (spadek ponad 40 %)

- Najniższy w województwie poziom bezrobocia w obszarach miejskich (Świnoujście, Szczecin, Koszalin, Kołobrzeg).

Komentarz: W 2022 r. najniższe bezrobocie było w powiecie kołobrzeskim (1,8%), Szczecinie (3,1%), powiecie goleniowskim (3,4%), powiecie polickim (3,5%), Świnoujściu (4,0%) i Koszalinie (5,1%).

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- brak

GOSPODARKA MORSKA - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Zapisy aktualne:

- Występowanie w polskiej strefie ekonomicznej nieeksploatowanych zasobów minerałów, mających potencjalne zastosowanie w przemyśle i budownictwie.
- Wzrost konkurencyjności portów Szczecin i Świnoujście w związku z realizacją inwestycji pogłębienia toru wodnego Szczecin-Świnoujście do 12,5 m.
- Ograniczenie rybołówstwa bałtyckiego w związku z dużym zanieczyszczeniem Bałtyku i polityką UE ograniczającą flotę rybacką, przy jednoczesnym wzroście zatrudnienia w sektorze przetwórstwa ryb.
- Niewystarczające wykorzystanie potencjału małych portów na wybrzeżu Bałtyku (funkcje turystyczne i komunikacyjne).
- Wzrost potencjału portu w Policach w przypadku realizacji inwestycji Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA, związanej z budową instalacji do produkcji propylenu i polipropylenu z infrastrukturą towarzyszącą, w tym terminal chemikaliów płynnych.
- Znaczne możliwości rozwoju Portu w Świnoujściu, związane z funkcjonowaniem terminalu LNG oraz portu zewnętrznego.
- Wzrastająca konkurencja na rynku promowych przewozów przez Bałtyk w kierunku Skandynawii (w tym budowa tunelu Dania-Niemcy).
- Niewystarczający rozwój infrastruktury logistycznej związanej z przeładunkiem drobnicy skonteneryzowanej w Szczecinie.
- Duże rezerwy terenowe pod nowe inwestycje z zakresu gospodarki morskiej w Szczecinie.
- Poprawa infrastruktury transportowej do portu w Kołobrzegu warunkiem rozwoju rybołówstwa i przewozów pasażerskich.
- Rozwój funkcji rybackiej, turystycznej i handlowej portu w Darłowie.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Niedostatecznie wykorzystany potencjał rozwoju gospodarki morskiej w województwie.
Komentarz: Wzrasta wykorzystanie potencjału - prowadzone są m.in. prace związane z budową terminala kontenerowego w Świnoujściu, rozbudową terminala LNG w Świnoujściu, lokalizacją przedsiębiorstw produkcyjnych w branży energetyki wiatrowej na morzu.
- Stagnacja przeładunków w portach województwa zachodniopomorskiego wynikająca ze słabej dostępności od strony lądu i morza.

Komentarz: W 2017 r. Port Szczecin i Świnoujście miał 30% rynku w przeładunkach a Port w Gdańsku i Gdyni 67%. W 2022 udział ten wynosi odpowiednio 26% i 72%. W tym okresie port w Gdańsku odnotował prawie dwukrotny wzrost przeładunków z 34 tys. do 63 tys., natomiast Szczecin z 8,7 tys. do 11,2 tys. a Świnoujście 17,8 tys. do 20 tys. W tym, samym czasie port Police odnotował spadek przeładunków z 1,8 tys. ton do 1,2 tys. ton

- Niewykorzystany potencjał rozwoju energetyki wiatrowej w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej na Bałtyku oraz niedostateczna rola portów morskich mogących stanowić zaplecze obsługi tej działalności.

Komentarz: Program budowy morskich pierwszych farm wiatrowych wchodzi w okres realizacji, a to powoduje, że ruszają inwestycje towarzyszące. W Świnoujściu powstaje terminal instalacyjny do obsługi morskich farm wiatrowych. W Szczecinie duński producent turbin wiatrowych Vestas zapowiedział budowę dwóch zakładów produkcyjnych - w fabryce na Ostrowie Brdowskim montowane będą gondole turbin wiatrowych a w zakładzie na Skolwinie wytwarzane będą łopaty do turbin wiatrowych przeznaczonych do pracy na morzu. Oba zakłady planują uruchomić swoje fabryki w 2026 r. i zatrudnić w nich 1700 osób. Z kolei hiszpańska firma Windar Renovables planuje otwarcie w 2026 r. w Szczecinie w rejonie Kanału Dębickiego zakładu produkcyjnego, w którym powstawać będą elementy turbin wiatrowych - wieże oraz fundamenty. Fabryka ta ma docelowo zatrudnić 400 osób.

- Niewykorzystane możliwości rozwoju portu morskiego w Policach jako potencjalnego portu uniwersalnego.

Komentarz: Zapis wymaga odniesienia się do celów i polityki rozwoju morskiego portu w Policach

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- brak

PRZEMYSŁ - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Zapisy aktualne:

- Wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto.
- Specjalizacja przemysłowa obszaru Barlinka i Szczecinka (przemysł drzewno-meblarski).
- Specjalizacja przemysłowa Polic i Gryfina (przemysł chemiczny, energetyczny).
- Niższa wydajność pracy w przemyśle - 89% średniej krajowej.
- Istotna rola parków przemysłowych i specjalnych stref ekonomicznych dla podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej województwa.
- Niepełne wykorzystanie szans - wynikających z nadwodnego położenia - dla funkcjonowania przemysłu (po załamaniu się przemysłu stoczniowego w Szczecinie).

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Systematyczny, powolny wzrost udziału województwa w produkcji przemysłowej kraju (z 2,9% do 3,4% w latach 2006-2015).

Komentarz: W 2022 wartość wynosiła 3,3%.

- Największa wydajność w branży meblarskiej, chemicznej, elektromaszynowej i produkcji sprzętu transportowego (w tym stoczniowego). Najniższa w przemyśle odzieżowym.

Komentarz: Konieczność aktualizacji w oparciu o dane pochodzące z różnych źródeł

- Największy wzrost zatrudnienia w przemyśle chemicznym, metalowym, mineralnym, maszynowym, elektrycznym oraz w produkcji energii elektrycznej.

Komentarz: Konieczność aktualizacji w oparciu o dane pochodzące z różnych źródeł

- Specjalizacja przemysłowa obszaru Wałcza (przemysł metalowy).

Komentarz: Konieczność aktualizacji w oparciu o dane pochodzące z różnych źródeł

- Lokalizacja ponad 50% produkcji przemysłowej województwa w powiatach: szczecińskim, goleniowskim i polickim.

Komentarz: Konieczność aktualizacji w oparciu o dane pochodzące z różnych źródeł

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- brak

USŁUGI - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ**Zapisy aktualne:**

- Zatrudnienie w usługach oraz udział wartości dodanej z usług w województwie wyższe niż średni poziom w Polsce.
- Dominacja małych i średnich przedsiębiorstw oraz tradycyjnego profilu świadczonych usług (znikomy udział usług inteligentnych i innowacyjnych).
- Koncentracja podmiotów usługowych (funkcja logistyczna, handlowa) w dużych miastach (Szczecin, Koszalin, Stargard, Kołobrzeg). Rozmieszczenie podmiotów sekcji H (hotele i restauracje) głównie w pasie nadmorskim, a sekcji I (transport, gospodarka magazynowa i łączność) - bardziej równomiernie na obszarze całego województwa.
- Koncentracja usług o wysokim udziale wiedzy w Szczecinie (wraz ze strefą podmiejską), Koszalinie, Stargardzie i Kołobrzegu.
- Koncentracja działalności związanej z logistyką i transportem w okolicach Szczecina, Stargardu, Gryfina i Świnoujścia.
- Koncentracja zatrudnienia w obsłudze ruchu turystycznego w obszarach nadmorskich.
- Konkurencja dla niektórych typów usług ze strony rynku niemieckiego (m.in. usługi turystyczne, medyczne).
- Niski poziom wydatków na badania i rozwój w przedsiębiorstwach (w szczególności w sektorze usług) i niski poziom innowacyjności.
- Ukształtowane i przyjazne środowisko prowadzenia działalności gospodarczej (działalność badawcza i instytucje otoczenia biznesu) głównie w Szczecinie i Koszalinie, przy jednoczesnym jego deficycie na pozostałych obszarach województwa.
- Spodziewany wzrost popytu na usługi medyczne i rehabilitacyjne (zmiany demograficzne), opiekę nad dziećmi (wzrost aktywności zawodowej kobiet), usługi związane z rozrywką i odpoczynkiem (wzrost zamożności), komunikację i transport (suburbanizacja, migracja ludności) oraz usługi budowlane (inwestycje publiczne).

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Zróżnicowana dynamika tworzenia nowych podmiotów sektora usług w poszczególnych powiatach (najmniejsze tempo w powiatach: łobeskim, świdwińskim, pyrzyckim i drawskim).

Komentarz: Konieczność zweryfikowania o dane pochodzące z różnych źródeł

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- brak

TURYSTYKA - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ**Zapisy aktualne:**

- Województwo w czołówce regionów turystycznych Polski (najwyższy wskaźnik intensywności ruchu turystycznego w Polsce).
- Sezonowy ruch turystyczny (najintensywniejszy w miesiącach lipiec-sierpień), skoncentrowany głównie w pasie nadmorskim oraz w mniejszym stopniu na pojezierzach.
- Deficyt pracowników obsługi turystyki.

- Wypoczynek główną motywacją ruchu turystycznego.
- Dynamiczny rozwój segmentu turystyki uzdrowskiej, medycznej oraz wellness i SPA.
- Intensywny i skoncentrowany rozwój infrastruktury rowerowej na przebiegu tras priorytetowych sieci tras Pomorza Zachodniego.
- Niewystarczające dla rozwoju żeglarstwa głębokości torów wodnych na Zalewie Szczecińskim, Zalewie Kamieńskim i Dziwnie oraz limitacja żeglugi przez mosty w Wolinie.
- Duża liczba niewykorzystanych akwenów śródlądowych i wewnętrznych wód morskich o dużej pojemności turystycznej, przy widocznej poprawie infrastruktury wodnej.
- Niedostatecznie wykorzystany potencjał turystyczny pasa pojezierzy.
- Wysoki odsetek obcokrajowców (głównie Niemców) w zagranicznym ruchu turystycznym.
- Duży odsetek nierejestrowanej bazy noclegowej.
- Niespójność i wyrywkowość pozyskiwania danych dotyczących turystyki w regionie na potrzeby realizacji działań strategicznych.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Dominacja tradycyjnych usług (niewielki udział usług opartych na technologiach cyfrowych).

Komentarz: *Brak danych*

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- brak

ROLNICTWO - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ**Zapisy aktualne:**

- Najkorzystniejsza struktura obszarowa gospodarstw rolnych w kraju (średnia wielkość gospodarstwa).
- Dominacja produkcji towarowej w sektorze rolniczym województwa (90% rolniczej produkcji końcowej trafia na rynek)
- Stała tendencja wzrostu areału roślin przemysłowych, przede wszystkim rzepaku i rzepiku.
- Czołowa pozycja regionu pod względem powierzchni upraw ekologicznych.
- Niski poziom produkcji zwierzęcej i przetwórstwa rolno-spożywczego przekładający się na niską dochodowość gospodarstw rolnych z hektara.
- Koncentracja ziemi rolniczej w podmiotach gospodarczych, posiadających osobowość prawną (spółki).

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Ok. 20% właścicieli zamieszkuje poza obszarami gmin, w których położone są ich gospodarstwa

Komentarz: *Brak danych pozwalających określić aktualność zapisów*

- Niski stan zatrudnienia w sektorze rolniczym (PKD sekcja A01) skutkujący najwyższą w kraju produktywnością (40 tys. zł./1os. zatrudniona w rolnictwie).

Komentarz: *Konieczność aktualizacji w oparciu o dane pochodzące z różnych źródeł.*

- Dominująca pozycja branży rolno-spożywczej (PKD sekcja C10) w strukturze zatrudnienia przemysłu przetwórczego.

Komentarz: *Konieczność aktualizacji w oparciu o dane pochodzące z różnych źródeł.*

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- brak

GOSPODARKA LEŚNA - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ**Zapisy aktualne:**

- Największe w Polsce zasoby drzewne na pniu.
- Wzrost miąższości zasobów leśnych.
- Istotna rola Ośrodka Edukacji Przyrodniczo-Leśnej przy Nadleśnictwie Kliniska w realizowaniu edukacji przyrodniczej.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Zagrożenie pełnej realizacji zalesiania na całym obszarze wskazanym w Krajowym Programie Zwiększenia Lesistości w okresie 2001-2020.

Komentarz: W Krajowym Programie Zwiększenia Lesistości w okresie 2001-2020 zaprogramowano wykonanie zalesień na powierzchni 36,9 tys. ha, w tym na gruntach państwowych 17,5 tys. ha oraz na gruntach niepaństwowych 19,4 tys. ha. Łącznie do 2020 roku w województwie zalesiono 17,3 ha.

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- Przeanalizować sytuację wynikającą ze znaczącego wzrostu pozyskania drewna.

Kierunek 1. Wzrost aktywności ekonomicznej i poziomu innowacyjności w gospodarce województwa	
Zalecenia	OCENA AKTUALNOŚCI aktualne / spełnione
1. Wzmacnianie potencjału Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego oraz Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego jako lokomotyw rozwoju województwa	aktualne
2. Wzmocnienie potencjału kapitału ludzkiego, ukierunkowane działania na rzecz podnoszenia jakości edukacji, wzmocnienie sektora kreatywnego, wzmocnienie kompetencji technologicznych mieszkańców województwa	aktualne
3. Przekształcanie terenów przemysłowych w strefy wielofunkcyjne z możliwością zachowania działalności gospodarczej	aktualne
4. Rozwój istniejących stref aktywności gospodarczej (parków przemysłowych, podstref specjalnych stref ekonomicznych) oraz instytucji otoczenia biznesu (parków naukowo-technologicznych, centrów transferu technologii, ośrodków doradczych)	aktualne
5. Tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości w powiązaniu ze wsparciem usług doradczych dla firm w początkowej fazie	aktualne
6. Wykorzystanie narzędzi ekonomii społecznej szczególnie na obszarach o niskiej aktywności gospodarczej i niskiej atrakcyjności inwestycyjnej	aktualne
7. Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi klastrów, zwłaszcza w obszarze inteligentnych specjalizacji	aktualne
8. Wspieranie powiązań branży wzorniczej z przedsiębiorstwami w obszarze inteligentnych specjalizacji (m.in. opakowania, meble, wyroby metalowe) w zakresie wzornictwa przemysłowego	aktualne
9. Wykreowanie znaczącego ośrodka wzrostu gospodarczego w centralnej strefie funkcjonalnej oraz wzmocnienie gospodarcze miast subregionalnych	aktualne

10. Wsparcie tworzenia i rozwoju infrastruktury badawczo-rozwojowej w przedsiębiorstwach oraz procesu powstawania innowacji	<i>aktualne</i>
11. Podniesienie potencjału jednostek naukowo-badawczych w obszarze inteligentnych specjalizacji	<i>aktualne</i>
12. Nawiązanie i intensyfikacja współpracy między uczelniami, samorządem gospodarczym i zawodowym oraz podmiotami gospodarczymi w zakresie transferu usług i nowoczesnych technologii	<i>aktualne</i>
13. Preferencje dla lokalizacji w województwie innowacyjnych gałęzi przemysłu i usług oraz rozwój kreatywnego otoczenia dla tego typu działalności	<i>aktualne</i>
14. Zwiększenie zastosowania innowacji w małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP)	<i>aktualne</i>
15. Poprawa dostępności do Internetu szerokopasmowego, zapewnienie możliwości telepracy (pracy zdalnej), e-handlu i doradztwa na odległość oraz upowszechnienie techniki informacyjno-komunikacyjnej w przedsiębiorstwach	<i>aktualne</i>
16. Tworzenie warunków do lokalizacji na obszarach niskiej aktywności ekonomicznej podmiotów gospodarczych, specjalistycznej produkcji rolniczej, działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich	<i>aktualne</i>
17. Wspieranie inteligentnej specjalizacji:	<i>aktualne</i>
– Wielkogabarytowe konstrukcje wodne i lądowe,	
– Zaawansowane wyroby metalowe,	
– Produkty drzewno-meblarskie,	
– Opakowania przyjazne środowisku,	
– Produkty inżynierii chemicznej i materiałowej,	
– Nowoczesne przetwórstwo rolno-spożywcze,	
– Multimodalny transport i logistyka,	
– Produkty oparte na technologiach informacyjnych	
Komentarz: Uchwałą Nr 1695/22 z dnia 9 listopada 2022 r. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego przyjął dokument <i>Inteligentne Specjalizacje Województwa Zachodniopomorskiego. Inteligentne specjalizacje są właściwe dla nowego programu regionalnego „Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027”</i> :	
– Technologie i usługi przyszłości	
– Inteligentne metody wytwarzania wyrobów i maszyn	
– Produkty chemiczne dla zrównoważonego rozwoju	
– Przetwórstwo naturalne nowej generacji	
– Niebieska gospodarka i zielony transport	
– Turystyka i jakość życia	
Kierunek 2. Rozbudowa potencjału gospodarki morskiej w oparciu o porty morskie	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Ustalenia z rozdziału 8, Cel VIII., Kierunek 5. (Rozwój transportu morskiego)	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Wykorzystanie przewagi konkurencyjnej województwa, wynikającej z dobrego dostępu do portów, dla lokalizacji przemysłu wymagającego takiego dostępu	<i>aktualne</i>
2. Wykorzystanie możliwości rozwoju portu zewnętrznego w Świnoujściu, w tym rozwój infrastruktury i suprastruktury oraz dalsza rozbudowa portu	<i>aktualne</i>
3. Restrukturyzacja portów i przystani rybackich w kierunku świadczenia usług turystycznych (rybactwa turystycznego i przewozów pasażerskich)	<i>aktualne</i>
4. Utworzenie w Szczecinie terminalu lub stanowiska do obsługi dużych statków pasażerskich	<i>aktualne</i>
5. Dostosowanie wewnętrznej infrastruktury oraz technologii przeładunku w portach do standardów współczesnego transportu morskiego	<i>aktualne</i>
6. Preferencje dla lokalizacji produkcji stoczniowej i przemysłów nowoczesnych technologii na terenach portowych	<i>aktualne</i>

7. Tworzenie w portach morskich i w ich otoczeniu infrastruktury na potrzeby eksploatacji geologicznych zasobów morza	<i>aktualne</i>
8. Preferencje dla rozwoju produkcji wielkogabarytowych metalowych elementów konstrukcyjnych elektrowni wiatrowych na morzu	<i>spełnione</i>
9. Zapewnienie odpowiednich standardów technicznych nabrzeży i dostępności od strony lądu dla drobnicy skonteneryzowanej w Szczecinie	<i>aktualne</i>
10. Wykorzystanie regazyfikacji LNG do produkcji chłodniczej	<i>aktualne</i>
<i>Rekomendacje</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Pogłębienie toru wodnego do Świnoujścia do 17 m	<i>aktualne</i>
2. Utworzenie ośrodka naukowo-badawczego zajmującego się problemami morza w oparciu o potencjał szkół wyższych lub jako niezależnej placówki	<i>aktualne</i>
3. Zapewnienie warunków dla rozwoju elektrowni wiatrowych w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej na Bałtyku	<i>aktualne</i>
4. Wzmacnianie powiązań portów morskich z ich lądowym zapleczem przez budowę i modernizację połączeń komunikacyjnych	<i>aktualne</i>
5. Koordynowanie planów rozwojowych dużych portów ujścia Odry	<i>aktualne</i>
6. Rozwój technologii wydobycia konkrecji polimetalicznych z dna morza	<i>aktualne</i>
Kierunek 3. Jakościowy i ilościowy rozwój rynku pracy	
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Zwiększenie efektywności systemu interwencji na rynku pracy, innowacyjne instrumenty rynku pracy	<i>aktualne</i>
2. Aktywizacja osób w wieku powyżej 50 lat, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Specjalnej Strefy Włączenia	<i>aktualne</i>
3. Ścisła współpraca powiatowych urzędów pracy z sąsiednich powiatów, w celu wymiany ofert i poszukiwania pracy dla bezrobotnych	<i>aktualne</i>
4. Wzrost liczby miejsc pracy w Szczecińskim Obszarze Metropolitalnym, w tym w szczególności w innowacyjnym przemyśle (parki przemysłowe) i usługach (SSC/BPO/ IT)	<i>aktualne</i>
5. Wzrost aktywności zawodowej kobiet, w tym przez poprawę dostępności opieki nad dziećmi	<i>aktualne</i>
6. Utrzymanie podmiotów publicznych związanych z ochroną zdrowia (turystyka zdrowotna) oraz obroną narodową w obszarach peryferyjnych, ze względu na ich znaczenie dla lokalnych rynków pracy	<i>aktualne</i>
7. Zapewnienie warunków rozwoju usług związanych z opieką nad osobami starszymi oraz opieką nad dziećmi	<i>aktualne</i>
8. Rozwój podmiotów sektora ekonomii społecznej	<i>aktualne</i>
9. Wspieranie rozwoju telepracy	<i>aktualne</i>
Kierunek 4. Wspieranie wzrostu gospodarczego poprzez rozwój turystycznego potencjału endogenicznego województwa	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Budowa Sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Podtrzymywanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego na terenach turystycznych	<i>aktualne</i>
2. Wpływanie na wydłużanie sezonu turystycznego, poprzez rozwój jakościowy oferty turystycznej	<i>aktualne</i>
3. Wsparcie projektów z zakresu infrastruktury turystyki aktywnej i uzdrowskiej bazującej na endogenicznych potencjałach obszaru, mających charakter prozatrudnieniowy	<i>aktualne</i>
4. Kanalizacja ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo zagrożonych antropopresją	<i>aktualne</i>
5. Wzrost innowacyjności w usługach turystycznych	<i>aktualne</i>
6. Rozwój funkcji turystycznych w portach morskich i przystaniach morskich	<i>aktualne</i>

7. Wykorzystanie Półwyspu Nowowarpieńskiego do rozwoju windsurfingu i kitesurfingu	<i>aktualne</i>
8. Udrożnienie szlaku wodnego z Zalewu Szczecińskiego przez Dziwną na Bałtyk	<i>aktualne</i>
9. Rewitalizacja przestrzeni nadwodnych miast, z uwzględnieniem funkcji turystycznej	<i>aktualne</i>
10. Podnoszenie atrakcyjności wizualnej frontów wodnych	<i>aktualne</i>
11. Promocja pojezierzy na rzecz intensyfikacji ruchu turystycznego na akwenach śródlądowych	<i>aktualne</i>
12. Wsparcie dla łączenia potencjałów turystycznych w układzie ponadgminnym	<i>aktualne</i>
13. Rozwój infrastruktury turystyki kajakowej	<i>aktualne</i>
14. Jakościowe rozszerzanie oferty turystycznej, o sektor usług zdrowotnych, medycznych wellness i SPA	<i>aktualne</i>
15. Prace konserwatorskie, restauratorskie przy zabytkach, historycznych zespołach budowlanych, prowadzące do adaptacji tych obiektów do celów turystycznych	<i>aktualne</i>
16. Tworzenie i rozwój szlaków turystyki kulturowej w oparciu o elementy dziedzictwa kulturowego	<i>aktualne</i>
17. Wspieranie komplementarnej oferty turystyki miejskiej	<i>aktualne</i>
18. Rozwój infrastruktury i oferty biznesowej i kulturowej	<i>aktualne</i>
19. Wprowadzanie nowych funkcji komercyjnych (w tym hotelowych o wysokim standardzie) w obiektach zabytkowych (pałace, dworki, fortece, wieże ciśnień, latarnie morskie itp.)	<i>aktualne</i>
20. Zagospodarowanie turystyczne obiektów przemysłowych i pomilitarnych	<i>aktualne</i>
21. Lobbowanie na rzecz ustanowienia Pomników Historii oraz umieszczania obiektów na liście światowego dziedzictwa UNESCO	<i>aktualne</i>
22. Organizacja cyklicznych imprez kulturalno-rozrywkowych o charakterze wizerunkowym	<i>aktualne</i>
23. Wsparcie rozwiązań z zakresu zrównoważonego transportu i mobilności przeznaczonych dla obszarów turystycznych, w tym: – uwzględnianie problematyki „ostatniej mili” w dostępności transportowej do atrakcji lub obszaru turystycznego, – uwzględnianie w koncepcjach i planach rozwoju turystyki zagadnień związanych z komunikacyjną obsługą ruchu turystycznego (polityka parkingowa, oferta transportu publicznego, rozwiązania mobilności)	<i>aktualne</i>
Kierunek 5. Wykorzystanie potencjału rolniczej przestrzeni produkcyjnej województwa do rozwoju gospodarki żywnościowej i produkcji specjalistycznej	
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Prowadzenie dalszej redystrybucji ziemi Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	<i>aktualne</i>
2. Preferencje dla zwiększenia produkcji zwierzęcej, głównie chowu i hodowli bydła mięsnego i ochrona kierunku chowu i hodowli bydła mlecznego	<i>aktualne</i>
3. Utrzymanie i rozwój hodowli drobiu oraz przetwórstwa mięsa drobiowego	<i>aktualne</i>
4. Zwiększenie upraw roślin przeznaczonych na cele energetyczne i na biomasę oraz wspieranie wytwarzania energii z biomasy oraz biogazu	<i>aktualne</i>
5. Preferencje dla tworzenia gospodarstw ekologicznych	<i>aktualne</i>
6. Ograniczenie lokalizacji nowych wielostadnych ferm chowu i hodowli na obszarach pojezierzy i na obszarach objętych dyrektywą azotanową i fosforanową	<i>aktualne</i>
7. Tworzenie inkubatorów przetwórstwa lokalnego	<i>aktualne</i>
8. Tworzenie rolniczych grup producenckich i lokalnych grup działania, w tym rybackich	<i>aktualne</i>
9. Rozwój kadr i bazy materialnej doradztwa rolniczego, hodowli roślin i zwierząt oraz oceny odmian	<i>aktualne</i>
10. Ochrona gleb wysokiej jakości przed nierolniczym wykorzystaniem	<i>aktualne</i>
11. Ochrona gleb przed zanieczyszczeniem, zmniejszaniem produktywności i naruszaniem warunków wodnych	<i>aktualne</i>
12. Prowadzenie produkcji rolniczej dostosowanej do warunków glebowych, przy uwzględnieniu wymogów ochrony środowiska	<i>aktualne</i>

13. Ograniczenie odprowadzanych do wód substancji szkodliwych, w tym szczególnie odpływu związków azotu ze źródeł rolniczych	<i>aktualne</i>
14. Zwiększenie zasobów wód powierzchniowych dla celów rolniczych poprzez poprawę zdolności retencyjnych na obszarach o deficytach wód powierzchniowych	<i>aktualne</i>
15. Regulacja stosunków wodnych w glebach poprzez prowadzenie prawidłowej melioracji	<i>aktualne</i>
16. Wspieranie produkcji i przetwórstwa ekologicznego	<i>aktualne</i>
17. Wspieranie rozwoju agroturystyki i innych form rekreacji na obszarach wiejskich	<i>aktualne</i>
18. Zalesianie gruntów o niskiej produktywności rolnej	<i>aktualne</i>
19. Wspieranie praktyk mających na celu ograniczanie zanieczyszczeń środowiska ze źródeł rolniczych, w tym emisji gazów cieplarnianych do atmosfery	<i>aktualne</i>
Kierunek 6. Prowadzenie trwale zróżnicowanej gospodarki leśnej	
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Prowadzenie gospodarki leśnej w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju	<i>aktualne</i>
2. Monitoring stanu infrastruktury rekreacyjnej w lasach	<i>aktualne</i>
3. Propagowanie wizji wielofunkcyjności lasu (rola: gospodarcza, ekologiczna, społeczna)	<i>aktualne</i>
4. Weryfikacja narzędzi wspierania zalesień	<i>aktualne</i>
5. Dążenie do szerszej partycypacji obywateli w zakresie społecznego wykorzystaniu lasu	<i>aktualne</i>
6. Wspieranie zrównoważonej współpracy gospodarki leśnej z przemysłem drzewno-meblarskim i budownictwem	<i>aktualne</i>

Cel VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego

Z uwagi na peryferyjne położenie województwa w przestrzeni Polski i acentralne położenie głównych miast województwa, głównym celem jest poprawa dostępności przestrzeni województwa, zarówno w układzie zewnętrznym - krajowym i europejskim, jak również w układzie wewnątrzwojewódzkim. Służyć to ma poprawie dostępności obszarów peryferyjnych do głównych ośrodków miejskich. Poprawa ta powinna być realizowana w zakresie wszystkich rodzajów transportu, zarówno w warstwie infrastruktury liniowej, punktowej, jak i w zakresie jakości środków transportu i usług, rozwiązań systemowych i zarządzania, co powinno przyczynić się do wzrostu bezpieczeństwa i ograniczania kongestii w transporcie. Działania w tym zakresie przyczynią się także do poprawy konkurencyjności województwa oraz wzrostu jakości i bezpieczeństwa życia mieszkańców.

Uwaga: Wskazane na mapie planowane przebiegi linii kolejowych, dróg i obejścia miejscowości nie stanowią przesądzenia lokalizacyjnego, a jedynie wariantowe kierunki działań w tym zakresie lub wskazania określone w wyniku przeprowadzonego postępowania w zakresie oceny oddziaływania na środowisko. Nie wyczerpują również możliwości planowania, projektowania i realizacji innych oprócz wymienionych enumeratywnie połączeń, obwodnic (w ciągu dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych), a także wprowadzania zmian w kategoryzacji dróg i linii kolejowych, w tym również w wyniku realizacji poszczególnych inwestycji lub ich wariantów.

Komentarz: Zapis aktualny

Opis nowych uwarunkowań zidentyfikowanych w procesie oceny Planu

Od momentu uchwalenia aktualizacji PZPWZ w roku 2020 zidentyfikowano szereg nowych uwarunkowań, szczególnie społeczno-gospodarczych, odnoszących się pośrednio do zakresu Celu VIII.

I. Nowe dokumenty i polityki strategiczne

W ostatnich latach na szczeblu europejskim podjęto szereg istotnych decyzji dotyczących weryfikacji wyzwań i celów stojących przed państwami UE. Nowe, światowe wyzwania gospodarcze i technologiczne jak również konieczność szybszej adaptacji do zmian klimatycznych oraz skuteczne ograniczenie emisji gazów cieplarnianych sprawiły, że na szczeblu europejskim określono szereg nowych celów i kierunków bezpośrednio wpływających na polityki krajowe i regionalne. Poniżej przedstawiono wybrane, najważniejsze dokumenty szczebla UE mające szczególny wpływ na kierunki rozwoju polityk transportowych w krajach członkowskich na przestrzeni nadchodzących lat.

1. Strategia na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności 2020 - W kontekście wdrażania strategii „Europejskiego Zielonego Ładu” KE w dniu 9 grudnia 2020 r. przedstawiła powyższą strategię, która wraz z zestawem szeregu inicjatyw stanowi podstawę transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz ma zwiększyć odporność systemu transportowego na potencjalne przyszłe kryzysy. Wśród działań kluczowych są m.in. masowe upowszechnienie pojazdów bezemisyjnych (w obszarze wszystkich gałęzi transportu), tworzenie zeroemisyjnych lotnisk i portów, wspieranie ekologicznego transportu towarowego (wzmocnienie ruchu kolejowego), czy pobudzanie innowacji oraz skutecznego wykorzystywania danych transportowych.

2. Cele polityki spójności 2021 - 2027 - Na okres obowiązywania następnego długoterminowego budżetu UE na lata 2021 - 2027 Komisja zaproponowała unowocześnienie polityki spójności będącej główną polityką inwestycyjną UE. Priorytet inwestycyjne i kierunki wsparcia dotyczące transportu zostały określone głównie w ramach Celu 3 „Lepiej połączona Europa” oraz częściowo w ramach Celu 2 „Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa”.

W ramach Celu 2 priorytety inwestycyjne są związane przede wszystkim dekarbonizacją gospodarki, ograniczeniami emisyjności, zwiększeniem wydajności energetycznej oraz ochroną klimatu (wsparcie systemów transportu zbiorowego, rozwój infrastruktury paliw alternatywnych i infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego, integracja systemów transportowych czy podnoszenie świadomości społecznej).

W ramach Celu 3 celu związane są przede wszystkim z ukierunkowaniem inwestycyjnej polityki gospodarczej na transport. W kontekście wdrażania powyższych działań zaproponowano trzy szczególne obszary tematyczne szczególnie powiązane z transportem.

- Rozwój lądowej infrastruktury transportowej (punktowej i liniowej) w ramach sieci bazowej i kompleksowej TEN - T oraz poza nią (transport drogowy, szynowy/kolejowy, wodny śródlądowy, morski, lotniczy)
- Poprawa dostępności transportowej regionów i subregionów
- Przyspieszenie wprowadzania rozwiązań cyfrowych do polskiego systemu transportowego

Powyższe założenia i cele znajdują swoje częściowe odzwierciedlenie już w dokumentach i politykach strategicznych szczebla krajowego uchwalonych w orku 2019 takich jak Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do roku 2030 czy Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021 - 2030 jednak wskazuje się na dalszą potrzebę aktywnego monitorowania założeń i ich faktycznego przełożenia na politykę regionalną.

Komentarz: Zarówno kierunki i cele określone w dokumentach szczebla europejskiego jak i krajowego przyjętych po roku 2020 pokrywają się z podejściem do założeń poprawy zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego przedstawionych w obowiązującym dokumencie Planu.

Zaleca się w kolejnym procesie aktualizacyjnym zwrócenie szczególnej uwagi na aspekty polityki energetycznej (szczególnie w aspekcie emisyjności) w powiązaniu z uwarunkowaniami transportowymi oraz kwestie integracji transportowej u której podstawy powinna leżeć lepsza i sprawniejsza integracja danych.

II. Pandemia COVID-19

Pandemia COVID-19 w sposób jednoznaczny wpłynęła na obraz transportowy regionu w ujęciu ostatnich trzech lat. Choć obecnie w wielu obszarach transportu udało się wrócić do dynamiki sprzed roku 2019 (przewozy lotnicze, towarowy transport drogowy i kolejowy) to nadal część systemów odczuwa skutki wprowadzenia ograniczeń w ruchu (publiczny transport zbiorowy, pasażerskie przewozy kolejowe¹, transport miejski²).

Jednocześnie okres pandemii uwidoczniał szereg ograniczeń obecnych systemów transportowych oraz braku odporności na tego typu zagrożenia w przyszłości. Wśród najważniejszych z nich należy wymienić:

- 1. Brak systemowego narzędzia do oceny dostępności oferty transportowej** - O ile w zakresie transportu miejskiego (często monitorowanego codziennie) wpływ pandemii był możliwy do szybkiej oceny i adaptacji systemu (poprzez sprawna zmianę rozkładów jazdy) tak w drogowym transporcie pozamiejskim, gdzie system informacji o rozkładach jazdy jest rozproszony po różnych szczeblach administracyjnych a za obsługę linii transportowych odpowiadają często wyłącznie przewoźnicy prywatni, niemożliwa wręcz była ocena skutków wprowadzonych ograniczeń w przewozach i skala powstałego w ten sposób kolejnego stopnia wykluczenia transportowego.
- 2. Brak systemów monitorowania ruchu transgranicznego i faktycznej mobilności transgranicznej** - Brak aktywnego systemu identyfikacji potrzeb mobilnościowych mieszkańców obszaru metropolitalnego Szczecina oraz strefy przygranicznej objawił się m.in. w momencie zamknięcia granicy przez Meklemburgię-Pomorze Przednie w trakcie trwania szczytu pandemii. Mobilność mieszkańców obszarów przygranicznych, dojeżdżających do pracy lubi mieszkających po drugiej stronie granicy została z dnia na dzień bezwzględnie ograniczona na kilkanaście miesięcy. Brak systemu monitorowania lub chociaż aktualnych danych o codziennych podróżach w tym obszarze uniemożliwiał szybką diagnozę i pełną ocenę skali problemu oraz jakiego procenta mieszkańców ta sytuacja bezpośrednio dotyczy.

Komentarz: Zarówno konieczność lepszej integracji systemów transportowych jak i kwestia pogłębiania współpracy transgranicznej, również w ujęciu wyzwań i barier transportowych, została ujęta kierunkach kształtowania polityki przestrzennej województwa przyjętych w aktualnym Planie.

Pandemia COVID-19 i jej następstwa potwierdziły jedynie trafność założeń oraz pilną konieczność nadania tym wyzwaniom priorytetowej rangi w kontekście tworzenia i realizacji aktywnej polityki transportowej.

¹ A. Łukasiewicz, Konsekwencje ograniczeń związanych z pandemią COVID-19 dla transportu pasażerskiego, Studia BAS (69) 2022, ISSN 2082-0658 s. 85–108

² M. Wolański, Analiza wpływu COVID-19 na transport publiczny w miastach, Raport Końcowy, Grudzień 2021

III. Centralny Port Komunikacyjny

Ustawa o Centralnym Porcie Komunikacyjnym została uchwalona w roku 2018 jednak dopiero w październiku 2020 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego: Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny zawierającą horyzont czasowy i zakres poszczególnych inwestycji w obszarze komponentów kolejowych i lotniskowych.

Głównym założeniem koncepcji CPK jest budowa węzła transportowego opartego na węźle lotniczym (lotnisku przesiadkowym) i kolejowym oraz pełna integracja z krajową i międzynarodową siecią tras kolejowych i drogowych. W analizach opracowanych na potrzeby budowy CPK w Baranowie, gdzie ze względu na odległą czasową dostępność obszaru (czas dojazdu do CPK) port lotniczy Szczecin - Goleniów został wpisany jako jedyny port komplementarny. Powinno to zatem przełożyć się na zwiększone wsparcie inwestycyjne dla tego portu ze strony szczebla krajowego.

W ramach budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK) przewidziany do realizacji jest komponent kolejowy. Dla województwa zachodniopomorskiego to budowa 13 km nowych linii kolejowych i modernizacja 258 km linii istniejących jednak te inwestycje nie znalazły pełnego odzwierciedlenia w uchwalonym w roku 2023 Krajowym Planie Kolejowym do roku 2030

Komentarz: *Chociaż realizacja koncepcji CPK pozostaje nadal w fazie prac przygotowawczych należy wskazać, że w wypadku jej realizacji zgodnie z założonym zakresem (modernizacja i przebudowa linii kolejowych 404, 405 na odcinku Piła - Szczecinek - Kołobrzeg czy przebudowa linii kolejowych nr 402, 434 i 435 na odc. Goleniów - Port Lotniczy Szczecin - Goleniów (w układzie przelotowym) - Mosty mogą znacznie zwiększyć kolejową dostępność regionu. Jednocześnie ustalenie portu lotniczego Szczecin-Goleniów jako portu komplementarnego CPK daje długoterminową podstawę dla jego rozwoju i wzmocnienia potencjału inwestycyjnego (również w aspekcie rozwijania funkcji towarowych i logistycznych).*

INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA - SYNTeza UWARUNKOWAŃ**Zapisy aktualne:**

- Niedostateczny poziom konsolidacji na płaszczyźnie krajowych i unijnych dokumentów programowych oraz niewystarczający poziom wdrażania ustaleń w zakresie rozwoju infrastruktury transportu.
- Potencjał wynikający z położenia wzdłuż przebiegu infrastruktury transportowej łączącej Skandynawię z Południową Europą, stanowiącej podstawę budowy Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego CETC - ROUTE65.
- Niedostosowanie sieci powiązań komunikacyjnych do zakładanych parametrów technicznych i wystarczająco sprawnych połączeń z ważnymi ośrodkami w kraju oraz Europie środkowej i południowo-wschodniej.
- Położenie w zasięgu oddziaływania i obsługi niemieckiej infrastruktury transportu lotniczego, sieci śródlądowych dróg wodnych i autostrad.
- Otwarcie na odbudowę transgranicznych powiązań funkcjonalnych Szczecina i innych ośrodków przygranicznych.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- jak wyżej

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- jak wyżej

Dostępność transportowa województwa**Zapisy aktualne:**

- Wysoki potencjał wynikający z funkcjonowania infrastruktury transportu drogowego, szynowego, wodnego morskiego i śródlądowego oraz lotniczego.
- Osłabienie potencjału centralnej i południowo-wschodniej części województwa w wyniku nierównomiernego rozmieszczenia infrastruktury.
- Wysoka (najlepsza w Polsce) dostępność zachodniej części województwa, w tym Szczecina, na tle potencjałowej dostępności europejskiej.
- W dalszym ciągu słaba dostępność znacznej części regionu (poza Szczecinem i SOM) do centrum kraju, zarówno czasowa, jak i potencjałowa (drogowa i kolejowa) - pomimo zrealizowanego w całości połączenia Szczecina z Warszawą w ciągu S3/A2.
- Słaba dostępność dużej części województwa do ośrodka wojewódzkiego (dla znacznej części województwa czas dostępu do Szczecina zawiera się w przedziale od 90 do 180 i więcej minut) - pomimo zauważalnych zmian jakościowych i ilościowych w infrastrukturze transportu.
- Planowane obecnie przebiegi dróg ekspresowych nie dają perspektyw na poprawę dostępności centralnej części województwa, skutkując wzrostem znaczenia sieci kolejowej (konieczność modernizacji linii 210).

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Planowane obecnie przebiegi dróg ekspresowych nie dają perspektyw na poprawę dostępności centralnej części województwa, skutkując wzrostem znaczenia sieci kolejowej (konieczność modernizacji linii 210).

Komentarz: *Mimo zapowiedzianej realizacji drogi ekspresowej S10 oraz zakończonych w roku 2021 prac modernizacyjnych na linii kolejowej 210 (etap I odcinek Szczecinek- Łubowo oraz i etap II Czaplinek- Złocieniec) nadal centralna część województwa pozostaje obszarem o niskiej dostępności transportowej i wymaga dalszego wsparcia w kierunku rozwijania sieci drogowej oraz szczególnie istotne, sieci kolejowej (m.in. rewitalizacja linii Świdwin - Połczyn-Zdrój),*

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- jak wyżej

Sieć dróg kołowych**Zapisy aktualne:**

- Połączenie z ważniejszymi ośrodkami w województwie, kraju poprzez autostradę A6 w Europie Zachodniej dzięki wykształconej sieci dróg.
- Niska gęstość dróg krajowych w układzie południkowym.
- Stosunkowo wysoki wskaźnik gęstości demograficznej dróg w porównaniu do reszty kraju, przy relatywnie niższej dynamice zmian.
- Niedostosowanie infrastruktury transportowej, w szczególności drogowej, do znacznego sezonowego wzrostu natężenia ruchu turystycznego.
- „Wąskie gardła” utrudniające ruch na głównych drogach krajowych (DK 3, DK 6, DK 10, DK 11, DK 20). Niedostateczna gęstość dróg krajowych w układzie północ-południe.
- Zadowalający stan techniczny większości istniejących dróg krajowych.
- Niezadowalający stan techniczny większości dróg wojewódzkich a także powiatowych i gminnych.
- Zły stan obiektów mostowych na drogach wojewódzkich.
- Niewystarczająca liczba obwodnic miejscowości.

- Ograniczenie funkcjonowania i rozwoju sieci drogowej jako wynik wysokiego nasycenia przyrodniczymi obszarami chronionymi, w tym obszarami w sieci Natura 2000.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji

- Brak stałego połączenia drogowego z wyspą Uznam w Świnoujściu.

Komentarz: W roku 2023 oddano do użytku tunel łączący wyspy Uznam i Wolin

- Stosunek ilości dróg utwardzonych do powierzchni województwa poniżej średniej krajowej - (61,3 km/100 km², przy średniej krajowej 93 km/100 km²).

Komentarz: Mimo przeprowadzonych procesów inwestycyjnych różnica względem średniej krajowej jeszcze się pogłębiła. Według danych GUS na za rok 2022 wynosiła 62,3 km/100 km², przy średniej krajowej 101,5 km/100 km²). Jednym z powodów jest niewystarczający system wsparcia finansowanego do szczebli powiatowych i gminnych. Według danych GUS a rok 2022 drogi gminne i powiatowe stanowią w województwie zachodniopomorskim ponad 83% wszystkich dróg. Stąd na samorządach lokalnych spoczywa istotna odpowiedzialność związana z utrzymaniem infrastruktury drogowej, zapewnieniem jej bezpieczeństwa i utrzymania standardów technicznych.

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- jak wyżej

Bezpieczeństwo ruchu drogowego

Zapisy aktualne

- Wyraźna tendencja spadkowa dla wszystkich zdarzeń drogowych (w tym wypadków ze skutkiem śmiertelnym), przy jednoczesnym stałym wzroście liczby pojazdów mechanicznych i uczestników ruchu drogowego.
- Wskaźniki wypadkowości, w tym liczba ofiar śmiertelnych, w dalszym ciągu powyżej średniej europejskiej.
- Konieczność podejmowania dalszych działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa infrastruktury transportu, budowy i przebudowy chodników, zatok autobusowych, elementów uspokojenia ruchu, wydzielonych dróg rowerowych i ciągów pieszych (minimalizujących styk rowerzystów i pieszych z ruchem samochodowym), a także na rzecz profilaktyki i edukacji.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- W dalszym ciągu nieosiągnięty cel strategiczny Narodowego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2013-2020 (zmniejszenie liczby ofiar śmiertelnych o co najmniej 50% do roku 2020, tj. nie więcej niż 2000 ofiar śmiertelnych w roku 2020).

Komentarz: W kontekście przywołanych celów na 2020 r. dla programu NPBDR dla całego kraju nie osiągnięto żadnego z celów założonych w programie, nawet w perspektywie 2021 r (liczba ofiar śmiertelnych na w roku 2020 wyniosła 2245 w skali kraju).

Należy jednak wskazać na zwiększenie bezpieczeństwa w skali województwa. Województwo zachodniopomorskie opracowało w 2010 r. własną strategię Zachodniopomorska Wizja ZERO, gdzie założyło, że rezultatem realizacji strategii będzie zmniejszenie liczby wypadków, w tym z ofiarami śmiertelnymi, o co najmniej 50% (względem 2009 r.). Dane za rok 2020 wskazały bardzo bliską realizację celu regionalnego Wizji ZERO:

- założona liczba wypadków w województwie w strategii ZERO: 909; Dane za rok 2020: 927

- liczba ofiar śmiertelnych przewidywana w strategii ZERO: 101; Dane za rok 2020: 101

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- jak wyżej

Infrastruktura kolejowa**Zapisy aktualne:**

- Rozwinięta sieć połączeń kolejowych województwa z pozostałą częścią kraju, przy jednoczesnym złym stanie technicznym większości linii kolejowych.
- Wystarczająca gęstość linii kolejowych (poniżej średniej krajowej, jednak przy większej długości sieci przypadającej na mieszkańca województwa).
- Brak szybkiego, zelektryfikowanego połączenia z Niemcami - ograniczenia ruchu kolejowego na linii w kierunku Berlina.
- Brak bezpośrednich połączeń kolejowych z ważnymi ośrodkami jak Gorzów Wlkp. i Świnoujście Centrum oraz brak połączeń pasażerskich do miast powiatowych: Pyrzyce, Myślibórz i Police.
- Słaba dostępność kolejowa pasa nadmorskiego.
- Sukcesywna likwidacja połączeń i linii kolejowych.
- Luki w systemie transportowym wynikające z likwidacji połączeń i odcinków linii kolejowych.
- Wciąż za mały (choć rosnący od kilku lat) udział kolei w przewozach w transporcie publicznym.
- Występowanie zagrożenia wynikającego z przewozu ładunków niebezpiecznych z i do Polic przez centrum Szczecina; brak prac prowadzących do budowy obwodnicy kolejowej Szczecina.
- Zły stan techniczny dworców kolejowych i infrastruktury towarzyszącej, niespełniający wymaganych standardów.
- Niewykorzystany potencjał wąskotorowych linii kolejowych np. jako produktu turystycznego.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Brak szybkiego, zelektryfikowanego połączenia z Niemcami - ograniczenia ruchu kolejowego na linii w kierunku Berlina.

Komentarz: W roku 2021 rozpoczęto prace na linii kolejowej Angermünde - granica państwa. Inwestycja została ujęta w Federalnym Plan Infrastruktury Transportowej do roku 2030 (niem. Bundesverkehrswegeplan 2030) oraz uzyskała pełne finansowanie. Przebudowa linii kolejowej na odcinku ABS Berlin - Angermünde - granica państwa D/PL obejmuje m.in. dobudowę drugiego toru oraz pełną elektryfikację odcinka. Docelowo zakłada się zwiększenie maksymalnej prędkości przejazdowej do 160 km/h. Jednocześnie w uchwalonym w roku 2023 Krajowym Programie Kolejowym do roku 2030 przewidziano komplementarne prace na linii kolejowej 409 na odcinku Szczecin Główny - granica państwa w tym samym standardzie (modernizacja linii również do prędkości 160 km/h, rozbudowa do linii dwutorowej oraz. elektryfikacja).

- Ograniczenie rozwoju portów Szczecin i Świnoujście wynikające ze złego stanu obiektów infrastruktury kolejowej.

Komentarz: W roku 2023 zakończono prace nad realizacją projektu „Poprawa dostępu kolejowego do portów morskich w Szczecinie i Świnoujściu” w ramach wykorzystania wsparcia unijnego instrumentu „Łącząc Europę” (CEF). Projekt objął m.in. realizację 96 km nowych torów (61 km w Szczecinie i 35 km w Świnoujściu), budowę 285 rozjazdów (177 w Szczecinie i 108 w Świnoujściu), realizację 84 km nowej sieci trakcyjnej (ok. 50 km w Szczecinie i 34 km w Świnoujściu) oraz przebudowanie 22 przejazdów kolejowo-drogowe (12 w Szczecinie i 10 w Świnoujściu).

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- jak wyżej

Transport zbiorowy

Zapisy aktualne

- Odpływ pasażerów korzystających z kolei i środków transportu publicznego, przy jednoczesnej degradacji infrastruktury i poziomu usług oraz utrzymującym się wzroście wskaźnika motoryzacji, a także brak perspektyw na zmianę tego trendu.
- Niska konkurencyjność publicznego transportu zbiorowego (zły stan infrastruktury, ograniczona oferta operatorów, brak rozwiązań integrujących różne systemy transportu) w stosunku do transportu prywatnego.
- Możliwość uzupełnienia i uatrakcyjnienia transportu publicznego oraz zniwelowania problemu „ostatniej mili”, elastycznymi usługami transportowymi (bikesharing, systemy carpooling, transport na „żądanie”).

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- jak wyżej

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- Brak standaryzacji danych o wydanych zezwoleniach na obsługę linii komunikacyjnych i rozkładach jazdy ogranicza identyfikację białych plam transportowych.

Komentarz: W kontekście szeregu wyzwań ostatnich lat (Pandemia COVID-19, wojna w Ukrainie, kryzys energetyczny) wzrasta znaczenie dynamicznej identyfikacji problemów w zakresie dostępności transportowej w tym szczególnie wiedzy o dostępnej ofercie przewozowej w drogowym transporcie zorganizowanym. Obecne rozproszenie poziomów decyzyjnych, brak standaryzacji danych i sposobów ich wymiany, sprawia, że próba przestrzennej wizualizacji siatki połączeń transportowych jest ogromnie czasochłonna. Dodatkowo dynamika zmian powoduje, że dane po przetworzeniu są w wielu wypadkach już nieaktualne.

Transport morski

Zapisy aktualne:

- Wysoki potencjał regionu wynikający z lokalizacji portów morskich i Odrzańskiej Drogi Wodnej.
- Funkcjonowanie największego polskiego terminalu promowego w Świnoujściu.
- Zbyt małe - w stosunku do możliwości - znaczenie portów Pomorza Zachodniego, ze względu na wciąż niewystarczającą jakość połączeń lądowych (kolejowych i drogowych) oraz wodnych śródlądowych.
- Ograniczone możliwości sprawnej obsługi zewnętrznego portu w Świnoujściu wraz z jego lądowym zapleczem.
- Niewystarczające wykorzystanie potencjału portu w Szczecinie z powodu zbyt małej głębokości toru podejściowego Świnoujście-Szczecin oraz ograniczonej obsługi drogowej od południa.
- Dekapitalizacja infrastruktury portów.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Parametry torów podejściowych i ograniczenia wynikające z lokalizacji infrastruktury (Nord Stream) na ich przebiegu - barierą w przyjmowaniu statków o zanurzeniu 15 m (maksymalnym dla Cieśnin Duńskich) do portu w Świnoujściu.

Komentarz: Mimo obecnego wyłączenia z użytkowania infrastruktury sieci gazociągu Nord Stream (1 i 2) lokalizacja i umiejscowienie infrastruktury nadal stanowi ograniczenie dla żeglugi jednostek o zanurzeniu przekraczającym 15m.

- Niewystarczające wykorzystanie potencjału portu w Szczecinie z powodu zbyt małej głębokości toru podejściowego Świnoujście-Szczecin oraz ograniczonej obsługi drogowej od południa

Komentarz: W roku 2022 zakończono prace nad realizacją projektu "Modernizacja toru wodnego Świnoujście - Szczecin do głębokości 12,5 m". Inwestycja obejmowała pogłębienie toru na odcinku ok. 62 km z równoczesnym jego poszerzeniem do 100 m w dnie oraz m.in.: przebudowę skarp brzegowych bez umocnień, niwelację dna w strefie Świnoujścia, budowę i przebudowę umocnień brzegowych i budowli hydrotechnicznych wraz z przylegającą infrastrukturą, pogłębienie i poszerzenie obrotnic dla statków oraz budowę dodatkowych konstrukcji hydrotechnicznych.

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- jak wyżej

Transport wodny śródlądowy

Zapisy aktualne:

- Wysoki potencjał i zdolność konkurencyjna portów ujścia Odry w stosunku do innych portów bałtyckich, wynikające z położenia na styku morskich i śródlądowych dróg wodnych (sprawniejsze połączenia transportowe z zapleczem portowym).
- Wymóg dostosowania Odrzańskiej Drogi Wodnej do parametrów IV klasy żeglowności wynikający z ratyfikacji porozumienia AGN.
- Wysokie walory przyrodnicze szlaku.
- Konflikt przestrzenny pomiędzy funkcjonowaniem i rozwojem drogi wodnej na Odrze a uwarunkowaniami przyrodniczymi.
- Zagrożenie ograniczeniami w użytkowaniu drogi wodnej Odry (wynikającymi ze stanu technicznego i parametrów drogi wodnej) dla wykorzystania potencjału portów ujścia Odry.
- Niewykorzystany potencjał połączenia przez kanał Odra-Hawela z zachodnioeuropejską siecią dróg wodnych, wynikający częściowo z ograniczeń na drodze wodnej.
- Ograniczenie gospodarczego i turystycznego wykorzystania śródlądowych dróg wodnych wynikające z obniżonych parametrów obiektów mostowych.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Jak wyżej

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- brak

Transport lotniczy

Zapisy aktualne:

- Poprawa połączenia drogowego i kolejowego Portu Lotniczego Szczecin-Goleniów ze Szczecinem i częścią zachodnią regionu (realizacja dróg ekspresowych 3 i 6, linia kolejowa nr 402 z łącznicą nr 434). Zwiększenie dostępności możliwe poprzez budowę na Odrze stałej przeprawy Police-Swięta, oraz przedłużenie łącznicy kolejowej 434 do linii 401.
- Słaba dostępność wschodniej części województwa do portu lotniczego i brak uzasadnienia ekonomicznego dla uruchomienia portu lotniczego w Zegrzu Pomorskim.
- Położenie Portu Lotniczego Szczecin-Goleniów w obszarze bezpośredniego oddziaływania lotnisk berlińskich jako determinanta funkcji i zasięgu oddziaływania.
- Ograniczony potencjał ludnościowy lotniska w Goleniowie (w buforze 100 km od lotniska mieszka zaledwie 1,48 mln osób).

- Ograniczona oferta połączeń portu lotniczego w Goleniowie (przewaga lotów do Warszawy i zagranicznych miast będących celem dojazdów do pracy).
- Niewystarczająca liczba kierunków połączeń lotniczych.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Jak wyżej

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- Zmiana roli lotniska w Szczecin-Goleniów po ewentualnej realizacji Centralnego Portu Komunikacyjnego
Komentarz: Zgodnie z założeniami koncepcji CPK Szczecin będzie jedynym głównym miastem z czasem dojazdu pociągiem do CPK znacząco przekraczającym 2 godziny (szacowany czas przejazdu to 3godz. 15 min.). W związku z powyższym koncepcja zakłada rozważenie uruchomienia regularnego i stałego połączenia lotniczego z Centralnym Portem Komunikacyjnym.

Transport intermodalny**Zapisy aktualne:**

- Niewykorzystany potencjał regionu w rozwoju systemów transportu intermodalnego.
- Szansa na rozbudowę intermodalnych systemów transportowych, wynikająca z dostępnych narzędzi UE.
- Realne zagrożenie w konkurencji ze stroną niemiecką.
- Nieznaczący udział usług/przewozów intermodalnych w ogólnym bilansie przewozów.
- Realizacja przewozu naczep w relacjach lądowych do/z województwa jak i z/do portów Szczecin i Świnoujście wdrażana wyłącznie transportem drogowym.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Jak wyżej

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- Brak dostępnych danych o przewozach, ruchu towarowym i jego kierunkach zarówno w kołowym transporcie drogowym jak i w ramach transportu kolejowego.
Komentarz: Ze względu na stosowanie przez przewoźników zabezpieczeń w postaci ochrony tajemnic handlowych brak jest możliwości skutecznej oceny skali oraz kierunków obsługi towarowej na obszarze województwa. Jest to jedynie częściowo możliwe pośrednio m.in. poprzez okresową ocenę w ramach Generalnego Pomiaru Ruchu realizowaną przez GDDKiA, nie mniej nie daje kompetentnego obrazu i możliwości rozdzielenia np. ruchu wewnętrznego od tranzytowego.

Kierunek 1. Wzmacnianie i kształtowanie systemu ponadregionalnych i transgranicznych powiązań drogowych województwa	
Ustalenia	aktualne / spełnione
1. Budowa drogi S3 Goleniów-Świnoujście na odcinkach: – Troszyn – Świnoujście (w realizacji), – Miękowo - koniec obwodnicy Brzozowa wraz z rozbudową odcinka Miękowo-Rzęsnica Komentarz: inwestycja zakończona w roku 2021 – budowa obwodnicy m. Brzozowo na drodze S3 Komentarz: inwestycja zakończona w roku 2021	aktualne
2. Przebudowa drogi krajowej nr 6 na odcinku od węzła Kijewo do węzła Rzęsnica do parametrów klasy A; Inwestycja została zakończona w roku 2022	spełnione

3. Budowa drogi ekspresowej S6 Koszalin-Słupsk na odcinkach: – obwodnica Koszalina i Sianowa - sekcja 2 – Sianów-Słupsk	<i>aktualne</i>
4. Budowa drogi S10 (od węzła Kijewo w kierunku wschodnim) z budową obwodnic miejscowości położonych na jej przebiegu w klasie S, w tym: – budowa II jezdni obwodnicy Kobyłanki, Morzyczyna, Zieleniewa wraz z drogą wspomagającą na odcinku Niedźwiedź-Zdunowo w ciągu S10, Komentarz: Inwestycja została zakończona w roku 2020 – budowa obwodnicy Wałcza, Komentarz: Inwestycja została zakończona w roku 2021 – budowa odcinka Stargard-obwodnica Wałcza-Piła (przewidziane do realizacji 2017-2023)	<i>aktualne</i>
5. Budowa drogi ekspresowej S11, w tym: – budowa odcinka Kołobrzeg-Koszalin (odcinek S11/S6) Komentarz: Ukończono etap Koszalin-Bobolice w roku 2020 – budowa drogi ekspresowej S11 na odcinku Koszalin-Szczecinek Komentarz: Ukończono etap Koszalin-Bobolice w roku 2020	<i>aktualne</i>
6. Budowa zachodniego drogowego obejścia Szczecina w relacji węzeł Goleniów na S3/S6 wraz z przeprawą tunelową Police-Święta do A6 w klasie S z połączeniem w kierunku autostrady A20 w Niemczech	<i>aktualne</i>
7. Budowa stałego połączenia drogowego pomiędzy wyspami Uznam i Wolin w Świnoujściu Komentarz: Inwestycja została zakończona w roku 2023	<i>spełnione</i>
8. Budowa obwodnicy Przeclawia i Warzymic w ciągu drogi krajowej nr 13, wraz z nowym węzłem Kołbaskowo łączącym DK13 z A6 (droga dwujezdniowa w klasie GP) Komentarz: Zakończono etap I w roku 2023	<i>aktualne</i>
9. Budowa obwodnicy Myśliborza w ciągu drogi krajowej nr 26 Komentarz: Inwestycja została zakończona w roku 2021	<i>spełnione</i>
10. Budowa II etapu obwodnicy Węgorzyna w ciągu drogi krajowej nr 20 Komentarz: Inwestycja została zakończona w roku 2020	<i>spełnione</i>
11. Budowa obwodnicy Gryfina oraz nowego odcinka DK 31 Radziszewo-Gryfino wraz z budową nowego węzła Radziszewo na A6	<i>aktualne</i>
12. Realizacja inwestycji Programu Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych – Klasa ryzyka największa: 29 zadań na drogach krajowych nr 10 (1 zadanie), nr 20 (7), nr 22 (2), nr 23 (4), nr 25(1), nr 26 (1) nr 31(13) – Klasa ryzyka bardzo duża: 7 zadań (na drogach nr 13, 20, 31)	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Przebudowa drogi krajowej nr 10 do parametrów klasy GP (odcinek: granica państwa/Lubieszyn-granica m. Szczecina i dalej w granicach miasta w rejonie ulic Łukasieńskiego i Ku Słońcu) - Obwodnica Mierzna	<i>aktualne</i>
2. Zabezpieczenie rezerwy terenu pod budowę obwodnic miejscowości w ciągu głównych dróg krajowych: – nr 20 (Stargard, Drawsko Pomorskie, Złocieniec, Czaplunek), – nr 23 (Dębno), – nr 31 (Widuchowa, Chojna, Lisie Pole, Mieszkowice)	<i>aktualne</i>
3. Ocena i weryfikacja przebiegu projektowanych obwodnic w stosunku do centrów miast, pod kątem obszarów obsługi oraz walorów krajobrazowych i środowiskowych	<i>aktualne</i>
4. Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w tym: – budowa ciągów dróg rowerowych z maksymalną separacją ruchu rowerowego i pieszego od ruchu kołowego – budowa, przebudowa i remonty w ramach realizowanych inwestycji drogowych miejsc wykonywania kontroli pojazdów jako elementu działań prewencyjnych w działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	<i>aktualne</i>

Kierunek 2. Usprawnianie systemu dróg wojewódzkich, spójnego przestrzennie z systemem dróg krajowych	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Budowa obejść miast Trzebiatów, Gryfice, Szczecinek, etap II Komentarz: Budowa obejścia Trzebiatowa została zakończona w 2022 roku. Budowa I etapu obwodnicy Gryfic została zakończona w 2021 roku.	<i>aktualne</i>
2. Przebudowa dróg wojewódzkich nr:	
– 163 (na odcinkach Połczyn-Zdrój-Czaplinek i Kołobrzeg-Białogard)	<i>aktualne</i>
– 203 (Darłowo-granica województwa)	<i>aktualne</i>
– 109 (Trzebiatów-Płoty) Komentarz: Inwestycja została zakończona w 2020 roku.	<i>spełnione</i>
– 111 (na odcinku Reclaw-Stepnica) Komentarz: Inwestycja została zakończona w 2023 roku.	<i>spełnione</i>
– 102 (na odcinkach: Lędzin-Trzebiatów, Trzebiatów-Bezpraw)	<i>aktualne</i>
– 151 (na odcinku Recz-Choszczno)	<i>aktualne</i>
– 151 (na odcinku Świdwin Łobez)	<i>aktualne</i>
– 152 (na odcinkach Starogard-Świdwin i Świdwin-Połczyn-Zdrój)	<i>aktualne</i>
3. Przebudowa przejść dróg wojewódzkich przez miejscowości: – Tanowo (DW115) Komentarz: Inwestycja została zakończona w 2021 roku.	<i>spełnione</i>
4. Przebudowa dróg wojewódzkich nr:	
– 163 na odcinku Białogard--Połczyn-Zdrój	<i>aktualne</i>
– 103 na odcinku Świerżno-Trzebiatów	<i>aktualne</i>
– 105 na odcinku Kiełpino-Rzesznikowo Komentarz: Inwestycja została zakończona w 2022 roku.	<i>spełnione</i>
– 178 na odcinku Wałcz-Gostomia Komentarz: Inwestycja została zakończona w 2021 roku.	<i>spełnione</i>
– 173 na Połczyn-Zdrój-Drawsko Pomorskie	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Zabezpieczanie rezerwy terenu pod budowę obwodnic w ciągach dróg wojewódzkich w miejscowościach: Białogard, Pyrzyce, Lipiany, Choszczno, Łobez, Świdwin, Golczewo, Pełczyce, Trzebież, Warnice/Barnim	<i>aktualne</i>
2. Przebudowa odcinków szlakowych dróg wojewódzkich (nieobjętych szczegółowymi ustaleniami planu)	<i>aktualne</i>
3. Weryfikacja przebiegu projektowanych obwodnic w stosunku do centrów miast pod kątem obszarów obsługi oraz walorów krajobrazowych i środowiskowych	<i>aktualne</i>
Kierunek 3. Kształtowanie systemu zewnętrznych i wewnętrznych kolejowych powiązań transportowych	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Modernizacja linii kolejowej nr 351 Szczecin Główny-Stargard-Krzyż-Poznań	<i>aktualne</i>
2. Modernizacja linii kolejowej nr 273 na odcinku Szczecin Główny-Kostrzyn nad Odrą wraz z łącznicami 821 i 822	<i>aktualne</i>
3. Modernizacja linii 408 i 409 (z elektryfikacją i budową drugiego toru); rozwój powiązań z Berlinem i Europą Zachodnią	<i>aktualne</i>
4. Rewitalizacja linii kolejowej nr 210 granica województwa-Szczecinek-Runowo Pomorskie	<i>aktualne</i>
5. Budowa kolejowego zachodniego obejścia Szczecina	<i>aktualne</i>
6. Budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej z wykorzystaniem istniejących linii kolejowych nr 406, 273, 351	<i>aktualne</i>
7. Rozszerzenie kolei metropolitalnej na linię nr 409 wraz z budową nowych stacji/ przystanków kolejowych w gminie Kołbaskowo	<i>aktualne</i>

8. Modernizacja linii kolejowej nr 405 (odcinek Szczecinek-granica województwa)	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Budowa nowych lub zmiana lokalizacji istniejących stacji /przystanków kolejowych na istniejących liniach kolejowych, w celu optymalizacji obsługi podróżnych	<i>aktualne</i>
2. Modernizacja linii kolejowej 202 Stargard-Gdańsk Główny (budowa drugiego toru) z możliwą zmianą geometrii linii i możliwością pozyskania części działek gruntowych dla potrzeb inwestycji	<i>aktualne</i>
3. Modernizacja linii kolejowej nr 402 na odcinku Koszalin-Kołobrzeg z możliwą zmianą geometrii linii i możliwością pozyskania części działek gruntowych dla potrzeb inwestycji	<i>aktualne</i>
4. Modernizacja linii kolejowej nr 404 Szczecinek-Kołobrzeg	<i>aktualne</i>
5. Reaktywacja połączeń na liniach kolejowych:	
– nr 406 Szczecin-Police-Trzebież w ramach Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej	<i>aktualne</i>
– nr 415 Myślibórz-Gorzów Wlkp.	<i>aktualne</i>
– nr 410 Złocieniec-Kalisz Pomorski	<i>aktualne</i>
– nr 420 Worowo-Płoty-Wysoka Kamieńska	<i>aktualne</i>
6. Poprawa dostępności do pasa nadmorskiego przez przedłużenie linii kolejowej z Kamienia Pomorskiego do Dziwnówka i Rewala	<i>aktualne</i>
7. Zachowanie śladu komunikacyjnego wraz z infrastrukturą wszystkich linii kolejowych, ochrona ciągów do odtworzenia lub wykorzystania do innych inwestycji liniowych	<i>aktualne</i>
8. Modernizacja dworców i stacji kolejowych, w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych	<i>aktualne</i>
9. Rewitalizacja linii wąskotorowych i dostosowanie ich do potrzeb ruchu turystycznego w relacjach:	<i>aktualne</i>
– Koszalin-Manowo-Świelino	
– Gryfice-Niechorze-Trzebiatów-Gryfice (na odc. Gryfice-Pogorzelica linia czynna sezonowo)	
10. Poprawa bezpieczeństwa na styku ruchu kolejowego i drogowego: budowa przejazdów bezkolizyjnych, przebudowa przejazdów kolejowych, modernizacja urządzeń sterowania ruchem	<i>aktualne</i>
<i>Projekty</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Analiza celowości i możliwości połączenia linii 401 i 402 przez przedłużenie łącznicy 434 prowadzącej na lotnisko Szczecin-Goleniów	
<i>Rekomendacje</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Włączenie województwa do programu budowy linii wysokich prędkości na kierunku Szczecin-Poznań	<i>aktualne</i>
2. Poprawa i rozwój komunikacji pasażerskiej w relacjach regionalnych i ponadregionalnych dla Szczecina, Koszalina, Kołobrzegu, Stargardu, Szczecinka, Świnoujścia, Wałcza; budowa systemu Szybkiej Kolei Regionalnej	<i>aktualne</i>
Kierunek 4. Rozwój transportu zbiorowego	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Budowa zintegrowanego centrum przesiadkowego w Szczecinie, integrującego transport publiczny w rejonie dworca Szczecin Główny	<i>aktualne</i>
2. Przebudowa dróg lokalnych łączących centrum przesiadkowe w Gryfinie z siecią TEN-T Komentarz: Prace zostały zakończone do roku 2022	<i>spełnione</i>
3. Realizacja węzła przesiadkowego Głębokie w Szczecinie oraz budowa węzła przesiadkowego i pętli autobusowej w Policach Komentarz: Prace zostały zakończone do roku 2021	<i>spełnione</i>
4. Budowa infrastruktury związanej z modernizacją węzła przesiadkowego kolejowo-promowo-autobusowego w Świnoujściu etap I i II Komentarz: Prace zostały zakończone do roku 2023	<i>spełnione</i>
5. Budowa Zintegrowanych Centrów Przesiadkowych w Gryfinie, Stargardzie i Goleniowie Komentarz: Prace zostały zakończone do roku 2022	<i>spełnione</i>
6. Budowa centrum przesiadkowego w dzielnicy Załom wraz z pętlą autobusową Komentarz: Prace zostały zakończone w roku 2021	<i>spełnione</i>

7. Budowa miejsca przesiadkowego na skrzyżowaniu ulic Na Świdwie i Wschodniej w miejscowości Łęgi (gmina Dobra Szczecińska)	<i>spełnione</i>
8. Budowa punktu przesiadkowego wraz z zapleczem parkingowym przy stacji kolejowej w miejscowości Reptowo Komentarz: Prace zostały zakończone w roku 2021	<i>spełnione</i>
9. Miasto Kołobrzeg: inteligentne systemy transportowe, ścieżki rowerowe, miejska wypożyczalnia rowerów oraz parkingi strategiczne Park & Ride	<i>aktualne</i>
10. Miasto Koszalin: inwestycje w zakresie zintegrowanej infrastruktury związanej z transportem niskoemisyjnym na terenie Koszalina	<i>aktualne</i>
11. Gmina Mielno: budowa centrum przesiadkowego w Mielnie	<i>aktualne</i>
12. Zakup taboru niskoemisyjnego w Szczecińskim Obszarze Metropolitalnym i Koszalińsko - Kołobrzesczo - Białogardzkim Obszarze Funkcjonalnym	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Niwelowanie przewagi transportu indywidualnego nad transportem publicznym poprzez: – zwiększenie dostępności przestrzennej przystanków oraz ułatwienia dla zmiany środka transportu podróży – skrócenie czasu podróży transportu publicznego – optymalizację częstotliwości połączeń transportu publicznego – integrację systemów transportu kołowego (drogowego) i kolejowego – poprawę jakości taboru transportu publicznego – wsparcie tworzenia elastycznych usług transportowych – preferencje dla transportu publicznego w miastach – wsparcie na rzecz integrowania się organizatorów transportu w celu skoordynowanego prowadzenia polityk transportowych na danym obszarze	<i>aktualne</i>
2. Wspieranie rozwoju transportu zbiorowego i zrównoważonej mobilności w miejskich obszarach funkcjonalnych oraz w pasie nadmorskim	<i>aktualne</i>
3. Budowa systemów typu park & ride, bike & ride, czy kiss & ride przy dworcach kolejowych w miejscowościach będących siedzibami powiatów i gmin	<i>aktualne</i>
4. Utworzenie zintegrowanego systemu taryfowo-biletowego w skali województwa	<i>aktualne</i>
5. Zintegrowane działania na rzecz zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej w obszarze funkcjonalnym Szczecina poprzez budowę węzłów przesiadkowych wraz z drogami dojazdowymi	<i>aktualne</i>
6. Wsparcie dla systemowego pozyskiwania danych o dostępnej na obszarze województwa ofercie transportowej w celu koordynacji polityk transportowych i lepszej diagnozy obszarów wykluczonych transportowo	<i>aktualne</i>
Kierunek 5. Rozwój transportu morskiego	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Pogłębienie toru wodnego Świnoujście--Szczecin do 12,5 m na całej długości wraz z lokalizacją pól odkładu urobku na Zalewie Szczecińskim Komentarz: Prace zostały zakończone w roku 2022	<i>spełnione</i>
2. Poprawa dostępu do infrastruktury portu w Szczecinie i portu w Świnoujściu od strony wody i lądu	<i>aktualne</i>
3. Rozbudowa infrastruktury portów o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej (Szczecin i Świnoujście)	<i>aktualne</i>
4. Budowa nabrzeża głębokowodnego w porcie zewnętrznym w Świnoujściu	<i>aktualne</i>
5. Rozbudowa infrastruktury lądowej terminalu promowego	<i>aktualne</i>
6. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej w portach w Szczecinie i Świnoujściu	<i>aktualne</i>
7. Rozbudowa terminalu morskiego: poprawa dostępu do terminalu od strony lądu oraz budowa nabrzeży w Policach (budowa drogi i linii kolejowej do portu w Policach)	<i>aktualne</i>
8. Rozbudowa terminalu barkowego: poszerzenie toru dojeżdżowego i budowa nabrzeży w porcie Police	<i>aktualne</i>

9. Modernizacja infrastruktury i realizacja inwestycji infrastrukturalnych związanych z rozwojem małych portów i przystani morskich, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – terminal pasażerski: modernizacja podejścia promowego przy nabrzeżu Ro-Ro w Kołobrzegu – poprawa dostępu od strony lądu do portu w Kołobrzegu – modernizacja infrastruktury portu w Darłowie – przebudowa wejścia do Portu Darłowo – budowa nabrzeża refulacyjnego na potrzeby obsługi statków handlowych w Porcie Darłowo – poprawa infrastruktury dostępowej do portu w Stepnicy, pogłębienie toru podejściowego do głębokości 4,5m oraz modernizacja obrotnicy 	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Rozwój funkcji małych portów i przystani morskich	<i>aktualne</i>
2. Poprawa dostępności portów przez modernizację połączeń kolejowych i drogowych	<i>aktualne</i>
3. Utworzenie na Zalewie Szczecińskim pól refulacyjnych dla urobku z pogłębionego toru wodnego Komentarz: Prace zostały zakończone w roku 2022	<i>spełnione</i>
Kierunek 6. Poprawa żeglowności na Odrze	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Modernizacja Odrzańskiej Drogi Wodnej (docelowo podnoszenie klasy żeglowności zgodnie z decyzjami Rządu RP), w tym: <ul style="list-style-type: none"> – przebudowa zwodzonego mostu kolejowego na Regalicy (km 733,7) w Szczecinie 	<i>spełnione</i>
<ul style="list-style-type: none"> – prace modernizacyjne na Odrze granicznej w celu zapewnienia zimowego lodołamania – remont i modernizacja zabudowy regulacyjnej na Odrze granicznej – pełne wdrożenie systemu informacji rzecznej (RIS) na dolnym odc. Odry 	<i>aktualne</i>
<i>aktualne / spełnione</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Budowa portu rzeczno w Szczecinie, zintegrowanego z portem morskim	<i>aktualne</i>
2. Odbudowa nabrzeży i przystani rzecznych na potrzeby ruchu pasażerskiego	<i>aktualne</i>
3. Rozwój potencjału portowego dla obsługi jednostek żeglugi śródlądowej	<i>aktualne</i>
<i>Rekomendacje</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Wykorzystanie powiązań Odrzańskiej Drogi Wodnej z drogą wodną E-70, łączącą z europejską siecią dróg wodnych oraz rozwój połączeń z Centralną Polską (Warta-Noteć)	<i>aktualne</i>
<i>Projekty</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Analiza logistyczna i ekonomiczna dostaw paliw drogą wodną do wybranych lokalizacji PGE GiEK S.A. oraz studium wykonalności nabrzeży przeładunkowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą i oceną techniczno-ekonomiczną przedsięwzięcia	<i>aktualne</i>
Kierunek 7. Rozwój i zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania transportu lotniczego	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Utrzymanie ograniczeń zabudowy i zagospodarowania terenu w obszarze powierzchni ograniczających lotnisk i lądowisk	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Uwzględnienie w polityce przestrzennej gmin niezakłóconego funkcjonowania lotniczych urządzeń naziemnych (LUN), w tym służących temu celowi powierzchni ograniczających zabudowę (BRA); obowiązek uzgadniania z Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego (ULC) miejscowych planów zagospodarowania oraz studiów dla gmin, w granicach których zlokalizowane są lotniska, znajdują się lotnicze urządzenia naziemne lub wyznaczono BRA	<i>aktualne</i>
2. Rozbudowa infrastruktury Portu Lotniczego Szczecin-Goleniów na potrzeby ruchu pasażerskiego i towarowego	<i>aktualne</i>
3. Rozwój funkcji lotniska miejskiego Szczecin Dąbie na bazie istniejącego lotniska sportowego	<i>aktualne</i>
4. Optymalizacja połączeń kolejowych z Portem Lotniczym Szczecin-Goleniów, w ramach budowy Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej	<i>aktualne</i>
<i>Projekty</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Koncepcja wykorzystania nieczynnych bądź niewykorzystanych na inne cele, lotnisk i lądowisk (do tego czasu ochrona obiektów przed degradacją i nieuprawnionym zagospodarowaniem)	<i>aktualne</i>

2. Wytypowanie lotnisk i obiektów lotniskowych do wykorzystania przez lotnictwo cywilne (komunikacyjne, sportowe, specjalistyczne)	<i>aktualne</i>
Kierunek 8. Rozwój transportu intermodalnego	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Przystosowanie infrastruktury terminalu promowego w Świnoujściu do obsługi transportu intermodalnego	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Budowa, rozbudowa nowoczesnych terminali kontenerowych w Szczecinie i w porcie zewnętrznym w Świnoujściu do obsługi transportu intermodalnego	<i>aktualne</i>
2. Wdrożenie nowoczesnych systemów informatycznych w całym łańcuchu transportowym, obejmującym żeglugę, porty, spedytorów, przewoźników lądowych i operatorów terminali lądowych	<i>aktualne</i>
3. Lokalizacja infrastruktury i suprastruktury logistycznej w obszarach węzłowych: – Szczeciński Obszar Metropolitalny – Koszalin-Kołobrzeg-Białogard – Szczecinek	<i>aktualne</i>
<i>Rekomendacje</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Tworzenie warunków dla utworzenia operatora intermodalnego w województwie, konsolidacja przewoźników i spedytorów drogowych dla obsługi transportu intermodalnego	<i>aktualne</i>
2. Tworzenie korzystnych warunków dla uruchomienia i rozwoju stałych i regularnych intermodalnych połączeń morsko-lądowych ze szczególnym uwzględnieniem morskich połączeń Ro-Ro i promowych na Bałtyku, łączących kraje skandynawskie z południem Europy	<i>aktualne</i>
3. Integracja żeglugi morskiej bliskiego zasięgu w morsko-lądowych łańcuchach transportu intermodalnego	<i>aktualne</i>

Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej

Podstawowym celem działań w zakresie energetycznej infrastruktury technicznej jest konieczność jej modernizacji celem dostosowania do zmieniających się standardów. W zakresie elektroenergetycznej infrastruktury wytwórczej jest to zastępowanie starej bazy wytwórczej nowoczesnymi jednostkami, spełniającymi zaostrome normy środowiskowe, a w zakresie infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej zapewnienie możliwości poprawy bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, w tym pewność zasilania aglomeracji szczecińskiej, przyłączenie nowych odbiorców i rozproszonych źródeł energii ze źródeł konwencjonalnych i odnawialnych, co będzie miało przełożenie na wzrost aktywizacji gospodarczej województwa.

W zakresie wytwarzania i dostarczania ciepła celem jest modernizacja i budowa infrastruktury technicznej zapewniająca ograniczenie strat ciepła oraz poprawa jakości powietrza.

Strategicznym celem realizacji inwestycji w sektorze gazownictwa jest poprawa bezpieczeństwa energetycznego Polski, dywersyfikacja kierunków dostaw gazu do kraju, zapewnienie niezbędnej przepustowości sieci przesyłowej umożliwiające odbiór gazu z terminalu LNG w Świnoujściu i w przyszłości z gazociągu Baltic Pipe

Komentarz: *Gazociąg Baltic Pipe został uruchomiony w roku 2022.*

Poprawie ulegną warunki zasilania województwa w paliwo gazowe, co powinno mieć swoje przełożenie na wzrost stopnia gazyfikacji zachodniopomorskich gmin oraz większe wykorzystanie gazu do produkcji energii elektrycznej i/lub ciepła.

Wspieranie rozwoju energetyki rozproszonej, sektora odnawialnych źródeł energii oraz rynku prosumenta (mikroinstalacji OZE), skutkować będzie ograniczeniem strat przesyłowych, poprawą lokalnego bezpieczeństwa dostaw energii, ograniczeniem emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących zwłaszcza z tradycyjnej energetyki ciepłej, a także ograniczeniem zużycia paliw kopalnych.

Komentarz: *Celem UE jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. Realizację tego celu w zakresie energetyki ma zapewnić odejście od paliw kopalnych zarówno w wytwarzaniu energii elektrycznej, ciepłej jak i transporcie oraz szeroko rozumianej gospodarce. Na dzień dzisiejszy zakłada się, że zarówno gaz energetyczny, jak i paliwa będą wytwarzane przy wykorzystaniu energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Takie holistyczne podejście powoduje, że energetykę należy rozważać jako całość, gdyż zapotrzebowanie na ciepło jak i na czyste paliwa, jak np. wodór odnawialny, zrównoważone biopaliwa i biogaz, musi mieć pokrycie w produkcji energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych.*

W sektorze teleinformatyki niezwykle istotne jest wspieranie dalszego rozwoju sieci szerokopasmowych oraz technologii bezprzewodowych, jak również prowadzenie działań na rzecz upowszechnienia internetu i przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu. Wskazane jest także pełniejsze wykorzystanie funduszy unijnych.

Komentarz: *Cel określony jako zwiększenie dostępności cyfrowej, poprzez uwarunkowania wynikające z pandemii COVID-19, stał się koniecznością zapewnienia dostępu do szybkiego internetu dla wszystkich mieszkańców. Dalsze wspieranie rozwoju sieci szerokopasmowych, w tym technologii bezprzewodowych, jak również prowadzenie działań na rzecz upowszechnienia technologii cyfrowych, przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu, szersze zastosowanie technologii cyfrowych, zwłaszcza w kontaktach między instytucjami i obywatelami, a także zapewnienie cyberbezpieczeństwa, jest nieodzowne dla rozwoju społeczno-gospodarczego województwa. Kluczowe jest pełniejsze wykorzystanie funduszy unijnych dostępnych w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO).*

W zakresie polityki wodnej, celem jest osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód oraz związanych z nimi ekosystemów. Istotne jest zapewnienie dostępu do zasobów wodnych dla zaspokojenia potrzeb ludności, gospodarki narodowej oraz środowiska naturalnego. Ponadto należy dążyć do ograniczenia negatywnych skutków powodzi i suszy oraz minimalizowania ryzyka ich wystąpienia. Konieczne jest też odcięcie źródeł zanieczyszczeń wód poprzez racjonalne oczyszczanie ścieków. Niemniej ważne pozostają kwestie związane z nowoczesną gospodarką odpadami - zmierzającą do wyeliminowania składowania odpadów (zarówno przez zwiększanie ich recyklingu - jak również termiczną utylizację).

Komentarz: *Zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. aglomeracje wyznacza rada gminy w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego, tym samym 31.12.2020 r. upłynął termin ważności aktów prawa miejscowego wyznaczających obszar i granice aglomeracji (uchwał sejmików lub rozporządzeń wojewodów), które zostały podjęte na mocy przepisów uchylonej ustawy Prawo wodne.*

INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Elektroenergetyka

Zapisy aktualne:

- Konwencjonalne źródła energii w zdecydowanej większości oparte są na paliwie węglowym.
- Spadek mocy wytwórczych w Elektrowni Dolna Odra o 410 MW, wskutek wycofywania wyeksploatowanych bloków energetycznych (zasilanych paliwem węglowym) w latach 2012-2014.
- Część obiektów sieci dystrybucyjnej 110 i 15 kV jest przestarzała i wymaga modernizacji.
- Wzrost zainteresowania generacją prosumencką z mikroźródeł oraz przewidywany rozwój elektromobilności skutkujący koniecznością budowy nowej i modernizacji istniejącej infrastruktury sieciowej średniego i niskiego napięcia.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Eksploatacja bloków nr 1 i 2 w Elektrowni Dolna Odra w ramach limitu derogacyjnego 17500h, obowiązującego od dnia 01.01.2016 do dnia 31.12.2023.

Komentarz: W Elektrowni Dolna Odra, należącej do PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna z Grupy PGE, 31 grudnia 2020 r. zostały wycofane z eksploatacji bloki energetyczne nr 1 i 2 o łącznej mocy 454 MW.

- Wysoki stopień dekapitalizacji obiektów sieci przesyłowej.

Komentarz: Sieci przesyłowe elektroenergetyczne na terenie województwa zachodniopomorskiego zostały zmodernizowane zgodnie z założeniami PSE.

- Długi okres eksploatacji urządzeń funkcjonujących w źródłach konwencjonalnych, potrzeba modernizacji w oparciu o nowe technologie oraz dostosowanie istniejących źródeł wytwarzania do konkluzji BAT.

Komentarz: W grudniu 2021 r. PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna zakończyła modernizację czterech istniejących jednostek Elektrowni Dolna Odra, dostosowując je do unijnych wymagań środowiskowych zawartych w konkluzjach BAT.

- Sieci elektroenergetyczne w województwie są niedostosowane do odbioru energii powstającej z odnawialnych źródeł energii oraz ze źródeł rozproszonych. Zakończenie procesu przebudowy i modernizacji sieci dystrybucyjnych spowoduje wzrost bezpieczeństwa i ciągłości dostaw energii do odbiorców oraz możliwości rozwoju sektora energetycznego z OZE.

Komentarz: Sieci elektroenergetyczne w województwie są w ramach możliwości operatorów sieci energetycznych systematycznie dostosowywane do odbioru energii powstającej z OZE oraz ze źródeł rozproszonych.

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- Wykorzystanie zdiagnozowanego potencjału rozwoju lądowej energetyki wiatrowej w połączeniu z potencjałem rozwojowym fotowoltaiki i morskiej energetyki wiatrowej umożliwi zwiększenie regionalnej mocy zainstalowanej w instalacjach produkujących energię elektryczną z OZE, w zakresie znacznie przekraczającym potrzeby lokalnego zużycia. Ponadto pozwoli to w ograniczony sposób zaspokajać bieżące zapotrzebowanie zewnętrzne. Dalsza rozbudowa i modernizacja infrastruktury sieciowej powinna koncentrować się na dostosowaniu lokalnej sieci dystrybucyjnej do docelowego modelu energetyki rozproszonej. Integralnym elementem tej sieci powinny być dobowe magazyny energii oraz elastyczne źródła wytwórcze, umożliwiające funkcjonowanie systemu w okresach braku generacji energii elektrycznej ze źródeł zależnych od warunków pogodowych. Z uwagi na korzystne warunki regionu do produkcji wodoru, w przyszłości sieci dystrybucyjne powinny wspierać jego lokalne wytwarzanie i przesył.

Gazownictwo

Zapisy aktualne:

- Wzrost poziomu bezpieczeństwa energetycznego kraju (w tym również województwa) w związku z uruchomieniem Terminalu LNG w Świnoujściu oraz zakończeniem realizacji gazociągów przesyłowych umożliwiających odbiór i przesył gazu z terminalu w głąb Polski.
- Duża liczba podmiotów zajmujących się dystrybucją gazu ziemnego do odbiorców.
- Brak sieci dystrybucyjnej wysokiego ciśnienia, przede wszystkim w środkowej części województwa i sieci średniego ciśnienia w szczególności na obszarach wiejskich.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Ponad 20% gmin nie ma dostępu do gazu sieciowego.

Komentarz: Na koniec 2022 r. 14% gmin nie ma dostępu do gazu sieciowego.

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- Polityka europejska zakłada odejście od paliw kopalnych, w tym gazu ziemnego.

Komentarz: Wojna w Ukrainie skutkuje działaniami zmierzającymi do przyspieszonego odchodzenia od stosowania gazu, zwłaszcza w ciepłownictwie. Aktualnie gaz ma do odegrania olbrzymią rolę w okresie przejściowym do całkowitej dekarbonizacji energetyki. Należy jednak pamiętać, że realizowane inwestycje będą funkcjonować w limitowanym okresie czasu. Przykładem takiego podejścia jest zatwierdzone w styczniu 2024 r. porozumienie dotyczące nowelizacji dyrektywy odnoszącej się do charakterystyki energetycznej budynków (EPBD), której nadrzędnym celem jest osiągnięcie zerowej emisyjności budynków do 2050 r. W porozumieniu założono, że od 2025 roku państwa członkowskie Unii Europejskiej powinny przestać zachęcać i dopłacać do wymiany źródeł ogrzewania na samoistne piece zasilane paliwami kopalnymi, w tym gazem, natomiast nadal dozwolone będzie oferowanie zachęt finansowych dla systemów hybrydowych z istotnym udziałem odnawialnych źródeł energii (OZE), takich jak kombinacja kotła z kolektorem słonecznym lub z pompą ciepła). Od roku 2028 ma obowiązywać zakaz instalowania ogrzewania i rozwiązań grzewczych, zasilanych paliwami kopalnymi, w przypadku, gdy są one własnością państwa, a od 2030 roku zakaz ten ma dotyczyć wszystkich nowych modernizowanych budynków. Całkowite wycofanie kotłów na paliwa kopalne ma nastąpić najpóźniej do 2040 r.

Ciepłownictwo**Zapisy aktualne:**

- Niska emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania mieszkań przyczynia się do przekroczeń dopuszczalnego poziomu pyłów PM10 w miesiącach zimowych.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Stała dominacja węgla kamiennego (ponad 80% udziału) w produkcji ciepła.

Komentarz: Dla koncesjonowanych przedsiębiorstw ciepłowniczych produkcja ciepła z paliw węglowych wyniosła w 2022 r. 83%.

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- W zakresie ciepłownictwa strategia unijna, a za nią strategia krajowa, wytyczają rewolucyjne zmiany. Krajowe plany renowacji budynków, mają doprowadzić do modernizacji najstarszych budynków (16% do 2030 r. i 26% do 2033 r.) oraz zmniejszenia całkowitego zużycia energii w sektorze budynków (o 16% do 2030 r. i o 20-22% do 2035 r.). W przypadku, gdy jest to technicznie i ekonomicznie możliwe ma być wdrażany obowiązek instalacji w budynkach urzędów wykorzystujących energię słoneczną. Dla nowych budynków mieszkalnych obowiązek ten wszedłby w życie od 31 grudnia 2029 r. W zatwierdzonym w styczniu 2024 r. porozumieniu dotyczącym nowelizacji dyrektywy dotyczącej charakterystyki energetycznej budynków

(EPBD), której nadrzędnym celem jest osiągnięcie zerowej emisyjności budynków do 2050 r., zakłada się, że od 2025 roku państwa członkowskie Unii Europejskiej powinny przestać zachęcać i dopłacać do wymiany źródeł ogrzewania na samoistne piece zasilane paliwami kopalnymi, w tym gazem. Nadal dozwolone będzie oferowanie zachęt finansowych dla systemów hybrydowych z istotnym udziałem odnawialnych źródeł energii (OZE), takich jak kombinacja kotła z kolektorem słonecznym lub z pompą ciepła). Począwszy od 2028 roku ma obowiązywać zakaz instalowania ogrzewania i rozwiązań grzewczych, zasilanych paliwami kopalnymi, w przypadku, gdy są one własnością państwa, a od 2030 roku zakaz ma dotyczyć wszystkich nowych budynków i modernizowanych. Całkowite wycofanie kotłów na paliwa kopalne ma nastąpić najpóźniej do 2040 r.

- Dynamika zmian w ciepłownictwie powoduje konieczność opracowania odpowiednio przemyślanych strategii rozwojowych, zarówno na szczeblu krajowym jak i regionalnym, a następnie ich systematyczne wdrażanie i aktualizacja. Ponadto tempo zmian regulacyjnych wymagają systematycznego monitorowania rozwoju stanu ciepłownictwa (w tym zasobu urządzeń grzewczych na paliwa kopalne) i możliwości optymalnego wprowadzania zmian w regionie. Mimo, że w ostatnich latach zadania te zostały w dużej mierze scentralizowane, to również regiony i muszą dbać o optymalizację procesu transformacji na swoim obszarze. Efekty tych działań będą bardzo silnie wpływały na poziom i jakość życia w regionie i pośrednio na jego rozwój gospodarczy

Odnawialne źródła energii

Zapisy aktualne:

- Ingerencja elektrowni wiatrowych w krajobraz.
- Możliwości rozwoju przemysłu w województwie w związku z morską energetyką wiatrową.
- Ograniczone możliwości sieci elektroenergetycznych do odbioru dużych ilości energii produkowanej przez elektrownie wiatrowe.
- Ograniczone możliwości rozwoju energetyki wodnej wynikające z charakteru rzek o niskim potencjale energetycznym.
- W zachodniej części województwa korzystne warunki do eksploatacji wód geotermalnych.
- Korzystne warunki solarne na wielu obszarach województwa.
- Możliwości pozyskiwania biomasy (wysoki udział gruntów odłogowanych oraz użytków zielonych niewykorzystywanych gospodarczo, korzystna struktura agrarna).
- Potencjał pozyskiwania surowców biomasy jest mocno zróżnicowany przestrzennie, co wpływa na koszty ich transportu lub brak możliwości uruchomienia inwestycji.
- Ograniczone możliwości sprzedaży energii pochodzącej z OZE w miejscu jej wytworzenia (często ograniczony dostęp do lokalnych sieci odbiorczych na terenach wiejskich).

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Województwo ma jedno z najlepszych warunków rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce i jest liderem w tej dziedzinie- szczególnie w pasie nadmorskim. Rozwiązania prawne wprowadzone w życie w 2016 r. drastycznie ograniczyły możliwości dalszego jej rozwoju.

Komentarz: Województwo zachodniopomorskie, ze względu na warunki wietrzne, niską gęstość zaludnienia oraz stosunkowo małe rozproszenie sieci osadniczej jest obszarem szczególnie predysponowanym do rozwoju energetyki wiatrowej. Jednocześnie region od wielu lat jest liderem w zakresie ilości mocy zainstalowanej w lądowych elektrowniach wiatrowych. Zmiany prawne wprowadzone w życie w pierwszej połowie 2023 r. umożliwią wykorzystanie potencjału regionu i rozpoczęcie nowych planistycznych nad nowymi inwestycjami w zakresie lokalizowania elektrowni wiatrowych.

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

Strategia rozwoju sektora energetyki w Unii Europejskiej, zakłada dalszy dynamiczny rozwój elektroenergetyki odnawialnej. Ma ona być odpowiedzialna nie tylko za przejście elektroenergetyki opartej na paliwach kopalnych, ale także za elektryfikację ciepłownictwa oraz zastąpienie paliw kopalnych w transporcie. Wojna w Ukrainie jedynie przyspieszyła te procesy. Wymaga to opracowania, systematycznego uaktualniania i wdrażania odpowiednio przemyślanej strategii rozwojowej zarówno krajowej, jak i regionalnej. Tempo i dynamika zmian regulacyjnych wymagają systematycznego monitorowania rozwoju oraz potencjału energetyki, w tym elektroenergetyki i zabezpieczenia możliwości optymalnego wykorzystania potencjału regionu.

Województwo zachodniopomorskie posiada bardzo duży potencjał rozwoju lądowej energetyki wiatrowej. W połączeniu z potencjałem rozwojowym fotowoltaiki i części morskiej energetyki wiatrowej w przyszłości możliwe jest zwiększenie regionalnej mocy zainstalowanej w OZE, w zakresie znacznie przekraczającym potrzeby lokalne. Wykorzystanie tego potencjału możliwe będzie głównie poprzez magazynowanie wytworzonej energii w postaci wodoru.

Rozwojowi morskiej energetyki wiatrowej towarzyszyć będzie rozbudowa lokalnego łańcucha dostaw, co może uczynić porty zachodniopomorskie i ich najbliższe otoczenie atrakcyjnymi miejscami inwestycyjnymi. Początek tego trendu został już zainicjowany w Szczecinie i Świnoujściu.

Monitoring rozwoju OZE w WZ wykazał, że w ciągu ostatnich lat nastąpił znaczny wzrost ilości realizowanych inwestycji w zakresie elektrowni fotowoltaicznych. Co do zasady większa ilość instalacji produkujących energię ze źródeł odnawialnych jest zjawiskiem pożądanym. Należy jednak podkreślić, że brak odpowiednich zasad regulujących odległość lokalizacji farm fotowoltaicznych od zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej może prowadzić do konfliktów społecznych, a w konsekwencji do obniżenia zaufania do tego typu inwestycji. Ponadto każdorazowo lokalizacja takiej inwestycji powinna uwzględniać jej wpływ na walory kulturowe i krajobrazowe sąsiedztwa. Reforma planistyczna z września 2023 roku wprowadziła zapisy mówiące o wymogu lokalizacji farm fotowoltaicznych w oparciu o plany miejscowe (w zależności od mocy i klasy użytku rolnego), jednakże w okresie przejściowym w dalszym ciągu możliwa jest realizacja takich inwestycji w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, bez konieczności analizy sąsiedztwa i funkcji otoczenia.

Kierunek 1. Budowa i rozwój konwencjonalnych źródeł energii	
Rekomendacje	Ocena aktualności aktualne/ spełnione
1. Budowa nowych mocy wytwórczych w Elektrowni Dolna Odra w wariantcie budowy bloków gazowo-parowych wraz z gazociągiem zasilającym Komentarz: Gaz-System przekazał do eksploatacji gazociąg przyłączeniowy Przywodzie - Dolna Odra we wrześniu 2023 r. Przekazanie do eksploatacji dwóch bloków gazowych o mocy 700 MW każda powinno nastąpić do kwietnia 2024 r.	aktualne
2. Dostosowanie w PGE GiEK Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra istniejących źródeł wytwarzania do konkluzji BAT	spełnione
3. Budowa portu barkowego w PGE GiEK Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra, Elektrownia Dolna Odra oraz odtworzenie w Elektrowni Pomorzany nabrzeża i infrastruktury przeładunkowej Komentarz: Wybudowano port barkowy nad rzeką Odrą w rejonie tzw. Zimnego Kanatu na terenie Elektrowni Dolna Odra	aktualne
Kierunek 2. Rozbudowa i modernizacja sieci i urządzeń elektroenergetycznych	
Ustalenia	aktualne/ spełnione
1. Połączenia transgraniczne ze Szwecją i z Niemcami oraz wyprowadzenie mocy z OZE na poziomie napięcia 400 kV:	
– budowa dwutorowej linii Dunowo - Żydowo Kierzkowo Komentarz: w realizacji	aktualne
– budowa linii Żydowo Kierzkowo - Piła Krzewina Komentarz: w realizacji	aktualne
– budowa linii Krajnik-Baczyna (m.in. lubuskie)	spełnione
– modernizacja linii Morzyczyn-Dunowo - Słupsk - Żarnowiec	aktualne

Komentarz: Zrealizowane na odcinku Morzyczyn-Dunowo. W realizacji na odcinku Dunowo-Słupsk-Żarnowiec	
– modernizacja linii Krajnik - Morzyczyn w celu dostosowania do zwiększonych przesyłów mocy	spełnione
– modernizacja linii Krajnik-Vierraden w celu dostosowania do zwiększonych przesyłów mocy	spełnione
– uruchomienie na napięciu 400 kV toru linii 400 kV Krajnik Baczyna (pracującego czasowo na napięciu 220 KV)	aktualne
– modernizacja linii Krajnik-Baczyna na odcinkach wykorzystujących istniejące linie 400 kV Krajnik-Morzyczyn, Krajnik-Plewiska	spełnione
– rozbudowa rozdzielni 400 i 110 kV w SE Dunowo Komentarz: w realizacji	aktualne
– modernizacja i rozbudowa stacji SE 400/220 kV Krajnik	spełnione
– instalacja przesuwników fazowych na linii Krajnik-Vierraden Komentarz: Inwestycja dotyczy niemieckiego OSP (50Hertz)	aktualne
2. Bezpieczeństwo aglomeracji szczecińskiej na poziomie napięcia 220 kV:	
– budowa linii Pomorzany - nacięcie linii Krajnik-Glinki Komentarz: w realizacji	aktualne
– przebudowa linii Krajnik-Glinki po nowej trasie	aktualne
– modernizacja linii Morzyczyn-Recław	spełniona
– modernizacja linii Krajnik-Morzyczyn	aktualne
– modernizacja linii Morzyczyn-Police - etap II Komentarz: inwestycja wycofana z realizacji	nieaktualne
– rozbudowa stacji SE 220/110 kV Glinki	spełniona
– rozbudowa stacji SE Pomorzany o rozdzielnię 220 kV Komentarz: w realizacji	aktualne
3. Budowa, przebudowa i modernizacja sieci dystrybucyjnej wysokiego napięcia WN-110 kV:	
– budowa dwutorowej linii Grzmiąca -Szczecinek Marceлин / Szczecinek Leśna Komentarz: w realizacji	aktualne
– budowa dwutorowej linii proj. GPZ Jarosławiec do linii Gościno-Karlino-Białogard Komentarz: GPZ Jarosławiec miał być wpięty do linii WN relacji Darłowo - Pieńkowo. Inwestycja potencjalnie do realizacji po 2028 roku, gdy zaistnieją techniczne przesłanki;	aktualne
– budowa dwutorowej linii proj. GPZ Karlino II do linii Gościno-Karlino-Białogard Komentarz: Aktualnie zakłada się alternatywne rozwiązanie i odkupienie części GPZ Karlino i rozbudowę do stacji sieciowej i powiązanie z siecią 15 kV, czyli GPZ Karlino II nie będzie realizowany;	nieaktualne
– budowa linii kablowej Dąbie-Zdroje	spełnione
– budowa linii Łobez-Węgorzyno	aktualne
– budowa linii Zdroje-Zelechowo Komentarz: w realizacji	aktualne
– budowa linii Krzęcin-Barlinek Komentarz: linia nie będzie realizowana;	nieaktualne
– budowa linii Niechorze-Skrobotowo-Kamień Pomorski	spełnione
– budowa dwutorowej linii proj. GPZ Mielno - do linii Dunowo-Darłowo Komentarz: w realizacji	aktualne
– budowa linii kablowej Elektrownia Pomorzany - proj. GPZ Pomorzany	spełnione
– przebudowa linii - odgałęzienie jednotorowe do GPZ Świdwin, tworząc relację Łobez-Świdwin i Białogard-Świdwin Komentarz: inwestycja w trakcie realizacji - etap wykonawczy	aktualne
– przebudowa linii Białogard-Dunowo Komentarz: inwestycja w trakcie realizacji - etap projektowania	aktualne

– przebudowa linii Złocieniec-Czaplinek Komentarz: inwestycja w trakcie przygotowania	aktualne
– przebudowa linii Morzyczyn-Dąbie	spełnione
– przebudowa linii Zdroje- EC Szczecin Komentarz: w realizacji	aktualne
– przebudowa linii EC Pomorzany-SE Glinki Komentarz: w realizacji	aktualne
– przebudowa linii Morzyczyn-Żydowce: zmiana konfiguracji pracy sieci dystrybucyjnej w obszarze Dolna Odra, GPZ Gryfino, GPZ Żydowce, GPZ Dąbie, SE Morzyczyn	spełnione
– przebudowa linii SE Morzyczyn-Chociwel Komentarz: w realizacji	aktualne
– przebudowa linii Szczecinek Marcelin-Silnowo-Złocieniec Komentarz: w realizacji	aktualne
– przebudowa linii SE Morzyczyn-Stargard Wschód-Dolice-Choszczno-Krzęcin-Dobiegniew	spełnione
– przebudowa linii Reclaw-Golczewo	spełnione
– przebudowa linii napowietrznej Golczewo-Nowogard	spełnione
– przebudowa linii Golczewo-Nowogard	spełnione
– przebudowa linii Nowogard-Maszewo	spełnione
– przebudowa linii Goleniów-Moracz-Reclaw	spełnione
– modernizacja linii EC Szczecin-EC Pomorzany Komentarz: w realizacji	aktualne
– modernizacja linii Węgorzyno-Drawsko Pomorskie Komentarz: w stanie aktualnym brak potrzeby realizacji inwestycji	nieaktualne
– modernizacja linii Międzyzdroje-Reclaw	aktualne
– modernizacja linii Świnoujście-Świnoport Komentarz: w realizacji	aktualne
– modernizacja linii Świnoport-Międzyzdroje Komentarz: w realizacji	aktualne
– modernizacja linii Wałcz-Wałcz Północ	spełnione
– modernizacja linii Wałcz-Piła Południe	spełnione
– modernizacja linii Wałcz-Miroslawiec	spełnione
– modernizacja linii Skrobotkowo- Kamień Pomorski	spełnione
– modernizacja linii Sławno-Sianów	spełnione
– modernizacja linii Sławno-Słupsk Wierzbęcino	spełnione
– modernizacja linii Koszalin Północ-Sianów	spełnione
– modernizacja linii Gościno-Karlino Komentarz: etap projektowania	aktualne
– modernizacja linii Karlino-Białogard Komentarz: etap projektowania	aktualne
– modernizacja linii Żydowo-Słupsk Poznańska Komentarz: etap projektowania	aktualne
– modernizacja linii Dunowo-Ustronie Morskie	spełnione
– modernizacja linii Kołobrzeg Koszalińska-Ustronie Morskie Komentarz: w planach jest odcinek Ustronie Morskie - Kukinia	nieaktualne
– modernizacja linii Żydowo-Białogard Komentarz: etap projektowania	aktualne
– modernizacja linii Żydowo-Grzmiąca	aktualne

Komentarz: w stanie aktualnym brak potrzeby realizacji inwestycji; nie wyklucza się potrzeby realizacji w przyszłości	
– modernizacja linii Połczyn-Zdrój-Grzmiąca Komentarz: w stanie aktualnym brak potrzeby realizacji inwestycji; nie wyklucza się potrzeby realizacji w przyszłości	aktualne
– modernizacja linii Dunowo-Koszalin Południe Komentarz: etap projektowania	aktualne
– modernizacja linii Darłowo-Dunowo Komentarz: etap przygotowania inwestycji	aktualne
– modernizacja linii Dunowo-Koszalin Strefa Komentarz: etap przygotowania inwestycji	aktualne
– modernizacja linii Gościno-Kołobrzeg Koszalińska Komentarz: etap projektowania	aktualne
– modernizacja linii Żydowo-Szczecinek Marcecin	spełnione
– modernizacja linii Szczecinek Leśna-Okonek Komentarz: etap przygotowania inwestycji	aktualne
– modernizacja linii Koszalin Przemysłowy - Koszalin Morska Komentarz: w stanie aktualnym brak potrzeby realizacji inwestycji; nie wyklucza się potrzeby realizacji w przyszłości	aktualne
– modernizacja linii Koszalin Przemysłowy - Koszalin Strefa Komentarz: etap przygotowania inwestycji	aktualne
– modernizacja linii Szczecinek Leśna - Szczecinek Marcecin Komentarz: etap projektowania	aktualne
– modernizacja linii Ustka-Pieńkowo - Darłowo Komentarz: etap przygotowania inwestycji	aktualne
– budowa stacji 110/15 kV Karlino II Komentarz: Zamiast GPZ Karlino II będzie odkupienie części rozdzielni GPZ Karlino i jej rozbudowa	nieaktualne
– budowa stacji 110/15 kV Jarosławiec Komentarz: Inwestycja potencjalnie do realizacji po 2028 roku, gdy zaistnieją techniczne przesłanki	aktualne
– budowa stacji 110/15 kV Mielno Komentarz: etap projektowania	aktualne
– budowa rozdzielni RS Rybice	spełnione
– budowa rozdzielni RS Polanów i w dalszej kolejności stacji 110/15 kV GPZ Polanów Komentarz: Inwestycja potencjalnie do realizacji po 2028 roku, gdy zaistnieją techniczne przesłanki	aktualne
– przebudowa stacji SE Reclaw	spełnione
– przebudowa stacji SE Glinki	spełnione
– przebudowa stacji SE Pomorzany	aktualne
– przebudowa stacji 110/15 kV Żelechowo	aktualne
– rozbudowa stacji 110/15 kV Białogard Komentarz: w realizacji	aktualne
– rozbudowa stacji 10/15 kV Świdwin – modernizacja stacji SE Dunowo – modernizacja stacji 110/15 kV Grzmiąca – modernizacja stacji 110/15 kV Drawsko Pomorskie	spełnione
– modernizacja stacji SE Żydowo	spełnione
– budowa stacji 110/15 kV PKP Energetyka Szczecin Dąbie	spełnione
– budowa stacji 110/15 kV Szczecin Tczewska	aktualne
– budowa stacji 110/15 kV Szczecin Port Centralny Komentarz: planowana realizacja X.2025	aktualne

– budowa stacji 110/15 kV Pomorzany	<i>spełnione</i>
– budowa stacji 110/15 kV EC Szczecin Komentarz: w realizacji;	<i>aktualne</i>
– budowa stacji 110/15 kV PKP Energetyka Szczecin Wstowo – budowa stacji 110/15 kV PKP Energetyka Stargard	<i>aktualne</i>
4. Budowa, przebudowa i modernizacja sieci dystrybucyjnej średniego napięcia celem poprawy warunków zasilania odbiorców oraz odbioru energii ze źródeł rozproszonych	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne/ spełnione</i>
1. Budowa linii dystrybucyjnych wysokiego napięcia WN-110 kV: – Reclaw-Stepnica-Łozienica – Mirosławiec-Tuczno-Człopa-Drawski Młyn – Chojna-Cedynia-Moryń	<i>aktualne</i>
2. Budowa stacji elektroenergetycznych 110/15 kV z liniami zasilającymi: Bobolice, Cedynia, Człopa, Gardno, Koszalin Jamno, Koszalin Mytnika, Koszalin Rokosowo, Stepnica, Szczecin Krzekowo, Szczecin Ostrów Grabowski, Szczecin Płonia, Świdwin Wschód, Świnoujście Północ, Trzebież, Tuczno, Tychowo, Szczecin Salomei	<i>aktualne</i>
3. Rezerwowanie korytarzy dla skablowania elektroenergetycznych linii najwyższych i wysokich napięć	<i>aktualne</i>
4. Budowa nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury sieciowej średniego napięcia SN-15 kV i niskiego napięcia nn-0,4 kV zlokalizowanej na obszarach szczególnego rozwoju generacji prosumenckiej oraz elektromobilności	<i>aktualne</i>
Kierunek 3. Budowa i rozbudowa sieci gazowych	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne/ spełnione</i>
1. Budowa i rozbudowa sieci przesyłowych gazu oraz obiektów systemowych związanych z dywersyfikacją kierunków dostaw gazu do kraju: – gazociąg Szczecin-Gdańsk, etap V Goleniów-Płoty – gazociąg podmorski Baltic Pipe-Płoty (jeden z dwóch wariantów przebiegu części lądowej) – równoległy gazociąg Goleniów-Lwówek – rozbudowa tłoczni Goleniów – budowa stacji pomiarowej w Mirosławcu. Komentarz: OSP PSG – modernizacja stacji gazowej SRP Świnoujście Karsiborska – modernizacja stacji gazowej SRP Przemoczce – przebudowa gazociągu Dn 500 Goleniów-Police w rejonie rezerwatu Olszanka Komentarz: w realizacji – modernizacja gazociągu Skwierzyna-Barlinek Dn 500 (Chełmsko) Komentarz: w realizacji – kompleksowa modernizacja stacji gazowej Przywodzie Dolice – budowa gazociągu przesyłowego do Elektrowni Dolna Odra	<i>spełnione</i> <i>spełnione</i> <i>spełnione</i> <i>spełnione</i> <i>spełnione</i> <i>spełnione</i> <i>spełnione</i> <i>spełnione</i> <i>spełnione</i> <i>spełnione</i>
2. Rozbudowa dystrybucyjnej sieci gazowej wysokiego ciśnienia: ○ rozbudowa sieci w relacjach: 1) Węzeł Stare Bielice-do sieci przesyłowej OGP Gaz-System 2) Nowogard-Dobra-Radowo Małe - Łobez; 3) Pyrzyce-Banie-Chojna-Mieszkowice 4) Świdwin-Połczyn-Zdrój ○ budowa stacji gazowych: 1) Stare Bielice, 2) Bienice, 3) Banie	<i>spełnione</i> <i>aktualne</i> <i>spełnione</i> <i>aktualne</i>
3. Wykorzystanie korytarzy sieci przesyłowej dla budowy sieci dystrybucyjnej.	<i>aktualne</i>
4. Budowa i rozbudowa sieci dystrybucyjnej średniego ciśnienia z uwzględnieniem możliwości przesyłu gazu do celów grzewczych. Komentarz: w realizacji	<i>aktualne</i>

5. Rozbudowa terminalu LNG w Świnoujściu. Komentarz: w realizacji	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne/ spełnione</i>
1. Budowa sieci dystrybucyjnej wysokiego ciśnienia (gazociągi i stacje gazowe) na obszarach deficytowych:	
– gazociąg Police-Nowe Warpno	<i>aktualne</i>
– gazociąg Szczecin Podjuchy-Gryfino Komentarz: zrealizowano połączenie w innym wariantcie	<i>nieaktualne</i>
– gazociąg Myślibórz-Trzcińsko-Zdrój-Chojna	<i>aktualne</i>
– gazociąg Białogard-Połczyn-Zdrój-Tychowo	<i>aktualne</i>
– gazociąg Mirosławiec-Tuczno-Człopa	<i>aktualne</i>
2. Budowa układów wyspowego zasilania w gaz, zaopatrywanych za pomocą dostaw LNG, LBG Komentarz: OSP PSG/ Zrealizowane: Moryń (LNG), Ińsko (LNG), Tychowo (LNG), Koszalin (LCNG)	<i>spełnione</i>
Kierunek 4. Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz rozwój systemu rozproszonych źródeł energii	
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne/ spełnione</i>
1. Rozwój energetyki wiatrowej przy poszanowaniu wartości krajobrazowych	<i>aktualne</i>
2. Rozwój małej energetyki wodnej poprzez wykorzystanie istniejącej zabudowy hydrotechnicznej (budowli piętrzących) z jednoczesnym utrzymaniem lub poprawą drożności cieków wodnych jako korytarzy migracyjnych.	<i>aktualne</i>
3. Dalszy rozwój energetyki geotermalnej do celów ciepłowniczych	<i>aktualne</i>
4. Wykorzystanie wód geotermalnych do celów rekreacyjnych (akwaparki), w produkcji rolniczej (szklarnie) i innych	<i>aktualne</i>
5. Rozwój mikro- i małych instalacji solarnych wykorzystujących konwersję energii słonecznej w energię cieplną lub elektryczną	<i>aktualne</i>
6. Budowa farm fotowoltaicznych	<i>aktualne</i>
7. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci energetycznych umożliwiające przyłączenia powstających instalacji odnawialnych źródeł energii	<i>aktualne</i>
8. Rozwój produkcji energii opartej na kogeneracji	<i>aktualne</i>
9. Wzmacnianie bezpieczeństwa energetycznego poprzez wspieranie energetyki prosumenckiej	<i>aktualne</i>
10. Zabezpieczenie zaplecza infrastrukturalnego na potrzeby morskiej energetyki wiatrowej	<i>aktualne</i>
11. Wspieranie rozwoju jednostek naukowych opracowujących nowe technologie wykorzystania OZE	<i>aktualne</i>
12. Wdrażanie programów termomodernizacyjnych budynków mieszkalnych, usługowych i użyteczności publicznej oraz sieci ciepłowniczych	<i>aktualne</i>
<i>Projekty</i>	
1. Opracowywanie regionalnej koncepcji rozwoju sektora energetycznego OZE w oparciu o łączny potencjał gmin oraz jej wdrażanie z uwzględnieniem m.in.: – rozwoju klastrów energetycznych – rozwoju parków przemysłowych w oparciu o OZE – wykorzystania elektromobilności do budowania lokalnych magazynów energii – podnoszenia świadomości energetycznej Komentarz: powstały dwa opracowania dotyczące wyżej wymienionych zagadnień „Regionalna koncepcja rozwoju odnawialnych źródeł energii dla gmin Centralnej Strefy Funkcjonalnej Województwa Zachodniopomorskiego (2018)” oraz Modelowy Region Energii Odnawialnych wysp Uznam i Wolin MoRE (2022)”	<i>spełnione</i>
Kierunek 5. Działania na rzecz wykorzystania potencjału województwa w sektorze biogospodarki dla rozwoju energetyki odnawialnej	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne/ spełnione</i>
1. Wykorzystanie potencjału biomasy, w tym: – potencjał biopaliw płynnych – potencjał biomasy stałej-leśnej i odpadowej	<i>aktualne</i>

<p>– potencjał w postaci upraw roślin energetycznych</p> <p>– potencjał biogazu z odpadów komunalnych i ściekowych</p> <p>Komentarz: W okresie od 2020 r. uruchomiono 3 biogazownie rolnicze (Kzesimowo - gm. Sławoborze, Bierzwice - gm. wiejska Świdwin, Turowo - gm. wiejska Szczecinek) o łącznej mocy 2 MW oraz 1 biogazownię przetwarzającą odpady komunalne w Dalsze - gm. Myślibórz o mocy elektrycznej 1 MW. Wykorzystanie potencjału biomasy jest zależne od atrakcyjności ekonomicznej jej energetycznego wykorzystania, co przy braku atrakcyjnego wsparcia oraz stałego zaostrzania kryteriów jej wykorzystania powoduje małe zainteresowanie ze strony potencjalnych inwestorów.</p>	
2. Wykorzystanie potencjału biogazu rolniczego dla rozwoju biogazowni rolniczych	aktualne
3. Wykorzystanie potencjału biogazu z odpadów komunalnych i oczyszczalni ścieków dla rozwoju biogazowni	aktualne
<p>Komentarz: Na dzień dzisiejszy biogaz z odpadów komunalnych jest w województwie wykorzystywany bezpośrednio w biogazowniach do wytwarzania energii elektrycznej i ciepła. Nie rozwinął się jeszcze rynek biogazu.</p>	
4. Wykorzystanie terenów nieprzydatnych rolniczo na celowe uprawy roślin energetycznych o niskich wymaganiach glebowych i klimatycznych	aktualne
<p>Komentarz: Ze względu na opłacalność ekonomiczną oraz uwarunkowania środowiskowe występuje bardzo ograniczone zainteresowanie celowymi uprawami roślin energetycznych o niskich wymaganiach glebowych i klimatycznych.</p>	
<i>Zalecenia</i>	aktualne/ spełnione
1. Produkcja biomasy z terenów niewykorzystywanych w rolnictwie a nadających się do produkcji biomasy	aktualne
<p>Komentarz: Ze względu na opłacalność ekonomiczną oraz uwarunkowania środowiskowe występuje bardzo ograniczone zainteresowanie celowymi uprawami roślin energetycznych.</p>	
2. Propagowanie grup producenckich oraz inicjatyw klastrowych dotyczących energetyki odnawialnej	aktualne

TELEKOMUNIKACJA I TELEINFORMATYKA - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Zapisy aktualne:

- Pozytywny wpływ samorządowych punktów dostępu do internetu na podnoszenie atrakcyjności miejscowości pod względem turystycznym oraz obniżenie poziomu wykluczenia cyfrowego wśród ludności miejscowej.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Niewystarczający dostęp do internetu istotnym czynnikiem ograniczającym aktywizację zawodową na obszarach wiejskich.
Komentarz: Uwarunkowania wynikające z pandemii COVID-19, takie jak znaczny rozwój telepracy, pracy i edukacji wykonywanej w formie zdalnej, bardziej powszechne wykorzystanie usług cyfrowych i audiowizualnych, wypukliły konieczność zapewnienia dostępu do szybkiego Internetu dla wszystkich obywateli.
- Wykluczenie cyfrowe powodujące dysproporcje w aktywności na rynku pracy i aktywności społecznej.
Komentarz: systematyczne podnoszenie kompetencji społeczeństwa w zakresie efektywnego i bezpiecznego korzystania z technologii cyfrowych, umożliwiającego np. świadczenie zdalnej pracy i nauki, stało się koniecznością ze względu na uwarunkowania wynikające z pandemii COVID-19.
- Stan sieci i zamierzenia inwestycyjne barierą w dostosowaniu infrastruktury teleinformatycznej województwa do celów zakładanych w Europejskiej Agendzie Cyfrowej (wszyscy mieszkańcy w zasięgu 30 Mb/s, a połowa w zasięgu 100 Mb/s).
Komentarz: Cel nie został osiągnięty (miał być osiągnięty do 2020r.) jednak potrzeby się nie zdezaktualizowały, ale wzrosły. W celach Wspólnoty Europejskiej wskazano nowy cel strategiczny na rok 2025, który zakłada, że wszystkie gospodarstwa domowe będą miały dostęp do internetu o prędkości łącza „w dół” wynoszącej co najmniej 100 Mb/s, z możliwością modernizacji do prędkości mierzonej w gigabitach. Zamierzenia inwestycyjne dalej barierą w osiągnięciu celu strategicznego na 2025r.

- Komputeryzacja przedsiębiorstw niższa od średniej krajowej.
Komentarz: GUS zakończył zbierać te dane w 2018 r. Obecnie GUS pozyskuje dane na temat przedsiębiorstw ogółem (przedsiębiorstwa sektora niefinansowego) wyposażających swoich pracowników w urządzenia przenośne (np. komputery przenośne, smartfony) pozwalające na mobilny dostęp do Internetu nieznacznie poniżej średniej krajowej: 91,5% - 91,9%, wzrost z poziomu 66,8% od roku 2018.
- Niewystarczające pokrycie siecią dostępową i siecią szkieletową dla zapewnienia dostępu do internetu wszystkim mieszkańcom województwa, szczególnie na obszarach wiejskich w środkowej części województwa, a także w 21 miastach.
Komentarz: Po wykorzystaniu programów dostępnych w perspektywie finansowej 2014-2020 do budowy sieci szerokopasmowych na terenie województwa, zmienił się rozkład przestrzenny obszarów wymagających wsparcia. Obszary te są monitorowane i wskazywane przez Centrum Projektów Polska Cyfrowa do dofinansowania w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021–2027.
- Obszary najniższej dostępności cyfrowej pokrywające się z obszarami o najniższej dostępności transportowej.
Komentarz: Ze względu na rozwój technologii cyfrowych zdecydowano o nie porównywaniu tych dwóch zjawisk.

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- Wpływ pandemii znacznie przyspieszył rozwój kompetencji cyfrowych społeczeństwa od 2020 r.
Komentarz: W latach 2017-2022 zrealizowano 8 projektów POPC w zakresie działania 3.2. Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej o łącznej wartości 11,580,923.23 PLN. Beneficjentami wszystkich projektów byli m.in. uczniowie.
W latach 2015-2022 zrealizowano 9 projektów POPC w zakresie 3.1. Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych, na kwotę 58,740,065.86 PLN.
Zrealizowano również szereg projektów o zasięgu krajowym.
Uruchomiono projekty Zdalna szkoła i Zdalna szkoła+ na zakup sprzętu komputerowego.
- Zapewnienie cyberbezpieczeństwa staje się koniecznością w związku z rosnącą w ostatnich latach liczbą incydentów bezpieczeństwa internetowego.
Komentarz: projekt grantowy pn. „Cyberbezpieczny Samorząd” realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021–2027 (FERC) Działanie „Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa”. Celem Projektu jest zwiększenie bezpieczeństwa informacji poprzez wzmocnienie odporności jednostek samorządu terytorialnego oraz ich zdolności do skutecznego zapobiegania incydentom bezpieczeństwa teleinformatycznego, wykrywania ich i reagowania na nie.

Kierunek 6. Zwiększenie dostępności oraz zdolności wykorzystania technologii teleinformatycznych	
Zalecenia	OCENA AKTUALNOŚCI aktualne / spełnione
1. Wykorzystanie programów dostępnych w perspektywie finansowej 2014-2020 do budowy sieci szerokopasmowych na terenie województwa, szczególnie na obszarach, gdzie inwestycje na zasadach rynkowych są nieopłacalne. Komentarz: Zalecenie spełnione w zakresie wskazanej perspektywy finansowej, nie wyczerpano jednak potrzeb. Zapis staje się nieaktualny ze względu na nową perspektywę finansową i powinien brzmieć: Wykorzystanie środków przydzielonych na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021–2027 na terenach, na których dostęp do internetu jest utrudniony.	aktualne
2. Budowa punktów dostępowych do Internetu w miejscowościach turystycznych	aktualne
3. Wspomaganie rozwoju telepracy na obszarach problemowych, w tym o najgorszej dostępności do głównych obszarów miejskich	aktualne
4. Realizacja działań na rzecz włączenia cyfrowego	aktualne

5. Tworzenie oraz rozwój e-usług publicznych oraz usług wewnątrzadministracyjnych niezbędnych dla świadczenia usług publicznych, mających służyć poszerzeniu zakresu spraw, które będą mogły być załatwiane w urzędach drogą internetową	aktualne
6. Wzmocnienie zastosowań technologii informacyjno-komunikacyjnych dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury, e-zdrowia i cyfrowych systemów informacji przestrzennej, w celu usprawnienia oraz obniżenia kosztów funkcjonowania usług publicznych	aktualne
7. Upowszechnianie rozwiązań technologii informacyjno-komunikacyjnych, w tym handel elektroniczny, e-biznes i sieciowe procesy biznesowe w celu zwiększenia innowacyjności i konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw	aktualne

GOSPODARKA WODNA - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Zapisy aktualne:

- Zróżnicowana zasobowość zlewni rzek województwa; niski stopień wykorzystania gospodarczego wód powierzchniowych.
- Niezbyt bogate zasoby wód podziemnych, na ogół wystarczające dla zaspokojenia potrzeb użytkowników o niewielkich poborach, ale niewystarczające na duże, skoncentrowane pobory tych wód.
- Wysokie zapotrzebowanie rolnictwa na wodę do nawadniania użytków rolnych, rozproszone na obszarze całego województwa.
- Nizinny charakter obszaru o słabo zróżnicowanej rzeźbie terenu i stosunkowo szerokich i płaskich dolinach rzek przeszkodą w dogodnym retencjonowaniu wód.
- Deficyt wody do celów komunalnych na polskiej części wyspy Uznam (Świnoujście).
- Niedostateczna jakość wód powierzchniowych w zlewniach rzek województwa.
- Braki w infrastrukturze kanalizacyjnej, wodociągowej i oczyszczania ścieków, w tym szczególnie na obszarach wiejskich.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Deficyt wody do celów komunalnych na polskiej części wyspy Uznam (Świnoujście)
Komentarz: 15 stycznia 2024 r. Wojewoda Zachodniopomorski wydał decyzję o udzieleniu pozwolenia na budowę dla inwestycji: „Budowa ujęcia wody powierzchniowej słonawej wraz z niezbędną infrastrukturą, dla zaopatrzenia w wodę miasto Świnoujście”. Inwestycja ma na celu zwiększenie zasobów wody pitnej dla miasta Świnoujście poprzez budowę ujęcia wody powierzchniowej na starorzeczu Mulnik.

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- brak

Kierunek 7. Racjonalne wykorzystanie zasobów wód do celów komunalnych, gospodarczych i przyrodniczych	
Ustalenia	OCENA AKTUALNOŚCI aktualne / spełnione
<p>1. Stworzenie regionalnego systemu zaopatrzenia pasa nadmorskiego w wodę do spożycia, opartego na zasobach wód podziemnych i powierzchniowych, ze wskazaniem alternatywnego źródła z wód powierzchniowych jeziora Ostrowo i Piaski w zlewni Wołczyńcy oraz udokumentowanych zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych w rejonie Kodrąbka oraz Kotczewka lub ujęcia wody powierzchniowej na terenie starorzecza Mulnik</p> <p>Komentarz: Nieaktualny jest wariant pozyskania wody z jezior Ostrowo i Piaski. Zakładu Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Świnoujściu dnia 15 stycznia 2024 r. uzyskał decyzję o pozwoleniu na budowę dla inwestycji „Budowa ujęcia wody powierzchniowej słonawej wraz z niezbędną infrastrukturą, dla zaopatrzenia w wodę miasto Świnoujście”, która obejmuje budowę ujęcia wody powierzchniowej na starorzeczu Mulnik.</p> <p>Gminy Wolin i Dziwnów zawarły porozumienie o wspólnej realizacji inwestycji pod nazwą: „Budowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Wolin i Gminy Dziwnów”, która ma na celu</p>	aktualne

<i>budowę punktu ujęcia wody w Kołczewku i stacji uzdatniania wody w Kołczewie. Zakończenie realizacji inwestycji przewiduje się do dnia 31.12.2027 r. Nad realizacją wariantu ujęcia wód podziemnych w rejonie Kodrąba trwają obecnie prace projektowe, które koordynuje Związek Gmin Wyspy Wolin.</i>	
2. Ustanowienie zlewni rzeki Wołcznicy jako zlewni wód wysokiej jakości (w tym ochrony wód powierzchniowych jeziora Ostrowo i jeziora Piaski)	aktualne
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Zapewnienie dostępu do zasobów wodnych dla zaspokojenia potrzeb ludności, środowiska naturalnego oraz społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki	aktualne
2. Renaturyzacja rzek, zapewnienie przepływów nienaruszalnych w rzekach	aktualne
3. Utrzymanie rzek oraz związanej z nimi infrastruktury w dobrym stanie (odbudowa, budowa oraz modernizacja budowli regulacyjnych) z uwzględnieniem wymogów Ramowej Dyrektywy Wodnej	aktualne
4. Przywrócenie drożności biologicznej rzek poprzez realizację programu budowy przepławek	aktualne
Kierunek 8. Budowa i rozbudowa systemów oczyszczania ścieków zgodnie z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Realizacja inwestycji wynikających z Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, ze wsparciem: <ul style="list-style-type: none"> – z Regionalnego Programu Operacyjnego WZ dla aglomeracji od 2 000 do 10 000 RLM – z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla aglomeracji powyżej 10 000 RLM Komentarz: głównymi źródłami finansowania inwestycji ujętych w AKPOŚK 2022 są: <ul style="list-style-type: none"> – środki unijne w ramach programów operacyjnych: POIiŚ i jego kontynuacja FEnIKS, RPO; – Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; – krajowe fundusze ekologiczne: NFOŚiGW i WFOŚiGW. 	aktualne

OCHRONA PRZED POWODZIĄ I SKUTKAMI SUSZY - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Zapisy aktualne:

- Występowanie zagrożenia powodziowego na obszarach:
 - Doliny Odry,
 - dolin ujściowych odcinków rzek wpływających do Odry: Myśli, Kurzycy, Słubi, Rurzycy, Tywy, Płoni, Iny, Gunicy,
 - wokół jeziora Dąbie,
 - wokół Zalewu Szczecińskiego oraz w dolinach ujściowych odcinków dopływów Zalewu i rzeki Dziwny: Gowienicy, Wołcznicy, Świńca,
 - terenów przyujściowych i częściowo w środkowym biegu rzek: Regi, Parsęty i Wieprzy,
 - wokół jezior przymorskich,
 - dopływów Noteci (Drawa, Gwda z Piławą).
- Łączna długość wałów przeciwpowodziowych: około 600 km.
- Zmniejszenie zdolności retencyjnej Międzyodrza do 30% w stosunku do stanu pierwotnego (z I poł. XX w.).
- Sukcesywna realizacja zadań obejmujących ograniczenia zagrożenia powodziowego: rzeki Wieprza, Rega, Parsęta, Odra, Grabowa, Zalew Szczeciński, jeziora: Dąbie, Jamno, Liwia Łuża, Resko Przymorskie.
- Erozja odcinków brzegu morskiego.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- Stopień narażenia na skutki suszy w gminach: Dobra (Szczecińska), Gryfino, Malechowo, Widuchowa, określono jako bardzo znaczący.

Komentarz: wymaga weryfikacji w oparciu o najnowsze badania

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- 22 grudnia 2022 r. weszło w życie rozporządzenie w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry.

Kierunek 9: Zahamowanie wzrostu i obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego oraz przeciwdziałanie skutkom suszy	
<i>Ustalenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Prace modernizacyjne na Odrze granicznej w celu zapewnienia zimowego lodołamania: umocnienie brzegów i regulacja cieków	<i>spełnione</i>
2. Remont i modernizacja zabudowy regulacyjnej na Odrze granicznej: odcinkowa odbudowa zniszczonej zabudowy regulacyjnej Odry (ostrogi, tamy, opaski brzegowe itp.)	<i>aktualne</i>
3. Poprawa przepływu wód powodziowych w okresie zimowym z Jeziora Dąbie: pogłębienie toru wodnego na dł. ok. 15 km.	<i>aktualne</i>
4. Bagrowanie przekopu Klucz-Ustowo	<i>spełnione</i>
5. Budowa bądź odbudowa wałów przeciwpowodziowych w rejonie miejscowości: <ul style="list-style-type: none"> – Chlewice-Porzeczce: budowa wału cokołowego rzeki Odry przy rzece Myśl na długości 2336 m – Mniszki-Gryfino: odbudowa wałów przeciwpowodziowych na długości 2116m. w km 720+935 - 718+850 – Krajnik-Marwice: odbudowa wałów przeciwpowodziowych na długości 3485m nad rzeką Odrą Wschodnią w km 712+100-708+862 	<i>spełnione</i>
6. Modernizacja stacji pomp Krajnik	<i>spełnione</i>
7. Przebudowa zwodzonego mostu kolejowego na Regalicy (km 733,7) w Szczecinie, w celu zapewnienia minimalnego prześwitu dla prowadzenia akcji lodołamania przy użyciu lodołamaczy	<i>spełnione</i>
8. Realizacja Programu ochrony brzegów morskich zakładającego: <ul style="list-style-type: none"> – budowę, rozbudowę, utrzymanie i usuwanie uszkodzeń w systemie zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenów nadmorskich – zapewnienie stabilizacji linii brzegowej wg stanu z 2000 r. i zapobieganie zanikowi plaż – monitorowanie brzegów morskich, ich stanu aktualnego, w celu wskazania niezbędnych działań służących ich ochronie 	aktualne
9. Zwiększenie retencji jeziorowej i korytowej w województwie zachodniopomorskim- Etap I: <ul style="list-style-type: none"> – rzeka Stuchowska Struga, – rzeka Płonia, – Jamneński Nurt, – jezioro Morzycko, – jezioro Kościuszki, – jezioro Kościelne, – jezioro Korytowo, – jezioro Raduń – jezioro Gągnowo, – jezioro Trzygłowskie Drugie. 	aktualne
10. Zwiększenie retencji jeziorowej i korytowej w województwie zachodniopomorskim - Etap II <ul style="list-style-type: none"> – „Łabędzie Bagna” (gmina Kamień Pomorski, Świerżno). – Ina” (gmina Goleniów). – Radew” (gmina Białogard) 	aktualne

<p>Komentarz: 22 grudnia 2022 r. weszło w życie rozporządzenie w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, w którym zapisano następujące inwestycje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Obwałowania na wyspie Chrząszczewskiej. Wał północny (długość ok. 1530 m). Kontrola stanu technicznego wału wyłączony z użytkowania. Przeprowadzenie analiz mających na celu określenie celowości prowadzenia prac remontowych – Budowa wałów przeciwpowodziowych o długości ok. 50 m i 40 m, w msc. Nowe Warpno, pow. policki – Koncepcja ochrony przeciwpowodziowej msc. Stepnica – Kampania w telewizji lokalnej na rzecz uświadomienia zagrożeń powodziowych i przeciwdziałania im na poziomie działań indywidualnych – Rozwój lokalnego systemu ostrzegania przed powodzią i prognozowania zagrożeń na terenie msc. Trzebież, Kołobrzeg, Świnoujście – Koncepcja ochrony przeciwpowodziowej m. Darłowo – Koncepcja ochrony przeciwpowodziowej msc. Niechorze (gm. Rewal, pow. gryficki) oraz msc. Skalno, Lędzin, Ninikowo, Dreżewo (gm. Karnice, pow. gryficki) – Przebudowa węzła wodnego na Kanale Jamneńskim 	
Zalecenia	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Zwiększenie retencji na obszarach zurbanizowanych, leśnych i rolniczych	aktualne
2. Budowa i usprawnienie lokalnych systemów ostrzegania przed powodzią; wprowadzenie Elektronicznego Systemu Ostrzegania Powodziowego (Kostrzyn nad Odrą, Słubice, Szczecin, Świnoujście)	aktualne
3. Modernizacja konstrukcji istniejących budynków i budowa nowych o konstrukcjach odpornych na zalanie. Uszczelnianie budynków, stosowanie materiałów wodoodpornych. Trwałe zabezpieczenie terenu wokół budynków. Wdrożenie i realizacja programu dopłat dla właścicieli budynków przeznaczonych do umocnienia w obszarze zagrożenia powodzią o Q1%	aktualne
4. Doskonalenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych na powódź	aktualne
5. Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, należy wykluczać zabudowę (z wyjątkiem infrastruktury technicznej)	aktualne
6. Realizacja planów i programów przeciwdziałania skutkom suszy	aktualne
7. Zwiększenie dyspozycyjności zasobów wód powierzchniowych województwa przez realizację programu małej retencji	aktualne
8. Zwiększenie stopnia retencji gruntowej poprzez stosowanie nowoczesnych systemów zagospodarowania wód opadowych	aktualne
Projekty	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Wykonanie dokumentacji koncepcyjno-projektowej ochrony przeciwpowodziowej dla miejscowości: Dziwnów, Gryfice, Resko, Białogard, Sławno, Ustronie Morskie, Sianożęty Komentarz: W Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry z dnia 22 grudnia 2022 znajduje się tylko zadanie wykonania takiej dokumentacji dla miejscowości Resko	aktualne
2. Program ograniczania ryzyka powodziowego miasta Świnoujście wraz z opracowaniem koncepcji/dokumentacji projektowej dla nowo zidentyfikowanych przedsięwzięć	aktualne
3. Opracowanie szczegółowej analizy i projektu możliwości zwiększenia retencji obszarów zurbanizowanych (indywidualnie dla miasta powyżej 20 tys. mieszkańców), tj. Szczecin, Koszalin, Stargard, Kołobrzeg, Świnoujście, Police, Białogard, Goleniów, Gryfino	aktualne
4. Szczegółowa analiza zagrożenia powodziowego miasta Świnoujście. Analiza metodyki określania falowania na potrzeby modelowania hydraulicznego zagrożenia powodziowego brzegu morskiego	aktualne
5. Szczegółowa analiza zagrożenia powodziowego oraz program ograniczania ryzyka powodziowego w rejonie jeziora Bukowo, Jamno	aktualne

ODPADY - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Zapisy aktualne:

- Od 2018 roku w Szczecinie funkcjonuje Zakład Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów – EcoGenerator.

- Sukcesywny wzrost liczby stacjonarnych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych PSZOK, dzięki czemu wzrasta ilość odpadów zebranych selektywnie, co w perspektywie pozwala na redukcję masy odpadów kierowanych na składowiska.
- Spadek ilości odpadów komunalnych zmieszanych poddanych składowaniu.
- Wyraźny trend zamykania składowisk niespełniających wymogów prawnych.
- Postęp w procesie rekultywacji nieeksploatowanych składowisk i w likwidacji „dzikich wysypisk”.
- Niska efektywność selektywnego zbierania odpadów „u źródła”.
- Niewystarczający system selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.
- Zbyt wolno przebiegający proces wycofywania z użytkowania urządzeń zawierających PCB.
- Zbyt wolne tempo usuwania wyrobów zawierających azbest w odniesieniu do wytycznych Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.
- Brak instalacji do przetwarzania niektórych frakcji odpadów oraz niewystarczające moce przerobowe instalacji do recyklingu odpadów opakowaniowych po środkach niebezpiecznych.
- Nieselektywne zbieranie odpadów budowlanych i ich zanieczyszczenie innymi rodzajami odpadów.
- Brak ogólnodostępnego składowiska odpadów przemysłowych.

Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:

- *brak*

Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:

- *brak*

Kierunek 10. Usprawnienie systemu gospodarki odpadami	
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa zachodniopomorskiego	<i>aktualne</i>
2. Optymalizacja transportu odpadów do instalacji termicznego unieszkodliwiania, w tym z wykorzystaniem transportu wodnego	<i>aktualne</i>
3. Poprawa gospodarowania odpadami niebezpiecznymi oraz innymi niż komunalne	<i>aktualne</i>
4. Utworzenie gminnych punktów zbierania odpadów niebezpiecznych i problemowych	<i>aktualne</i>
5. Modernizacja, budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	<i>aktualne</i>
6. Zmniejszanie ilości odpadów deponowanych na składowiskach	<i>aktualne</i>
7. Całkowite wyeliminowanie składowisk odpadów niespełniających wymagań prawnych	<i>aktualne</i>
8. Dążenie do maksymalnego zwiększenia masy odpadów komunalnych poddawanych recyklingowi	<i>aktualne</i>
9. Prowadzenie monitoringu wpływu składowisk na wody powierzchniowe i podziemne	<i>aktualne</i>
10. Przeciwdziałanie marnotrawieniu żywności; działania edukacyjne; tworzenie banków żywności	<i>aktualne</i>
11. Realizacja zadań w zakresie gospodarowania azbestem, określonych w „Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa zachodniopomorskiego”	<i>aktualne</i>
12. Zwiększenie liczby nowoczesnych instalacji do odzysku, recyklingu oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych w sposób inny niż składowanie odpadów	<i>aktualne</i>
13. Rekultywacja składowisk odpadów komunalnych, likwidacja nielegalnych składowisk	<i>aktualne</i>
14. Wspieranie projektów z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym	<i>aktualne</i>

Cel X. Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa

Zapewnienie bezpieczeństwa państwa jest jednym z podstawowych celów rozwoju społeczno-gospodarczego. Dotyczy to nie tylko przedsięwzięć w sferze militarnej, ale bezpieczeństwa w rozumieniu skutecznej ochrony przed zagrożeniami ze strony sił przyrody, awarii, katastrof i terroryzmu. Ministerstwo Obrony Narodowej dąży do utrzymania w regionie posiadanego potencjału sił i środków bojowych oraz do integracji zarządzania i administracji terenami zamkniętymi w ramach garnizonów: Choszczno, Drawsko Pomorskie, Kołobrzeg, Koszalin, Stargard, Szczecin, Trzebiatów, Złocieniec, Mirosławiec, Mrzeżyno, Świdwin, Darłowo, Dziwnów, Świnoujście, Mosty, Wałcz oraz w części garnizonów Ustka i Czarne.

Tereny zamknięte to tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone i ustalone w drodze decyzji przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych. Część terenów zamkniętych wymaga ustanowienia stref ochronnych, w granicach których w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustala się stosowne ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w tym zakaz zabudowy.

Komentarz: Zapis aktualny

INFRASTRUKTURA BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA; TERENY ZAMKNIĘTE SYNTEZA UWARUNKOWAŃ
Zapisy aktualne:
<ul style="list-style-type: none"> Lokalizacja na terenie województwa trzech poligonów wojskowych: Drawsko Pomorskie, Wicko Morskie i Nadarzyce; trzech lotnisk wojskowych: Świdwin, Mirosławiec, Darłowo, lądowiska wojskowego Świnoujście, których powierzchnie ograniczające wykraczają poza granice kompleksów wojskowych oraz trzech portów wojennych w Świnoujściu, Kołobrzegu i Dziwnowie 33 kompleksy wojskowe, dla których z uwagi na potrzeby obronności państwa, na podstawie protokołu komisji powołanej do ustalania stref ochronnych terenu zamkniętego, wskazano konieczność wprowadzenia stałego lub czasowego ograniczenia w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów 10 kompleksów wojskowych posiadających strefy ochronne dla terenów zamkniętych, ustalone w aktach planistycznych gmin wraz z akceptacją samorządów terytorialnych co do ich zakresu
Zapisy nieaktualne lub wymagające aktualizacji:
<ul style="list-style-type: none"> brak
Nowe zidentyfikowane uwarunkowania:
<ul style="list-style-type: none"> brak

Kierunek 1. Utrzymanie, funkcjonowanie i rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa	
Ustalenia	OCENA AKTUALNOŚCI aktualne / spełnione
1. Realizacja zadań wynikających z członkostwa Polski w NATO (zadania z rejestru programów zawierających zadania rządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym: Program Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w Dziedzinie Bezpieczeństwa [NSIP]): <ul style="list-style-type: none"> modernizacja lotniska Świdwin Komentarz: Zawarto umowę na realizację inwestycji, planowane zakończenie 2026. modernizacja lotniska Mirosławiec Komentarz: Zawarto umowę na realizację inwestycji 	aktualne
2. Uwzględnianie w dokumentach strategicznych i planistycznych samorządów terytorialnych i administracji rządowej (dla obszarów morskich) rozmieszczenia i bezkolizyjnego funkcjonowania obszarów, obiektów i urzędzeń infrastruktury służącej obronności i bezpieczeństwu państwa (tereny zamknięte wraz z ich strefami ochronnymi) przy	aktualne

uwzględnieniu wytycznych Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP, Strategii Obronności RP oraz Wizji Sił Zbrojnych RP do roku 2030 i przepisów odrębnych	
3. Uwzględnianie w dokumentach strategicznych i planistycznych samorządów terytorialnych granic pozostałych terenów zamkniętych oraz ich stref ochronnych	<i>aktualne</i>
<i>Zalecenia</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Uwzględnianie w dokumentach strategicznych i planistycznych samorządów terytorialnych obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa, elementów infrastruktury technicznej, w tym w szczególności transportowej, zabezpieczenia przeciwpowodziowego, zarządzania kryzysowego, zabezpieczenia granic jako spójnego systemu bezpieczeństwa państwa i obywateli	<i>aktualne</i>
2. Kształtowanie rozwiązań systemu transportowego (drogi kołowe, koleje, drogi wodne, porty, lotniska) w sposób minimalizujący zagrożenia wynikające z przewozów ładunków niebezpiecznych, przemieszczania i rozmieszczenia sił zbrojnych (w tym międzynarodowych jednostek sojuszniczych) w czasie pokoju i wojny, zjawisk naturalnych o charakterze katastroficznym a jednocześnie w sposób zapewniający bezpieczeństwo, sprawną ewakuację i prowadzenie akcji ratowniczych z zachowaniem możliwości zaopatrzenia w sytuacjach kryzysowych	<i>aktualne</i>
3. Porządkowanie stanu prawnego terenów zamkniętych i ich stref ochronnych przez wprowadzanie stosownych ograniczeń użytkowania terenu w planach miejscowych oraz ustanawianie obszarów ograniczonego użytkowania	<i>aktualne</i>
4. Uwzględnienie w polityce przestrzennej gmin funkcjonowania stacji radarowej Świdwin	<i>aktualne</i>
5. Konsekwentne wdrażanie systemu zintegrowanego ratownictwa przez integrację służb ratowniczych	<i>aktualne</i>
<i>Rekomendacje</i>	<i>aktualne / spełnione</i>
1. Analiza wpływu relokacji dużych jednostek wojskowych na funkcjonowanie sieci osadniczej regionów	<i>aktualne</i>
2. Unormowanie zasad ustanawiania stref ochronnych	<i>aktualne</i>
3. Ustanowienie strefy ochronnej urządzeń pomiarowych stacji radarowej Świdwin	<i>aktualne</i>

Cel XI.-XIV. Obszary funkcjonalne

W systemie zarządzania rozwojem kraju, wśród koncepcji polityki rozwoju i polityki regionalnej wyróżnia się podejście ukierunkowane terytorialnie, stanowiące jeden z filarów nowego paradygmatu polityki rozwoju, wprowadzanego przez krajowe dokumenty strategiczne: Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie oraz Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Podejście terytorialne zakłada prowadzenie zintegrowanych działań na obszarach funkcjonalnych, charakteryzujących się wspólnymi cechami społeczno-gospodarczymi oraz przestrzennymi. Zmiana optyki z sektorowej na terytorialną i patrzenie na rozwój gospodarczy przez pryzmat powiązań funkcjonalnych pozwoli trafniej określić cele oraz lepiej dostosować instrumenty realizacji owych celów do specyfiki konkretnego obszaru w regionie.

W planie zagospodarowania wskazano zgodnie z obowiązującym wówczas art. 39 ust. 3 pkt 4 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obszary funkcjonalne.

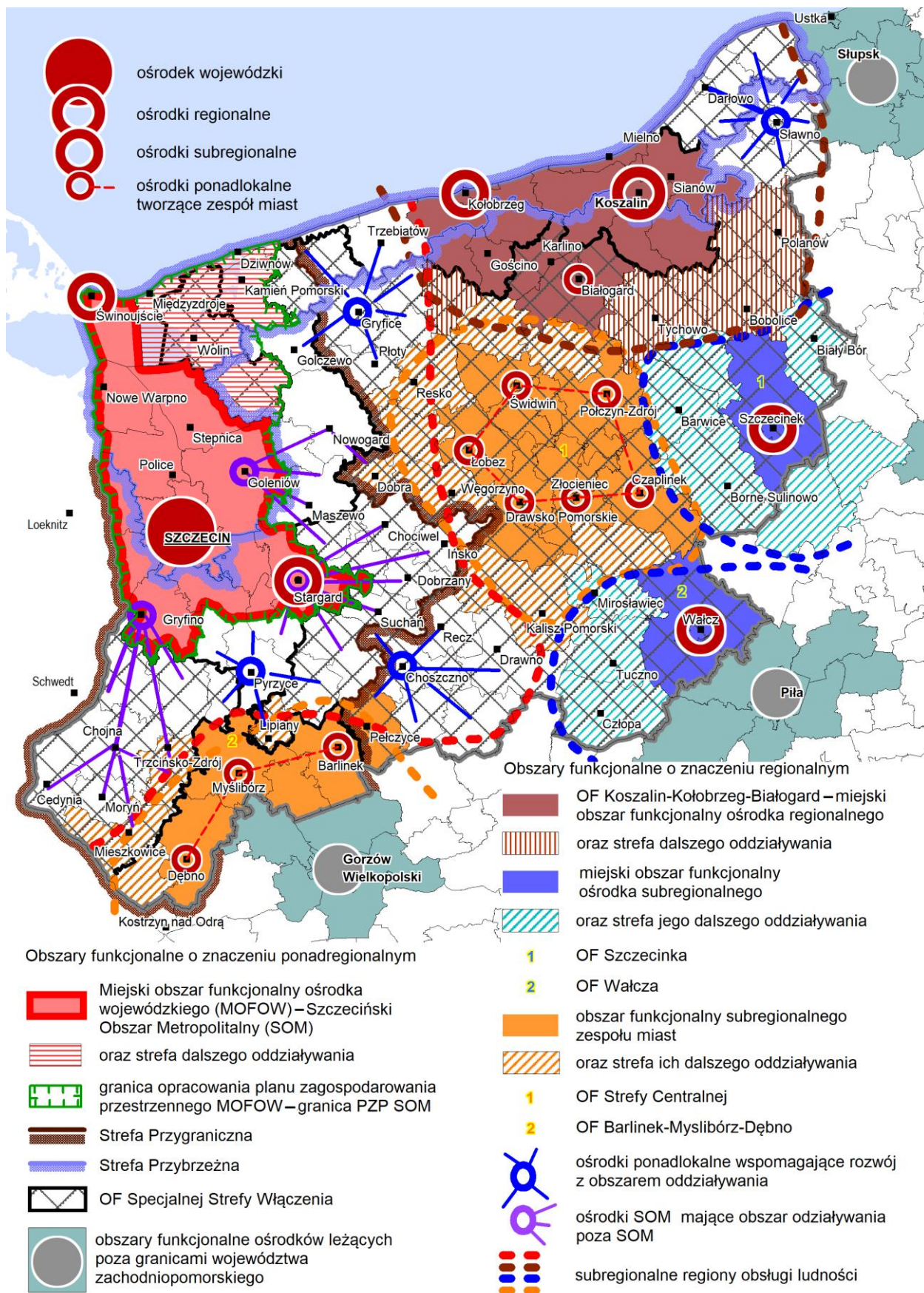
Przepis wskazywał, że „w planie zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnia się ustalenia strategii rozwoju województwa oraz określa się granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym oraz, w zależności od potrzeb, granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu regionalnym. Przy czym jako obszar funkcjonalny, zgodnie z ustawową definicją, należy rozumieć obszar szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych, stanowiący zwarty układ przestrzenny, składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi jednolitymi celami rozwoju.”

Obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym

Znaczenie	Nazwa obszaru funkcjonalnego	Rodzaj według ustawy	Typ wg KPZK 2030
O znaczeniu ponadregionalnym	Szczeciński Obszar Metropolitalny	Miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego	Miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego
	Specjalna Strefa Włączenia	Wiejski obszar funkcjonalny	Wymagający wsparcia procesów rozwojowych
			O najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych
			O najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług warunkujących procesy rozwojowe
	Przybrzeżny	OF szczególnego zjawiska	Strefa przybrzeżna
	Przygraniczny	Przygraniczny obszar funkcjonalny	Przygraniczny
O znaczeniu regionalnym	OF Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzki	Miejski obszar funkcjonalny	Ośrodka regionalnego
	OF Szczecinka	Miejski obszar funkcjonalny	Ośrodka subregionalnego
	OF Wałcza	Miejski obszar funkcjonalny	Ośrodka subregionalnego
	OF Centralnej Stefy Funkcjonalnej	Miejski obszar funkcjonalny	Subregionalnego zespołu miast
	OF Barlinek-Myślibórz-Dębno	Miejski obszar funkcjonalny	Subregionalnego zespołu miast

Źródło: Opracowanie własne RBGPWZ

Ryc. Obszary funkcjonalne w polityce przestrzennej województwa zachodniopomorskiego

W wyniku reformy systemu planowania przestrzennego rozdział o obszarach funkcjonalnych został usunięty z ustawy. Nie oznacza to jednak, że analizy, delimitacje i wskazane kierunki wypracowane dla obszarów funkcjonalnych stają się nieaktualne. Pojęciem miejskich obszarów funkcjonalnych posługuje się Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, w rozdziale 12. W art. 34 ust.2. wskazuje m.in. , że „ZIT są realizowane w miejskich obszarach funkcjonalnych wskazanych jako obszary strategicznej interwencji w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 547 i 583)” .

Warto zaznaczyć że mechanizm Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) dotychczas realizowany w największych ośrodkach miejskich i powiązanych z nim otoczeniem (Szczecin i Koszalin) został w nowej perspektywie rozszerzony o miejskie ośrodki funkcjonalne wyznaczone przez samorządy.

W związku z powyższym ZIT realizowany będzie we wszystkich miejskich obszarach funkcjonalnych w ramach zawiązanych partnerstw terytorialnych.

Wyznaczone w PZPWZ obszary funkcjonalne są aktualne i powinny do nich być dostosowywane adekwatne do potencjałów i barier narzędzia wspierania rozwoju. Powinien być także prowadzony monitoring ich rozwoju i zmian granic zasięgu oddziaływania.

II. REALIZACJA POLITYKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA

Osiągnięcie celów polityki przestrzennej województwa, powinno być realizowane całym wachlarzem działań, dla których plan zagospodarowania przestrzennego województwa pełni rolę koordynacyjną. Możliwości prowadzenia polityki przestrzennej zależą od pozostających w dyspozycji samorządu województwa instrumentów.

Narzędzia prowadzenia polityki przestrzennej podzielić można na bezpośrednie (prawne, w tym system planowania przestrzennego, inwestycje trwałe, gospodarka gruntami) oraz pośrednie (finansowe - stymulujące lub zachęcające do podejmowania działań, informacyjne, lobbying). W PZPWZ w zakresie realizacji polityki przestrzennej województwa wskazano m.in. następujące narzędzia: planowanie przestrzenne - implementacja zapisów PZPWZ do dokumentów gminnych i decyzji lokalizacyjnych (rozdział 2.1.), inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym (rozdział 2.2), terytorializacja polityki przestrzennej (rozdział 2.3) oraz działania programowe (rozdział 2.4).

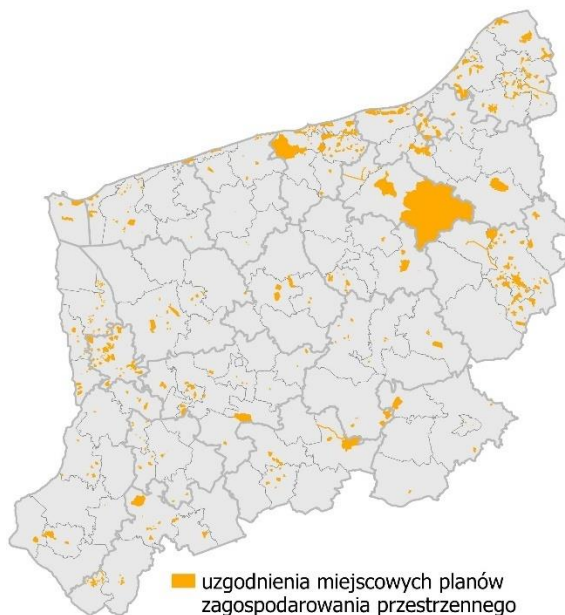
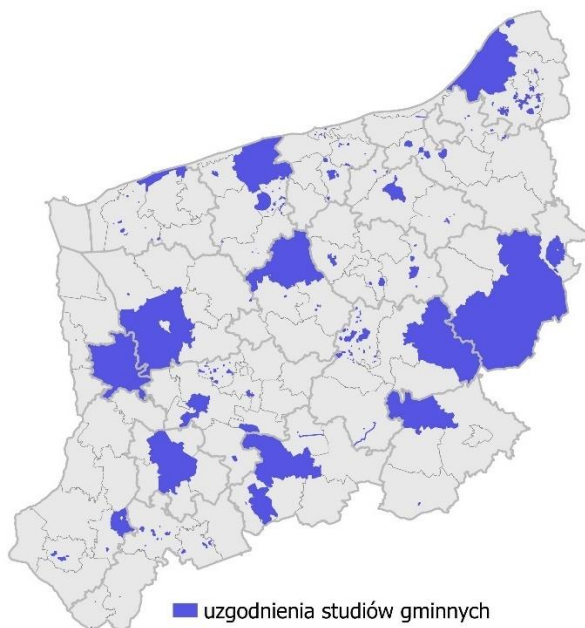
2.1 PLANOWANIE PRZESTRZENNE (IMPLEMENTACJA ZAPISÓW PZPWZ DO DOKUMENTÓW GMINNYCH I DECYZJI LOKALIZACYJNYCH).

Jedno z narzędzi polityki przestrzennej polegające na przenoszeniu ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz odpowiednio zadań rządowych i samorządowych (wojewódzkich) do aktów planowania przestrzennego. Narzędzie obejmuje również współpracę przy tworzeniu przez administrację rządową planów zagospodarowania obszarów morskich. Z uwagi na możliwość lokalizacji inwestycji na podstawie tzw. „specustaw”, planowanie przestrzenne obejmuje również współpracę i opiniowanie decyzji wydawanych na podstawie tych ustaw.

Plan województwa stanowi podstawę do formułowania wniosków do gminnych aktów planowania przestrzennego oraz prowadzonych inwestycji w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w trybie specustaw. Na podstawie wymogów ustawowych samorząd województwa uczestniczył w uzgadnianiu i opiniowaniu poniższych projektów dokumentów planistycznych, projektów decyzji oraz projektów wniosków o wydanie opinii do różnych inwestycji - pod kątem realizacji regionalnych celów polityki przestrzennej.

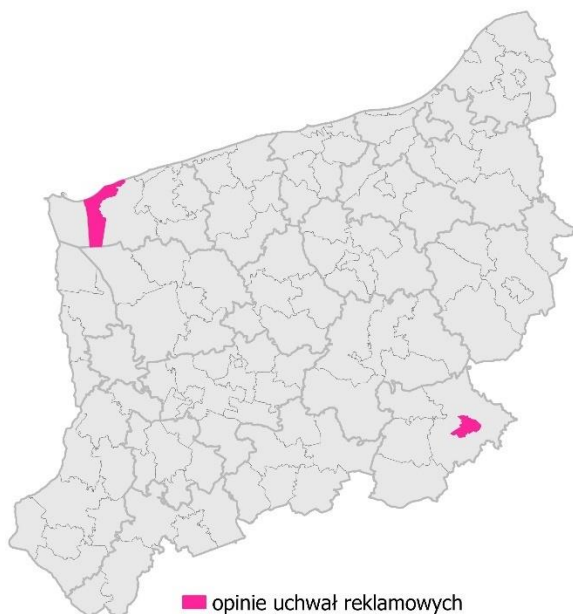
W trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zarząd województwa:

- uzgodnił zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin o łącznej powierzchni 1 141 611 ha,
- uzgodnił miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gmin (i ich zmiany) o łącznej powierzchni 83 008 ha,

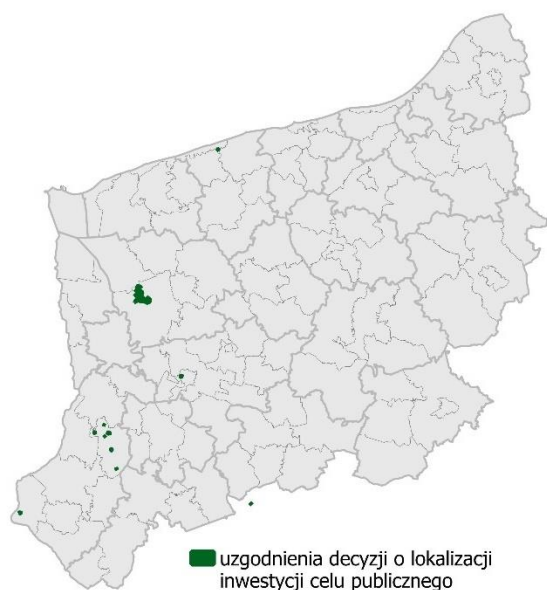

W trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym marszałek województwa:

- zaopiniował uchwały w sprawie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane o łącznej powierzchni 15 191 ha.
- uzgodnił 18 (4 w roku 2020, 7 w roku 2021 r., 2 w roku 2022 r. i 5 w roku 2023) decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego

- uzgodnił 13 (3 w roku 2020, 1 w roku 2021 r.; 7 w roku 2022 r. i 2 w roku 2023) decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (3 w roku 2020, 1 w roku 2021 r.; 8 w roku 2022 r. i 2 w roku 2023).

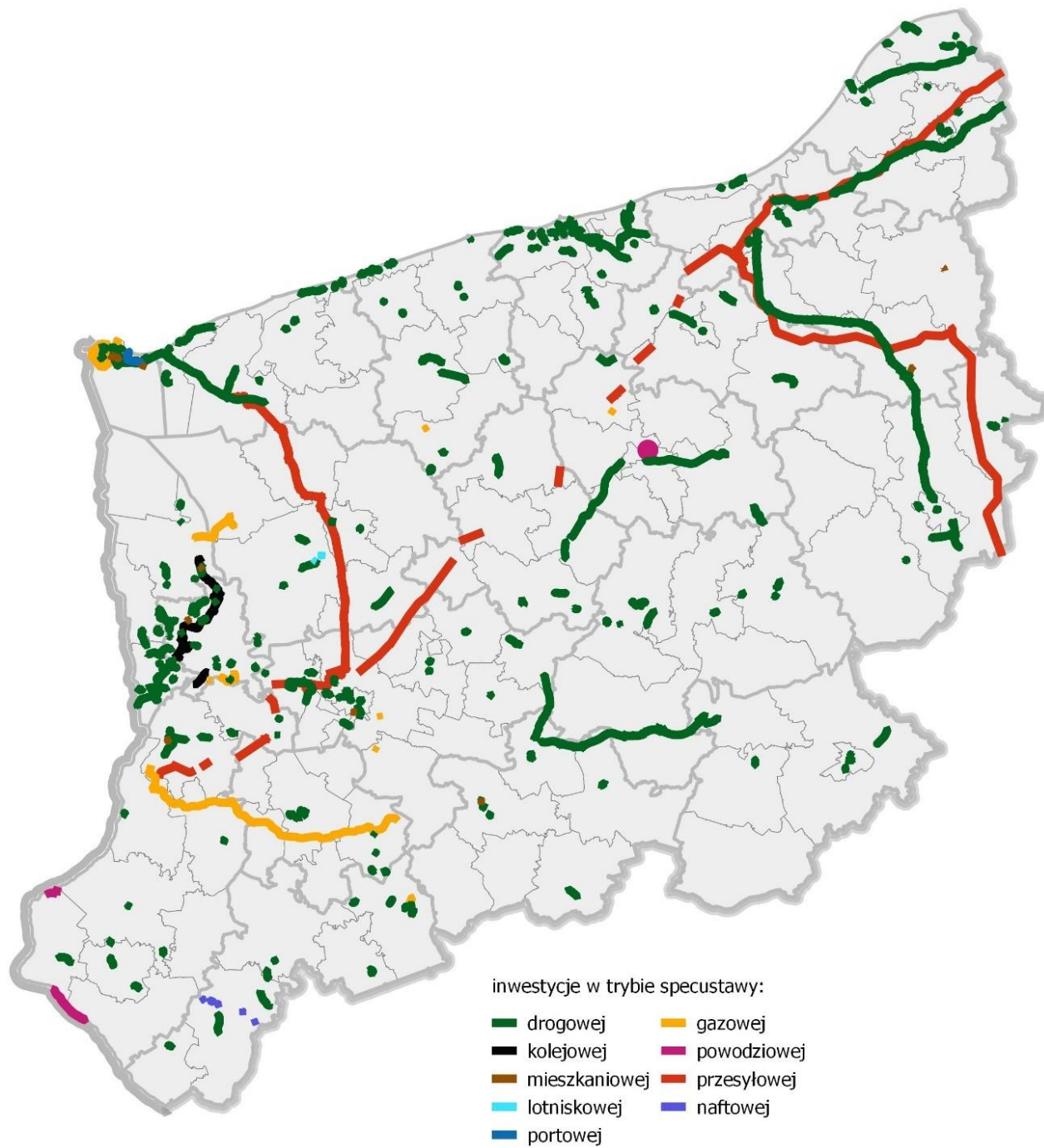
W trybie specustaw Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego wydał opinie do:

- 345 (80 w roku 2020, 77 w roku 2021 r.; 85 w roku 2022 r. i 103 w roku 2023) wniosków o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej w trybie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.
- 18 (7 w roku 2020, 1 w roku 2021 r.; 5 w roku 2022 r. i 5 w roku 2023) wniosków o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu.
- 3 (2 w roku 2020, 1 w roku 2021 r.; 0 w roku 2022 r. i 0 w roku 2023) wniosków o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych w trybie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych.
- 6 (3 w roku 2020, 2 w roku 2021 r.; 2 w roku 2022 r. i 0 w roku 2023) wniosków o uzyskanie decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej w trybie ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym w odniesieniu do ochrony samorządowych obiektów infrastruktury.
- 6 (0 w roku 2020, 4 w roku 2021 r.; 1 w roku 2022 r. i 1 w roku 2023) wniosków o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowych w trybie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych.
- 9 (1 w roku 2020, 4 w roku 2021 r.; 3 w roku 2022 r. i 1 w roku 2023) wniosków o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowej w trybie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących w zakresie uwzględnienia wyników audytu krajobrazowego, o którym mowa w art. 38a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- 2 (0 w roku 2020, 1 w roku 2021 r.; 1 w roku 2022 r. i 0 w roku 2023) wniosków o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego w trybie ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego.
- 1 (w roku 2023) wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w sektorze naftowym w trybie ustawy z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym w formie uchwały Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego.
- 1 (w roku 2023) wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy portu zewnętrznego w trybie ustawy z dnia 9 sierpnia 2019 r. o inwestycjach w zakresie budowy portów zewnętrznych w formie uchwały Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego.

W trybie specustaw Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego zaopiniował:

- 6 (3 w roku 2020, 2 w roku 2021 r.; 1 w roku 2022 r. i 0 w roku 2023) wniosków o uzyskanie decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej w trybie ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym w zakresie zadań samorządowych, służących realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - w odniesieniu do terenów nieobjętych aktualnymi planami zagospodarowania przestrzennego.
- 8 (w 2023 r.) wniosków o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowej w trybie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących w zakresie zadań samorządowych, służących realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - w odniesieniu do terenów nieobjętych obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Ryc. Zaopiniowane wnioski o wydanie decyzji lokalizacyjnych w trybie specustaw.

Na podstawie art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym marszałek województwa prowadzi rejestr wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim.

- rejestr decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim za rok 2020 zawiera 3 pozycje:

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego

art. 57 ust. 1 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

REJESTR DECYZJI O USTALENIU LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO

O ZNACZENIU KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM

ROK 2020 (opracowanie: Zespół Realizacji Urbanistycznej w Regionalnym Biurze Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Burmistrz Polanowa	Decyzja nr 16/2019 znak: GM.IV.6733.16.2019.20.01.2020 r.	Pani Małgorzata Kuskowska, pełnomocnik Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. z siedzibą w Konstancinie-Jeziornoj	Spięcie linii elektroenergetycznych 220 kV	Spięcie linii elektroenergetycznych 220 kV z kierunku SE Dunowo i SE Pila Krzewina w kierunku SE Żydowo Kierzkowo, polegające na wykonaniu połączenia linii elektroenergetycznych 220 kV	Części działek nr: 557/6, 557/35, 557/50, 616/1, 616/2, 616/3 obręb Żydowo, gm. Polanów		K
2.	Prezydent Miasta Szczecin	Decyzja nr 7/20 znak: WUiAB-VI.6733.1.2020.PI.12.02.2020 r.	Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie z siedzibą przy ul. Rybackiej 1 w Szczecinie	Budowa centrali wentylacyjnej wraz z zagospodarowaniem terenu na potrzeby PUM	Budowa centrali wentylacyjnej wraz z zagospodarowaniem terenu w ramach projektu "Kompleksowa przebudowa systemu wentylacji mechanicznej obsługującej wybrane pomieszczenia w Katedrze i Zakładzie Anatomii Prawidłowej i Klinicznej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie"	Szczecin, al. Powstańców Wielkopolskich 72, część działki nr 36 obr. 1057 w Szczecinie		K
3.	Prezydent Miasta Szczecin	Decyzja nr 53/20 znak: WUiAB-VI.6733.55.2020.HH.28.09.2020 r.	Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 PUM siedziba: ul. Unii Lubelskiej 1, 71-252 Szczecin	Budowa dźwigu z fragmentem korytarza wraz z nadbudową II piętra łącznika	Budowa dźwigu z fragmentem korytarza wraz z nadbudową II piętra łącznika w ramach inwestycji „Rozbudowa i przebudowa pomieszczeń szpitalnych dla potrzeb centrum Leczenia Biologicznego w SPSK1 PUM w Szczecinie przy ul. Unii Lubelskiej 1”	ul. Unii Lubelskiej nr 1 w Szczecinie w granicach działki nr 91 obręb 2061		

- rejestr decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim za rok 2021 zawiera 5 pozycji:

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego

art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

REJESTR DECYZJI O USTALENIU LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO

O ZNACZENIU KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM

ROK 2021 (opracowanie: Zespół Realizacji Urbanistycznej w Regionalnym Biurze Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Prezydent Miasta Szczecin	Decyzja nr 3/21 znak: WUiAB-VI.6733.77.2020.AS.28.01.2021 r.	Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA z siedzibą przy ul. Jagiellońskiej 44 w Szczecinie	Stacja uzdatniania wody	Przebudowa i rozbudowa stacji uzdatniania wody wraz z infrastrukturą techniczną	Szczecin, ul. Jagiellońska 44, działka nr 3 z obręb 2148 w Szczecinie		K
2.	Prezydent Miasta Szczecin	Decyzja nr 4/21 znak: WUiAB-VI.6733.72.2020.AS.28.01.2021 r.	Sąd Apelacyjny w Szczecinie z siedzibą przy ul. Mickiewicza 163 71-165 Szczecin	Budynek administracyjny sądu	Budowa budynku administracyjnego Sądu Apelacyjnego z łącznikiem do istniejącego budynku sądu wraz z jego przebudową	Szczecin, ul. Mickiewicza 163, działki nr: 1/30, 1/14, 1/15, 1/17 z obręb 2060 w Szczecinie		K
3.	Prezydent Miasta Szczecin	Decyzja nr 6/21 znak: WUiAB-VI.6733.78.2020.AS.10.02.2021 r.	Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie z siedzibą przy al. Piastów 17 70-310 Szczecin	Budynek istniejącej hali sportowej	Rozbudowa i przebudowa budynku istniejącej hali sportowej Studium Wychowania Fizycznego i Sportu ZLUT wraz z zagospodarowaniem terenu	Szczecin, ul. Tenisowa 33, działka nr 1/1 z obręb 2107 i nr 6 z obręb 2105 w Szczecinie		K
4.	Prezydent Miasta Szczecin	Decyzja nr 14/21 znak: WUiAB-VI.6733.8.2021.HH.29.04.2021 r.	Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego z siedzibą przy ul. Unii Lubelskiej 1 71-252 Szczecin	Rozbudowa kompleksu budynków szpitala - budowa nowego budynku	Rozbudowa kompleksu budynków szpitala - budowa nowego budynku dla Centrum Interwencyjnego Leczenia Udarów Mózgu SPSK1 PUM	Szczecin, ul. Unii Lubelskiej 1, działka nr 91 obręb 2061 w Szczecinie		K
5.	Prezydent Miasta Szczecin	Decyzja nr 16/21 znak: WUiAB-VI.6733.7.2021.PI.06.05.2021 r.	Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego z siedzibą przy ul. Unii Lubelskiej 1 71-252 Szczecin	Budowa budynku	Budowa budynku dla pododdziału szpitalnego oddziału ratunkowego SPSK1 PUM wraz z łącznikiem podziemnym	Szczecin, ul. Unii Lubelskiej 1, działka nr 91 obręb 2061 w Szczecinie		K

2.2 INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM – OCENA REALIZACJI W LATACH 2020 - 2023

Zadania rządowe, inwestycje rządowe zapisane w dokumentach przyjętych przez organy władzy centralnej (sejm, rząd, minister) bądź jednostki im podległe

Zadania samorządowe, Inwestycje celu publicznego mające wskazaną konkretną lokalizację oraz zapewnione finansowanie przez zapisanie ich w programach wojewódzkich lub wieloletnim programie inwestycyjnym województwa. Zarząd województwa uzgadnia projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie tych zadań lub wprowadza te zadania poprzez ustalenia planu do planów miejscowych na zasadach określonych w art. 44 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Inne inwestycje celu publicznego. Inne inwestycje realizujące cele publiczne o znaczeniu ponadlokalnym, nie będące zadaniami wojewódzkimi lub rządowymi, realizowane przez gminy, powiaty (lub ich grupy), operatorów infrastruktury lub w partnerstwie publiczno-prywatnym.

2.2.1 Zadania rządowe

Art.39 ust. 5. Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym mówi, że w planie zagospodarowania przestrzennego województwa umieszcza się te inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym (o których mowa w ust. 3 pkt 3), które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością.

Zgodnie z art. 45 ustawy w ramach okresowej oceny co najmniej raz w czasie kadencji sejmiku, dokonuje przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, opracowuje raport o jego stanie w zakresie określonym w art. 39 ust. 3 oraz sporządza **ocenę realizacji inwestycji, o których mowa w art. 39 ust. 5**, podlegającą zaopiniowaniu przez wojewódzką komisję urbanistyczno-architektoniczną. Wyniki tego przeglądu oraz raport jest przedstawiany sejmikowi województwa oraz przekazywany do wiadomości ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

Od dnia uchwalenia PZPWZ dokumenty, w których ujęte były inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością, uległy zmianie, aktualizacji lub wygasły. Poniżej przedstawiono zestawienie dokumentów i aktów określających inwestycje celu publicznego ustalone przez organy władz centralnych na obszarze województwa oraz ich ważność na dzień sporządzenia okresowej oceny planu w zestawieniu z dokumentami, które obowiązywały w dniu uchwalenia PZPWZ:

Lp.	Dokument obowiązujący w dniu przyjęcia PZPWZ	Stan na dzień sporządzenia oceny okresowej	Dokument obowiązujący w dniu sporządzenia oceny okresowej
1.	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) ³ ,	obowiązujący	bez zmian
2.	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 ⁴	nieaktualny	Uchylony 13 listopada 2020 r. ustawą (Dz.U. 2020 poz. 1378, z późn. zm.) z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw.
3.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko ⁵	nieaktualny	Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021-2027 (FENKS) Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia

³ Uchwała Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. (M.P., Dz. Urz. RP, poz. 260).

⁴ Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011r. (M.P., Dz. Urz. RP, poz. 252).

⁵ Decyzja wykonawcza Komisji Europejskiej nr C(2018) 1654 z dnia 22 marca 2018 r.

			22 listopada 2023 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w obszarze energetyki i środowiska w ramach programu "Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027".
4.	Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój ⁶	nieaktualny	Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) Uchwała nr 48/2022 Rady Ministrów z dnia 11 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia projektu programu „Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027”.
5.	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój ⁷ ,	nieaktualny	Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) Decyzja wykonawcza Komisji Europejskiej nr C(2022) 6985 z dnia 27 września 2022 r.; uchwała nr 165/2021 Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia projektu programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021–2027
6.	Program Operacyjny Polska Cyfrowa ⁸ ,	nieaktualny	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 16 lutego 2023 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój sieci szerokopasmowych w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (Dz.U. 2023 r. poz. 405).
7.	Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 roku) ⁹	obowiązujący	po zmianach Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. (z perspektywą do 2033 r.) Uchwała nr 114/2022 Rady Ministrów z dnia 27 maja 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.)”
8.	Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku) ¹⁰	obowiązujący	bez zmian
9.	Ustawa o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu ¹¹	obowiązujący	po zmianach Dz.U. z 2023 r. poz. 924, z późn. zm.
10.	Ustawa o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych ¹²	obowiązujący	po zmianach Dz.U. z 2023 r. poz. 1680, z późn. zm.
11.	Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku ¹³	obowiązujący	po zmianach Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku (z perspektywą do roku 2032)

⁶ Decyzja wykonawcza Komisji Europejskiej nr C(2014) 10129 z dnia 17 grudnia 2014 r. (M.P.15.210).

⁷ Decyzja wykonawcza Komisji Europejskiej nr C(2015) 885 z dnia 12 lutego 2015 r. (M.P.15.350).

⁸ Decyzja wykonawcza Komisji Europejskiej nr C(2014) 9384 z dnia 5 grudnia 2014 r. (M.P.15.157).

⁹ Uchwała nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r.

¹⁰ Uchwała nr 201/2014 Rady Ministrów z dnia 13 października 2014 r.

¹¹ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1554 z późn. zm.).

¹² Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. (Dziennik Ustaw z 2015 poz. 1265 z późn. zm.).

¹³ Uchwała nr 17/2019 Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2019 r.

			uchwała nr 218/2023 Rady Ministrów z dnia 14 listopada 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Kolejowego do 2030 roku (z perspektywą do roku 2032)
12.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry ¹⁴	obowiązujący	Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 r. poz. 335).
13.	Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry ¹⁵	obowiązujący	po zmianach Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz.U. 2022 r. poz. 2714).
14.	Program Ochrony Brzegów Morskich ¹⁶	nieaktualny	- akt utracił moc 31 grudnia 2023 r.
15.	Strategia Rozwoju Polski Zachodniej ¹⁷	obowiązujący	bez zmian
16.	Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego ¹⁸	obowiązujący	po zmianach Uchwała Rady Ministrów nr 156 z dnia 3 sierpnia 2022 r. (M.P. 2022 r. poz. 742).
17.	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o wspólnej poprawie sytuacji na drogach wodnych na pograniczu polsko-niemieckim (ochrona przeciwpowodziowa, warunki przepływu i żegluga) ¹⁹ ,	obowiązujący	bez zmian
18.	Założenia do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2030 ²⁰	obowiązujący	bez zmian
19.	Koncepcja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność – Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej ²¹	nieaktualny	Uchwała Rady Ministrów w sprawie ustanowienia programu wieloletniego - "Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap II. 2024-2030". uchwała nr 201 Rady Ministrów z dnia 24 października 2023 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego - "Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap II. 2024-2030" (M.P. 2023 r. poz. 1258).

¹⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2016 poz.1967 z późn.zm.).

¹⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz.U. z 2016 poz. 1938).

¹⁶ Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. (Dz.U. z 2003 poz. 621 z późn. zm.).

¹⁷ Uchwała Rady Ministrów nr 60 z dnia 30 kwietnia 2014 r. (M.P. 2014 r. poz. 452).

¹⁸ Uchwała Rady Ministrów nr 67 z dnia 5 maja 2017 r. (M.P. 2017 r. poz. 528).

¹⁹ Uchwała Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2015 r. (M.P. 2015 poz.1273).

²⁰ Uchwała Rady Ministrów nr 79 z dnia 14 czerwca 2016 r. (M.P. 2016 poz. 711).

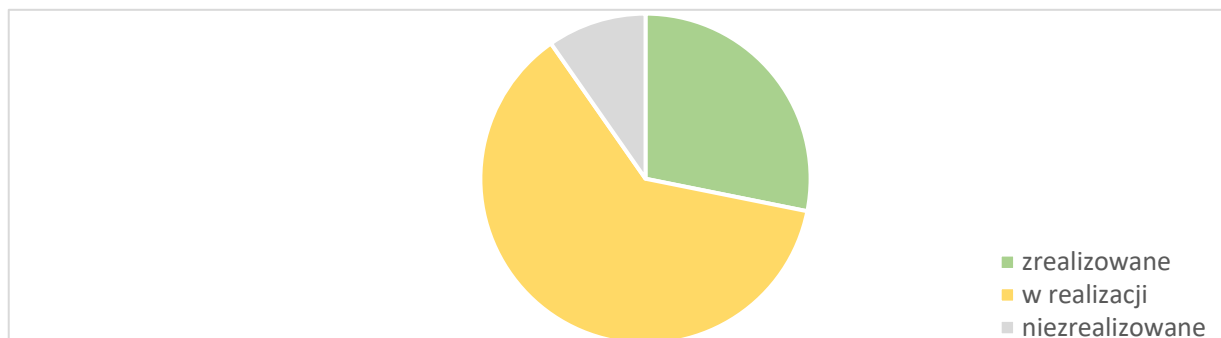
²¹ Uchwała Rady Ministrów nr 173 z dnia 7 listopada 2017 r.

20.	Założenia do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030 ²²	nieaktualny	Program przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2023-2027 z perspektywą do roku 2030 Uchwała nr 152 Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2023 r. w sprawie przyjęcia "Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2023-2027 z perspektywą do roku 2030" (M.P. 2023 r. poz. 1119)
-----	--	-------------	---

W trakcie okresowej oceny Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego sprawdzono stan wykonania inwestycji ujętych w Planie jako zadania rządowe. W tabeli zadań kolorami określono stan realizacji inwestycji z jako: zrealizowane, w realizacji i niezrealizowane. Jeżeli zadanie złożone jest z kilku podzadań będących na różnych etapach realizacji i chociaż jedno z nich pozostaje w realizacji, wtedy całe zadanie kwalifikowano jako „w realizacji”. Za zadania „w realizacji” przyjmowano wszystkie, co do których podjęto jakiegokolwiek działania przygotowawcze (rozpoczęcie procedury przetargowej, opracowanie dokumentów wstępnych itp.). W przypadku zmiany lub utraty ważności dokumentu źródłowego zadania wskazano dokument obowiązujący na dzień 31 grudnia 2023 r.

W tabeli odpowiednim kolorem zaznaczono stan realizacji inwestycji wraz z sumarycznym podsumowaniem.

	Stan realizacji inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym	Suma inwestycji (liczba sztuk)	Procentowy udział (%)
➤	zrealizowane (działania które zostały zakończone do 2023 r.)	29	28,2
➤	w realizacji (inwestycja wobec której podjęto działania co najmniej przygotowawcze, tj.: rozpoczęto procedurę przetargową, opracowano dokumentację projektową itp. lub rozpoczęto działania realizacyjne)	64	62,1
➤	niezrealizowane	10	9,7
➤	Wszystkich inwestycji:	103	100

lp.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy
Zadania rządowe			
I. Wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa			
Nie wskazano inwestycji			
II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego			
1)	Stabilizacja poziomu wody w rzece Niemicy poprzez budowę zbiornika retencyjnego Benice-Koplińo	Gmina Kamień Pomorski, Golczewo	Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

²² Uchwała nr 92 Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Założeń do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030" (M.P. 2019 poz. 941).

Ip.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy
2)	Przywrócenie walorów przyrodniczych i zapewnienie prawidłowej gospodarki wodnej w zlewni rzeki Stara Rega wraz z poprawą stanu ekologicznego jednolitych części wód	Rzeka Stara Rega	<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry</i>
3)	Zapewnienie prawidłowego przepływu wód rzeki Górnej Liśnicy w gminie Tychowo	Gmina Tychowo	<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry</i>
4)	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe zlewni rzeki Płoni w tym w szczególności Miasta Szczecin	Gmina Miasto Szczecin	<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry</i>
III. Rozwój potencjału ludnościowego			
<i>Nie wskazano inwestycji</i>			
IV. Przekształcenia sieci osadniczej			
<i>Nie wskazano inwestycji</i>			
V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego			
<i>Nie wskazano inwestycji</i>			
VI. Rozwój infrastruktury społecznej			
1)	Utworzenie Instytutu Badawczego Innowacyjnych Metod Rehabilitacji Pacjentów po Urazach Rdzenia Kręgowego	Gmina Kamień Pomorski	<i>Program Operacyjny Inteligentny Rozwój</i>
2)	Rozwój szkolnictwa wyższego uwzględniającego potrzeby regionalne	Województwo zachodniopomorskie	<i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
VII. Wzrost i rozwój gospodarczy			
1)	Rozbudowa potencjału gospodarki morskiej w oparciu o porty morskie	Województwo zachodniopomorskie	<i>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020</i>
VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego			
1)	Budowa S3 Szczecin – Świnoujście, w tym:		<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
	Budowa drogi S3 na odcinku Troszyn– – Świnoujście		<i>Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
	Budowa drogi S3 Miękowo–koniec obwodnicy Brzozowa wraz z rozbudową odcinka Miękowo – Rzęśnica (zakończono 2021)		<i>Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023</i>
	Brzozowo–Rurka (zakończono 2021)		<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
	Rurka–Rzęśnica (zakończono 2021)		<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
2)	S6 Koszalin–Słupsk (w realizacji)	Gminy: Sianów, Malechowo, miejska i wiejska Sławno	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.) Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>

Ip.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy
3)	S10 Szczecin–Piła S10 Szczecin Kijewo (bez węzła) - Szczecin Zdunowo	Gmina Miasto Szczecin, gminy: Kobyłanka, Stargard, Suchań, Recz, Drawno, Kalisz Pomorski, Mirosławiec, miejska i wiejska Wałcz	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.) Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
4)	S3/A6 na odcinku węzeł Kijewo-węzeł Rzęśnica	Gmina Miasto Szczecin, Goleniów	<i>Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023</i>
5)	S3 na odcinku Miękowo-koniec obwodnicy Brzozowa wraz z rozbudową odcinka Miękowo-Rzęśnica	Gminy: Goleniów, Przybiernów	<i>Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020</i>
6)	S11 Szczecinek–Piła	Gmina Szczecinek	<i>Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.) Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
7)	S11 Koszalin–Szczecinek: odcinek Koszalin Zachód-węzeł Bobolice, (zakończono 2023) odcinek Bobolice–Szczecinek	Gmina Miasto Koszalin, gminy: Manowo, Bobolice, miejska i wiejska Szczecinek	<i>Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 (odcinek Koszalin Bobolice) Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.) Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
8)	Budowa zachodniego drogowego obejścia Szczecina wraz z przeprawą tunelową Police–Święta w ciągu drogi nr 6, po nowym śladzie od Goleniowa do Kołbaskowa	Gminy: Goleniów, Police, Dobra, Kołbaskowo, Miasto Szczecin	<i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
9)	Usprawnienie połączenia komunikacyjnego pomiędzy wyspami Uznam i Wolin	Gmina Miasto Świnoujście	<i>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
10)	Budowa obwodnicy Wałcza w ciągu drogi krajowej S10	Gmina Wałcz	<i>Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
11)	Budowa II jezdni obwodnicy Kobyłanki, Morzyczyna, Zieleniawa w ciągu drogi krajowej S10	Gminy Stargard i Kobyłanka	<i>Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023</i>
12)	Budowa obwodnicy Przeclawia i Warzymic (w ciągu drogi krajowej nr 13 na odcinku rondo Hakena w Szczecinie-węzeł Kołbaskowo-obwodnica Kołbaskowa) I etap II etap	Gmina Kołbaskowo	<i>Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>

Ip.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy
13)	Likwidacja „wąskich gardeł” na drogach krajowych poprzez budowę obwodnic Myśliborza (DK nr 23/26) <i>zakończono 2021</i> i Węgorzyna (DK nr 20) <i>zakończono 2020</i> Gryfina (DK nr 31)	Gminy: Gryfino, Myślibórz, Węgorzyno	<i>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020</i> <i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
14)	Modernizacja linii kolejowej nr 273 na odcinku Głogów–Zielona Góra–Rzepin–Dolna Odra wraz z łącznicami nr 821 i 822	Gminy: Boleszkowice, Mieszkowice, Moryń, Chojna, Widuchowa, Gryfino, Miasto Szczecin	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i> <i>Krajowy Program Kolejowy do 2023r.</i> <i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego (warunkowe)</i>
15)	Odbudowa linii kolejowej Szczecin Dąbie–Szczecin Główny	Miasto Szczecin	<i>Koncepcja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność -Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej</i>
16)	Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej nr 402 (Goleniów–Koszalin)	Gminy: Goleniów, Kołobrzeg, Gryfice, Nowogard, Koszalin	<i>Koncepcja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność -Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej</i>
17)	Odtworzenie nadmorskiego połączenia Kamień Pomorski-Trzebiatów (w nowym przebiegu – blisko linii brzegowej)	Gminy: Kamień Pom., Dziwnów, Rewal, Trzebiatów	<i>Koncepcja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność -Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej</i>
18)	Modernizacja linii kolejowej E 59 na odcinku Poznań Główny–Szczecin Dąbie	Gminy: Bierzwnik, Krzęcin, Choszczno, Dolice, Warnice, miasto i gmina Stargard, Kobylanka, Miasto Szczecin	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i> <i>Krajowy Program Kolejowy do 2023 r.</i> <i>Connecting Europe Facility – CEF</i> <i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
19)	Modernizacje linii kolejowych nr 408 i 409 Szczecin Główny–granica państwa (Tantow)	Miasto Szczecin, Dobra, Kołbaskowo	<i>Krajowy Program Kolejowy do 2023 r.</i>
20)	Rewitalizacja linii kolejowej nr 405 odcinek Szczecinek – granica województwa	Miasto Szczecinek	<i>Krajowy Program Kolejowy do 2023 r.</i>
21)	Poprawa stanu technicznego infrastruktury obsługi podróży (w tym dostosowanie do wymagań TSI PRM), etap I – Szczecin	Miasto Szczecin	<i>Krajowy Program Kolejowy do 2023 r.</i> <i>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020</i>
22)	Modernizacja toru wodnego Świnoujście-Szczecin do głębokości 12,5m	Miasto Szczecin, Police, Stepnica, miasto Świnoujście, Goleniów	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i> <i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry</i> <i>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020</i> <i>Kontrakt terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
23)	Wdrożenie RIS (Systemu Informacji Rzecznej) Dolnej Odry	Rzeka Odra	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i> <i>Kontrakt terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
24)	Prace modernizacyjne na Odrze granicznej w celu zapewnienia zimowego lodołamania	Gminy: Mieszkowice, Cedynia	<i>Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o wspólnej poprawie sytuacji na drogach wodnych na pograniczu polsko-niemieckim</i> <i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i> <i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry</i>

Ip.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy
			<i>Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
25)	Poprawa przepływu wód powodziowych w okresie zimowym z Jeziora Dąbie	Jezioro Dąbie, Gmina Szczecin	<i>Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o wspólnej poprawie sytuacji na drogach wodnych na pograniczu polsko-niemieckim Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry</i>
26)	Remont i modernizacja (likwidacja miejsc limitujących) zabudowy regulacyjnej na Odrze granicznej	Widuchowa, Chojna (obszar wiejski), Cedynia (obszar wiejski), Mieszkowice (obszar wiejski), Boleszkowice	<i>Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o wspólnej poprawie sytuacji na drogach wodnych na pograniczu polsko-niemieckim Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030) Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
	<u>W perspektywie długoterminowej:</u> Przystosowanie Odrzańskiej Drogi Wodnej do parametrów klasy Va	Rzeka Odra	<i>Założenia do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2030</i>
27)	Budowa infrastruktury postojowo-cumowniczej na Odrze dolnej i granicznej oraz nowe oznakowanie szlaku żeglugowego	Rzeka Odra	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.) Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
28)	Poprawa dostępu kolejowego do portów morskich w Szczecinie i Świnoujściu	Port w Szczecinie, Port w Świnoujściu	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.) Krajowy Program Kolejowy do 2023 r. Connecting Europe Facility – CEF Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
29)	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej w portach w Szczecinie i Świnoujściu zadania ciągłe	Port w Szczecinie, Port w Świnoujściu	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.) Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
30)	Rozbudowa infrastruktury zespołu portowego Szczecin-Świnoujście	Port w Szczecinie, Port w Świnoujściu	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
31)	Poprawa dostępu do portu w Szczecinie w rejonie Kanału Dębickiego	Port w Szczecinie	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020</i>
32)	Poprawa dostępu do portu w Szczecinie w rejonie Basenu Kaszubskiego	Port w Szczecinie	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
33)	Rozbudowa infrastruktury portowej w Kanale Dębickim w porcie w Szczecinie	Port w Szczecinie	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
34)	Modernizacja dostępu drogowego do Portu w Szczecinie: przebudowa układu komunikacyjnego w rejonie Międzyodrza	Port w Szczecinie	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
35)	Budowa infrastruktury portowej w Basenie Górnośląskim w porcie w Szczecinie	Port w Szczecinie	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>

Ip.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy
			<i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
36)	Przystosowanie infrastruktury Terminalu Promowego w Świnoujściu do obsługi transportu intermodalnego	Terminal promowy w Świnoujściu	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
37)	Budowa nabrzeża głębokowodnego w porcie zewnętrznym w Świnoujściu	Port w Świnoujściu	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
38)	Sprawny i przyjazny środowisku dostęp do infrastruktury Portu w Świnoujściu – etap I	Port w Świnoujściu	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
39)	Rozbudowa terminalu morskiego – poprawa dostępu do terminalu od strony lądu oraz budowa nabrzeży w Policach	Port Police	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
40)	Rozbudowa terminalu barkowego – poszerzenie toru dojazdowego i budowa nabrzeży	Port Police	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
41)	Poprawa dostępności do portu Kołobrzeg od strony lądu. Etap III	Miasto Kołobrzeg	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
42)	Terminal pasażerski – modernizacja podejścia promowego przy nabrzeżu Ro-Ro	Port Kołobrzeg	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
43)	Sprawny i przyjazny środowisku dostęp do infrastruktury Portu w Świnoujściu – etap II	Port w Świnoujściu	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
44)	Przebudowa wejścia do Portu Darłowo	Port w Darłowie	<i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
45)	Przebudowa istniejących nabrzeży, budowa nabrzeża typu ciężkiego wraz z drogą dojazdową na potrzeby portu morskiego w Darłowie	Port w Darłowie	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
46)	Budowa Nabrzeża Refulacyjnego na potrzeby obsługi statków handlowych w Porcie Darłowo	Port w Darłowie	<i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
47)	Bagrowanie Przekopu Klucz–Ustowo	Gminy: Kołbaskowo, Gryfino	<i>Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o wspólnej poprawie sytuacji na drogach wodnych na pograniczu polsko-niemieckim Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry; Zadanie 1B.4/2</i>
IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej			
1)	Rozszerzenie funkcjonalności terminala LNG w Świnoujściu (Polskie LNG S.A.)	Terminal LNG Świnoujście	<i>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
2)	Budowa kawernowego podziemnego magazynu gazu Goleniów w tym: - instalacji ługowniczej - rurociągów i instalacji zrztu solanki - komór magazynowych - naziemnej infrastruktury technicznej	Gmina Goleniów	<i>Ustawa o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu</i>

Ip.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy
	- gazociągów łączących obiekty instalacji magazynowej		
3)	Rozbudowa tłoczni gazu w Goleniowie	Gmina Goleniów	<i>Ustawa o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu</i>
4)	Budowa gazociągu Goleniów– –Lwówek Śląski	Gminy: Goleniów, Maszewo, Stargard, Dolice, Przelewice, Pełczyce	<i>Ustawa o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu</i>
5)	Gazociąg DN 700 Szczecin-Gdańsk odcinek V: Goleniów-Płoty, L=41 km	Gminy: Płoty, Nowogard, Osina, Goleniów	<i>Ustawa o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu</i>
6)	Budowa międzysystemowego Gazociągu Bałtyckiego (Baltic Pipe)	Gminy: Płoty, Gryfice, Karnice, Trzebiatów, Rewal	<i>Ustawa o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu</i>
7)	Budowa stanowiska statkowego do eksportu LNG w porcie zewnętrznym w Świnoujściu	Port w Świnoujściu	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
8)	Budowa linii 400kV Dunowo-Żydowo Kierzkowo	Gminy: Świeszyno, Manowo, Bobolice, Polanów	<i>Ustawa o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020</i>
9)	Budowa linii 400kV Żydowo Kierzkowo – Piła Krzewina	Gminy: Polanów, Bobolice, Biały Bór, Szczecinek	<i>Ustawa o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych</i>
10)	Budowa linii 400kV Krajnik-Baczyna	Gminy: Gryfino, Banie, Kozielice, Myślibórz	<i>Ustawa o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020</i>
11)	Rozbudowa stacji Pomorzany oraz budowa linii 220kV Pomorzany (nacięcie linii Krajnik-Glinki)	Gmina Kołbaskowo, Miasto Szczecin	<i>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030</i>
12)	Rozbudowa stacji 110kV Reclaw o rozdzielnię 220kV	Gmina Wolin	<i>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030</i>
13)	Przebudowa stacji 110/15 kV Dąbie oraz zmiana zasilania stacji 110/15 kV Zdroje w celu poprawy zasilania aglomeracji szczecińskiej: 1) Przebudowa stacji Dąbie 2) Zmiana zasilania stacji Zdroje	Miasto Szczecin	<i>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020</i>
14)	Sieci Energetyczne Polski Zachodniej	Województwo zachodniopomorskie	<i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
15)	Sztuczne zasilanie z budowlami wspomagającymi; umocnienia brzegowe: Darłówek (km 267,0–270,6)	Gmina Darłowo	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
16)	Sztuczne zasilanie z budowlami wspomagającymi: Mierzeja Jeziora Bukowo (km 277,0–288,5)	Gmina Darłowo	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
17)	Sztuczne zasilanie z budowlami wspomagającymi: Mierzeja Jeziora Jamno (km 288,5–301,0)	Gmina Mielno	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
18)	Sarbinowo (km 304,0–309,5) / Sztuczne zasilanie z budowlami wspomagającymi; umocnienia brzegowe	Gmina Mielno	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>

lp.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy
19)	Sztuczne zasilanie z budowlami wspomagającymi: Ustronie Morskie 1 (km 309,5–313,5)	Gmina Ustronie Morskie	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
20)	Sztuczne zasilanie z budowlami wspomagającymi: Ustronie Morskie 2 (km 316,0–317,05)	Gmina Ustronie Morskie	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
21)	Sztuczne zasilanie z budowlami wspomagającymi; umocnienia brzegowe: Ustronie Morskie 3 (km 319,0–324,0)	Gmina Ustronie Morskie	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
22)	Sztuczne zasilanie z budowlami wspomagającymi: Kołobrzeg 1 (km 324,0–327,0)	Gmina Kołobrzeg	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
23)	Sztuczne zasilanie z budowlami wspomagającymi; umocnienia brzegowe: Kołobrzeg 2 (km 327,0–336,5)	Gmina Kołobrzeg	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
24)	Sztuczne zasilanie z budowlami wspomagającymi: Kołobrzeg 3 (km 338,0–339,5)	Gmina Kołobrzeg	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
25)	Sztuczne zasilanie z budowlami wspomagającymi; umocnienia brzegowe: Dźwirzyno (km 343,0–345,4)	Gmina Kołobrzeg	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
26)	Monitoring i badania dotyczące ustalenia aktualnego stanu brzegu morskiego: otwarte morze (km 175,33–345,5)	Morze Bałtyckie	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
27)	Sztuczne zasilanie; umocnienia brzegowe: Mrzeżyno (km 345,5–352,2)	Gmina Trzebiatów	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
28)	Sztuczne zasilanie: Niechorze 1 (km 360,7–364,0)	Gmina Rewal	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
29)	Sztuczne zasilanie; umocnienia brzegowe: Niechorze 2 (km 364,0–368,3)	Gmina Rewal	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
30)	Sztuczne zasilanie; umocnienia brzegowe: Niechorze – Pobierowo (km 368,3–379,5)	Gmina Rewal	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
31)	Sztuczne zasilanie; umocnienia brzegowe: Mierzeja Dziwnowska (km 385,4–396,2)	Gmina Dziwnów	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
32)	Sztuczne zasilanie: Międzyzdroje (km 411,6–413,5)	Gmina Międzyzdroje	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
33)	Sztuczne zasilanie z budowlami wspomagającymi; umocnienia brzegowe dla lokalizacji: Jarosławiec 2 (km 244,6 – 246,6), Jarosławiec 3 (km 247,8-248,8), Jarosławiec 4 (km 249,5-250,9), Jarosławiec 5 (km 253,8-256,5)	Gmina Postomino	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
34)	Monitoring i badania dotyczące ustalenia aktualnego stanu brzegu morskiego: otwarte morze (km 345,5–428,1)	Morze Bałtyckie	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
35)	Sztuczne zasilanie; umocnienia brzegowe; monitoring i badania dotyczące aktualnego stanu brzegu morskiego: Zalew Szczeciński wraz ze Świną, Dziwną oraz Zalewem Kamieńskim	Zalew Szczeciński, Świna, Dziwna, Zalew Kamieński	<i>Program Ochrony Brzegów Morskich</i>
36)	Wsparcie działań z zakresu efektywności energetycznej zgodnie z podziałem interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi	Województwo zachodniopomorskie	<i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
37)	Wsparcie selektywne przedsięwzięć dotyczących sieci ciepłowniczych i chłodniczych	Województwo zachodniopomorskie	<i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>

Ip.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy
38)	Chlewice-Porzecze. Wał cofkowy rzeki Odry przy rzece Myśli	Gmina Boleszkowice	<i>Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry</i>
39)	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miejscowości Ognicy nad rzeką Odłą	Gmina Widuchowa	<i>Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry</i>
40)	Modernizacja polderu Marwickiego – etap I, II, III - stacja pomp	Gmina Widuchowa	<i>Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry</i>
41)	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe zlewni rzeki Iny z uwzględnieniem środowiskowych uwarunkowań jednolitych części wód powierzchniowych	Gminy: Goleniów, Stargard, Ińsko, Dobrzany, Recz, Choszczno	<i>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 RPO WZ 2014-2020</i>
42)	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe zlewni jeziora Jamno: przywrócenie parametrów technicznych wałów przeciwpowodziowych na południowym brzegu jeziora Jamno	Gminy: Mielno, Będzino, Miasto Koszalin, Sianów	<i>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 RPO WZ 2014-2020</i>
43)	Poprawa warunków przepływu wody w obrębie m. i gm. Darłowo wraz z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym m. i gm. Darłowo	Gmina Darłowo	<i>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 RPO WZ 2014-2020</i>
44)	Budowla regulująca przepływ wód rzeki Regi na odcinku Kłódkowo-Gąbin –retencja dolinowa	Gmina Trzebiatów	<i>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 RPO WZ 2014-2020</i>
45)	Odprowadzenie wód opadowych i roztopowych ze zlewni rzeki Bukowej wraz z ochroną przed powodzią terenów gminy Dobra, Kołbaskowo i Szczecin, leżących w zlewni rzeki Bukowej	Gminy: Dobra, Kołbaskowo i Szczecin	<i>Założenia do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030</i>
46)	Zwiększenie retencji jeziorowej i korytovej w Województwie Zachodniopomorskim – Etap I Zwiększenie retencji jeziorowej i korytovej w Województwie Zachodniopomorskim – Etap I - rzeka Stuchowska Struga, - rzeka Płonia, - Jamneński Nurt, - jezioro Morzycko, - jezioro Kościuszki, - jezioro Kościelne, - jezioro Korytowo, - jezioro Raduń (- jezioro Gągnowo, - jezioro Trzygłowskie Drugie	Gminy: Moryń, Osina, Lipiany, Choszczno, Drawsko Pomorskie, Gryfice, Stargard, Przelewice, Miasto Szczecin, Barlinek, Pырzyce, Warnice, Świerzno, Kamień Pomorski, Karnice, Mielno	<i>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 RPO WZ 2014-2020 Założenia do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030</i>
47)	Zwiększenie retencji jeziorowej i korytovej w województwie zachodniopomorskim – Etap II - „Łabędzie Bagna” (gminy Kamień Pomorski i Świerzno). - „Ina” (gmina Goleniów). - „Radew” (gmina Białogard)	Gminy: Kamień Pomorski, Świerzno, Goleniów, Białogard	<i>Założenia do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030</i>
48)	Retencja w zlewni rzek Uniasty i Polnicy	Rzeki Uniasta i Polnica	<i>Założenia do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030</i>
49)	Stabilizacja poziomu lustra wody w Jeziorze Kiełpino	Jezioro Kiełpino	<i>Założenia do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030</i>
X. Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa			
Nie wskazano inwestycji			

2.2.2 Zadania samorządowe

Art.39 ust. 5. Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym mówi, że w planie zagospodarowania przestrzennego województwa umieszcza się te inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, o których mowa w ust. 3 pkt 3. Zostały one ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością. Od dnia uchwalenia PZPWZ dokumenty, w których ujęte były inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością, uległy zmianie, aktualizacji lub wygasty. Poniżej przedstawiono zestawienie dokumentów i aktów określających inwestycje celu publicznego ustalone przez organy władz centralnych na obszarze województwa oraz ich ważność na dzień sporządzenia okresowej oceny planu w zestawieniu z dokumentami, które obowiązywały w dniu uchwalenia PZPWZ:

Lp.	Dokument obowiązujący w dniu przyjęcia PZPWZ	Stan na dzień sporządzenia oceny okresowej	Dokument obowiązujący w dniu sporządzenia oceny okresowej
1.	Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 ²³	obowiązujący	<i>bez zmian</i>
2.	Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2018-2038 ²⁴	po zmianach	Wieloletnia Prognoza Finansowa jednostki samorządu terytorialnego ustalona na lata 2022 – 2025 Uchwała nr XLVIII/565/23 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 grudnia 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Województwa Zachodniopomorskiego
3.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 ²⁵	obowiązujący	po zmianach Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021–2027
4.	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego ²⁶	obowiązujący	<i>bez zmian</i> W opracowaniu Projekt Regionalnego Planu Transportowego
5.	Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 z uwzględnieniem perspektywy do 2024 ²⁷	nieaktualny	Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030 uchwała Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego nr XXIX/339/21 z dnia 28.10.2021 r Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030.
6.	Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2028 ²⁸	nieaktualny	Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2020-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2032 Uchwała Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego Nr /XX/240/20 w dniu 22

²³ Uchwała nr VIII/100/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 czerwca 2019 r.

²⁴ Uchwała nr XIII/171/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 stycznia 2020 r.

²⁵ Decyzja wykonawcza Komisji Europejskiej nr C(2018) 5076 z dnia 26 lipca 2018 r.

²⁶ Uchwała nr 1096/16 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 5 lipca 2016 r.

²⁷ Uchwała nr XVI/298/16 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 listopada 2016 r.

²⁸ Uchwała nr XVIII/321/16 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 27 grudnia 2016 r.

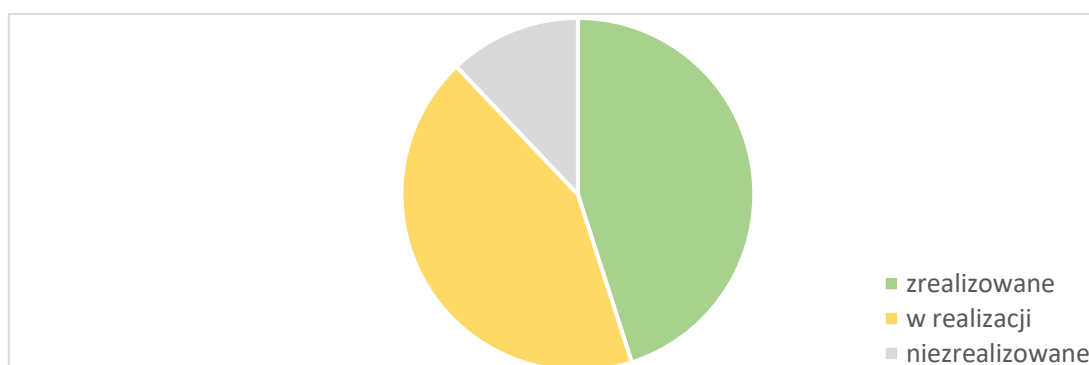
			października 2020 r. o przyjęciu Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2020-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2032 wraz z załącznikiem Planem Inwestycyjnym.
7.	Polityka kulturalna województwa zachodniopomorskiego ²⁹	obowiązujący	bez zmian
8.	Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego ³⁰	obowiązujący	po zmianach uchwała nr 231 Rady Ministrów z dnia 22 listopada 2022 r. w sprawie zatwierdzenia zmiany Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Zachodniopomorskiego

Poniższe inwestycje wynikają także częściowo z dokumentów władz centralnych wymienionych w części obejmującej zadania rządowe.

W trakcie okresowej oceny Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego sprawdzono stan wykonania inwestycji ujętych w Planie jako zadania samorządowe. W tabeli zadań kolorami określono stan realizacji inwestycji jako: zrealizowane, w realizacji i niezrealizowane. Jeżeli zadanie złożone jest z kilku podzadań będących na różnych etapach realizacji i chociaż jedno z nich pozostaje w realizacji, wtedy całe zadanie kwalifikowano jako „w realizacji”. Za zadania „w realizacji” przyjmowano wszystkie, co do których podjęto jakiegokolwiek działania przygotowawcze (rozpoczęcie procedury przetargowej, opracowanie dokumentów wstępnych itp.).

W tabeli odpowiednim kolorem zaznaczono stan realizacji inwestycji wraz z sumarycznym podsumowaniem.

	Stan realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	Suma inwestycji (sztuk)	Procentowy udział (%)
➤	zrealizowane działania które zostały zakończone do 2023 r.	41	45,1
➤	w realizacji inwestycja wobec której podjęto działania co najmniej przygotowawcze, tj.: rozpoczęto procedurę przetargową, opracowano dokumentację projektową itp. lub rozpoczęto działania realizacyjne	39	42,8
➤	niezrealizowane	11	12,1
➤	Wszystkich inwestycji:	91	100

Ip.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy / komentarz
Zadania samorządowe			

²⁹Uchwała nr 1394/16 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 30 sierpnia 2016 r.

³⁰Uchwała Rady Ministrów nr 67 z dnia 5 maja 2017 r. (M.P. 2017 poz. 528)

Ip.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy / komentarz
I. Wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa			
Brak inwestycji			
II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego			
1)	Budowa kanalizacji deszczowej, modernizacja kanalizacji w celu wydzielenia kanalizacji deszczowej, budowa osadników i separatorów wód opadowych i roztopowych na wylotach sieci deszczowej do odbiorników	Gminy województwa, przedsiębiorstwa wod.-kan.	Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 z uwzględnieniem perspektywy do 2024 Komentarz: działanie kontynuowane w ramach programu POŚ 2030 (GWS 1.3. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, w tym rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej)
2)	Budowa infrastruktury turystycznej w Parkach Krajobrazowych województwa zachodniopomorskiego w celu zmniejszenia antropopresji – II etap	Województwo zachodniopomorskie	RPO WZ 2014-2020
III. Rozwój potencjału ludnościowego			
Brak inwestycji			
IV. Przekształcenia sieci osadniczej			
Brak inwestycji			
V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego			
1)	Modernizacja i remont dziedzińców Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie	Miasto Szczecin	Wieloletnia prognoza finansowa Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2017-2038
2)	Wsparcie obszaru kultury w województwie zachodniopomorskim poprzez realizację projektów infrastrukturalnych, kluczowych dla rozwoju regionu i państwa, służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego	Województwo zachodniopomorskie	RPO WZ 2014-2020
3)	Kompleksowe zagospodarowanie tarasów Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie – wykonanie nowego zagospodarowania terenu wokół budynku Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie	Miasto Szczecin	Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego Aneks nr 2 Wieloletnia prognoza finansowa Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2017-2038
4)	Szczecińskie Centrum Solidarności: ochrona zabytkowego obiektu wraz z historyczną świetlicą stoczniową (miejsce podpisania Porozumienia w Sierpniu 1980)	Miasto Szczecin	Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego Aneks nr 2
VI. Rozwój infrastruktury społecznej i zdrowia			
1)	Dostosowanie SPWSZ do potrzeb szybko rosnącej populacji osób starszych – zwiększenie liczby łóżek w Oddziale Geriatrii i Przewlekłe Chorych	Miasto Szczecin	Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego RPO WZ 2014-2020
2)	Centrum Opieki Długoterminowej w subregionie przy Specjalistycznym Zespole Gruźlicy i Chorób Płuc w Koszalinie	Miasto Koszalin	Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego
3)	Rozbudowa budynku na potrzeby Oddziałów Zakaźnych oraz Poradni Specjalistycznych wraz z wyposażeniem na terenie SPWSZ w Szczecinie	Miasto Szczecin	Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego
4)	Utworzenie szpitalnego oddziału ratunkowego w Szpitalu Regionalnym w Kołobrzegu	Miasto Kołobrzeg	Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego

Ip.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy / komentarz
5)	Budowa i Modernizacja Filii Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Szczecinie	Miasto Szczecin	<i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
6)	Przebudowa i dostosowanie do aktualnych wymagań Regionalnego Szpitala w Kołobrzegu wraz z niezbędnym wyposażeniem	Miasto Kołobrzeg	<i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
7)	Podniesienie jakości i dostępności usług medycznych SPWSZ w Szczecinie poprzez budowę budynku na potrzeby Oddziału Nefrologii i Transplantacji Nerek, Stacji Dializ, Oddziału Neurologii wraz z Oddziałem Udarowym oraz Oddziału Chorób Wewnętrznych i Nadciśnienia Tętniczego wraz z wyposażeniem	Miasto Szczecin	<i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i> <i>RPO WZ 2014-2020</i>
8)	Rozbudowa wraz z przebudową budynku szpitala SPZZOZ w Gryficach dla bloku operacyjnego, oddziałów zabiegowych, ortopedyczno-urazowego i chirurgicznego, apteki centralnej, sterylizatorni wraz z wyposażeniem	Gryfice	<i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i> <i>RPO WZ 2014-2020</i>
9)	Rozwój bazy uzdrowiskowej w województwie zachodniopomorskim	Województwo zachodniopomorskie	<i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
10)	Budowa Morskiego Centrum Nauki w Szczecinie	Miasto Szczecin	<i>Wieloletnia prognoza finansowa Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2017-2038</i>
11)	Rozbudowa Teatru Polskiego	Miasto Szczecin	<i>Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i> <i>RPO WZ 2014-2020</i> <i>Polityka kulturalna województwa zachodniopomorskiego</i>
VII. Wzrost i rozwój gospodarczy			
1)	Budowa sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego: Trasa Pojezierna	Gminy: Miasto Szczecin, miejska i wiejska Stargard, Ińsko, Dobrzany, Trzcianko - Zdrój, Stare Czarnowo, Moryń, Chojna, Cedynia, Boleszkowice, Dębno, Węgorzyno, Myślibórz, Barlinek, Choszczno, Drawsko Pomorskie, Złocieniec, Czaplonek, miejska i wiejska Szczecinek, Biały Bór	<i>Wieloletnia prognoza finansowa Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2017-2038</i> <i>RPO WZ 2014-2020</i>
2)	Budowa sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego: Trasa Nadmorska	Gminy: Świnoujście, Międzyzdroje, Wolin, Dziwnów, Rewal, Trzebiatów, miejska i wiejska Kołobrzeg, Ustronie Morskie, Będzino, Mielno, Sianów, miejska i wiejska Darłowo, Postomino	<i>Wieloletnia prognoza finansowa Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2017-2038</i> <i>RPO WZ 2014-2020</i>

Ip.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy / komentarz
3)	Realizacja koncepcji sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego	Województwo zachodniopomorskie	RPO WZ 2014-2020
4)	Zaprojektowanie i wykonanie szlaku rowerowego na wale przeciwpowodziowym wzdłuż rzeki Chełszcząca i jeziora Dąbie (na odcinku wzdłuż rzeki Chełszcząca od mostu w ciągu ulicy Jeziornej w Szczecinie do jej ujścia do jeziora Dąbie, a następnie wzdłuż brzegu jeziora do miejsca dowiązania wału wstecznego nad rzeką Iną)	Gmina Miasto Szczecin, Gmina Goleniów	RPO WZ 2014-2020
5)	Zaprojektowanie i wykonanie szlaku rowerowego na wale przeciwpowodziowym nad rzeką Iną, wale Skoszewo i Skoszewo-Czarnocin. Element sieci tras rowerowych Województwa Zachodniopomorskiego, Trasy Zielonego Pogranicza	Gmina Goleniów, Stepnica, Wolin	RPO WZ 2014-2020
6)	Przystosowanie mostu europejskiego Siekierki-Neurudnitz do ruchu turystycznego	Gmina Cedynia	Wieloletnia prognoza finansowa Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2017-2038
7)	Wspieranie działań wzmacniających innowacyjność i kreatywność w regionie, Pomorze Zachodnie – Ster na innowacje	Województwo zachodniopomorskie	RPO WZ 2014-2020
VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego			
BUDOWY I PRZEBUDOWY			
1)	Przebudowa ciągów komunikacyjnych sieci TEN-T: DK Nr 31 pod nazwą „ul. Floriana Krygiera” w połączeniu z A6 i S3	Gmina Szczecin Miasto	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego
2)	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 163 na odcinku Połczyn-Zdrój-Czaplinek (ukończono etap I)	Gminy Połczyn Zdrój, Czaplinek	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
3)	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 163 na odcinku Kołobrzeg-Białogard	Gminy: miejska i wiejska Kołobrzeg, Karlino, Dygowo, miejska i wiejska Białogard	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
4)	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 203 na odcinku od Darłowa do granicy województwa (ukończono etap I)	Gminy: miejska i wiejska Darłowo, Postomino	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
5)	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 109 na odcinku Trzebiatów-Płoty (zakończona w 2020 roku)	Gminy Trzebiatów, Gryfice, Płoty	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego Wieloletnia prognoza finansowa Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2017-2038 RPO WZ 2014-2020
6)	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 111 na odcinku Reclaw-Stepnica	Gminy Wolin, Stepnica	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego Wieloletnia prognoza finansowa Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2017-2038

7)	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 102 Łędzin-Trzebiatów	Gmina Karnice, Trzebiatów	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
8)	Przebudowa drogi nr 102 Trzebiatów-Bezpraw	Gmina Trzebiatów, Kołobrzeg	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
9)	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 151 na odcinku Recz-Choszczno	Gminy Choszczno, Recz	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
10)	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 152 na odcinku Starogard-Świdwin	Gminy Łobez, Świdwin	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
11)	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 152 na odcinku Świdwin-Połczyn-Zdrój	Gminy Świdwin, Połczyn Zdrój	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
12)	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 151 na odcinku Świdwin-Łobez	Gminy: Świdwin, Brzeżno, Łobez	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
13)	Przebudowa i rozbudowa przejścia drogi wojewódzkiej nr 115 przez m. Tanowo	Gmina Police	Wieloletnia prognoza finansowa Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2017-2038 Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
14)	Budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej nr 167 – ul. Władysława IV w Koszalinie, na odcinku od Ronda gen. S. Maczka do węzła drogi ekspresowej S-6	Gmina Miasto Koszalin	RPO WZ 2014-2020 Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
OBWODNICE			
15)	Budowa obejścia m. Trzebiatów w ciągu drogi wojewódzkiej nr 109	Gmina Trzebiatów	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
16)	Budowa obejścia miasta Szczecinek w ciągu drogi wojewódzkiej nr 172 (Budowa I etapu obwodnicy Szczecinka została zakończona, II etap jest w planach)	Gmina Szczecinek	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
17)	Budowa obejścia m. Gryfice (budowa I etapu obwodnicy Gryfic została zakończona w 2021 roku, II etap jest w planach)	Gmina Gryfice	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
KOLEJ			
18)	Rewitalizacja linii kolejowej nr 210 na odcinku Szczecinek-Runowo Pomorskie (zadanie rządowe realizowane na podstawie KT przez samorząd województwa ze środków RPO WZ)	Gminy: Miasto Szczecinek, Borne Sulino, Czaplnek, Złocieniec, Drawsko Pomorskie, Węgorzyno	Krajowy Program Kolejowy do 2023 r. Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego RPO WZ 2014-2020
19)	Rewitalizacja linii kolejowych nr 403 i 405 odcinek Szczecinek – granica województwa (zakończono inwestycję „Modernizacja regionalnej linii kolejowej Nr 403 Wałcz – Kalisz Pom.- Ulikowo”)	Gmina Szczecinek	Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego Krajowy Program Kolejowy do 2023 r.
PROJEKTY REZERWOWE			
20)	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 163 na odcinku Białogard-Połczyn-Zdrój (lista rezerwowa bez finansowania)	Gminy Białogard, Połczyn-Zdrój	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
21)	Rozbudowa drogi woj. nr 103 na odcinku Świerżno-Trzebiatów (lista rezerwowa bez finansowania)	Gminy Świerżno, Karnice, Trzebiatów	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
22)	Rozbudowa drogi woj. nr 105 na odcinku Kiełpino-Rzesznikowo (lista rezerwowa bez finansowania) (Inwestycja została zakończona w 2022 roku)	Gminy Rymań, Brojce	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
23)	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 178 na odcinku Wałcz-Gostomia (lista rezerwowa bez finansowania) (Inwestycja została zakończona w 2021 roku)	Gmina Wałcz	Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego

24)	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 173 na odcinku Połczyn-Zdrój-Drawsko Pomorskie	Gminy Połczyn-Zdrój, Drawsko Pomorskie, Złocieniec	<i>Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
25)	Rozbudowa ul. Przemysłowej i ul. Bocznej w miejscowości Łobez	Gmina Łobez	<i>Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
26)	Poprawa infrastruktury dostępowej do portu w Policach	Gmina Police	<i>Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
27)	Rozbudowa terminalu morskiego: poprawa dostępu do terminalu od strony lądu oraz budowa nabrzeży w Policach	Port Police	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.) Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
28)	Poprawa infrastruktury dostępowej do portu w Stepnicy	Gmina Stepnica	<i>Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
29)	Modernizacja nawierzchni torowej boczny kolejącej Portu Morskiego w Kołobrzegu wraz z przebudową ul. Towarowej prowadzącej do portu	Gmina Miasto Kołobrzeg	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.)</i>
30)	Poprawa dostępności do portu Kołobrzeg od strony lądu (etap III)	Port Kołobrzeg	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.) Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
31)	Terminal pasażerski – modernizacja podejścia promowego przy nabrzeżu Ro-Ro	Port Kołobrzeg	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą 2030 r.) Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
32)	Prace modernizacyjne (pogłębiarskie) na rezece Gunica	Gmina Police	<i>Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
33)	Modernizacja systemu monitoringu wizyjnego śródlądowych dróg wodnych systemu RIS	Rzeka Odra, Jezioro Dąbie, Przekop Klucz-Ustowo, Rzeka Parnica, Przekop Parnicki	<i>Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
34)	Modernizacja systemu monitorowania ruchu statków w oparciu o system AIS	Województwo zachodniopomorskie	<i>Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
35)	Modernizacja oznakowania nawigacyjnego szlaków żeglownych na śródlądowych drogach wodnych Szczecińskiego Węzła Wodnego wraz ze sprzętem do obsługi	Gmina Szczecin	<i>Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej			
1)	Rozbudowa/modernizacja oraz planowane nowe instalacje do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów	Gminy: Kołobrzeg, Połczyn-Zdrój, Szczecin, Rymań, Police, Myślibórz, Barwice, Szczecinek, Sławno, Chojna, Sianów, Mirosławiec, Gryfino	<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2016-2022 Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
2)	Rozbudowa/modernizacja oraz planowane nowe instalacje do przetwarzania odpadów zielonych lub/i innych bioodpadów	Gminy: Stargard, Szczecin, Rymań, Sławno, Połczyn-Zdrój, Nowogard, Kamień Pomorski, Goleniów, Pełczyce, Sianów, Szczecinek, Barwice, Myślibórz, Złocieniec, Police, Chojna, Mirosławiec, Dziwnów, Białogard, Gryfino	<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2016-2022 Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>

3)	Rozbudowa instalacji do recyklingu odpadów w Tanowie	Gmina Police	<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2016-2022</i> <i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
4)	Budowa instalacji do recyklingu odpadów	Gminy: Police, Kamień Pomorski, Mirosławiec, Połczyn-Zdrój	<i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
5)	Rozbudowa/ modernizacja instalacji do recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych w Starej Dąbrowie oraz planowane nowe instalacje	Gminy: Stara Dąbrowa, Kamień Pomorski, Nowogard, Myślibórz	<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2016-2022</i>
	Rozbudowa/modernizacja oraz planowane nowe instalacje do odzysku innego niż recykling odpadów budowlanych i rozbiórkowych	Gminy: Mirosławiec, Sianów, Połczyn-Zdrój, Barwice, Police	<i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
6)	Rozbudowa/modernizacja instalacji o statusie instalacji komunalnej do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	Gminy: Police, Stara Dąbrowa, Szczecin, Rymań, Sianów, Kołobrzeg, Połczyn-Zdrój, Sławno, Myślibórz, Mirosławiec	<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2016-2022</i> <i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
7)	Budowa/modernizacja w obrębie instalacji komunalnej Wardyń Górny w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> - budowa instalacji do recyklingu zużytych opon - budowa instalacji fotowoltaicznej, - rozbudowa i modernizacja miejsc magazynowania i przetwarzania odpadów Budowa punktu zbierania odpadów selektywnych w Połczynie-Zdrój	Gmina Połczyn-Zdrój	<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2016-2022</i> <i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
8)	Modernizacja w obrębie instalacji komunalnej Leśno Górne w zakresie budowy instalacji do odzysku odpadów z zastosowaniem wysokosprawnej kogeneracji.	Gmina Police	<i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
9)	Modernizacja w obrębie instalacji komunalnej Dalsze w zakresie budowy instalacji do przetwarzania osadów ściekowych	Gmina Myślibórz	<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2016-2022</i> <i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
10)	Budowa/modernizacja w obrębie instalacji komunalnej Mirowo w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> - pola i infrastruktury do remediacji gruntu, - instalacji do fotowoltaiki o mocy zainstalowanej 3,0 MW, - instalacji do zestalania popiołów i żużli zawierających substancje niebezpieczne, - instalacji do produkcji pelletu lub półproduktu na bazie własnego surowca, - instalacji do podczyszczania/ oczyszczania odcieków, - spalarni odpadów niebezpiecznych 	Gmina Rymań	<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2016-2022</i> <i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>

11)	Modernizacja w obrębie instalacji komunalnej łącząca: <ul style="list-style-type: none"> - instalacja fotowoltaiczna do produkcji, energii elektrycznej wraz z infrastrukturą, - oczyszczalnia wód odciekowych. 	Gmina Stara Dąbrowa	<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2016-2022</i> <i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
12)	Budowa w obrębie instalacji komunalnej Słajfino: <ul style="list-style-type: none"> - instalacji fotowoltaicznej o mocy 2MW, - instalacji do przetwarzania zużytych opon, - systemu odgazowania kwater składowiska z wsparciem systemu podczyszczania odcieków poprzez instalację "wyparki" zasilanej energią elektryczną/cieplną z biogazu (opcja kogeneracji), - wiaty i placów do magazynowania odpadów 19 12 12 i 20 03 01 - budowa boksów magazynowych na surowce wtórne i opakowania z selektywnej zbiórki w RZGO, - bazy transportowej z wyposażeniem w specjalistyczne pojazdy do zbierania odpadów, - systemu oczyszczania ścieków przemysłowych dla instalacji i placów RZGO Słajfino 	Gmina Nowogard	<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2016-2022</i> <i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
13)	Modernizacja i rozbudowa instalacji do termicznego przekształcenia odpadów niebezpiecznych	Miasto Szczecin ul. Przejazd 14 A	<i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
14)	Budowa spalarni odpadów medycznych i niebezpiecznych	Miasto Szczecin (Ostrów Grabowski)	<i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
15)	Budowa instalacji pirolizy opon, przetwórstwa tworzyw sztucznych oraz przetwórstwa kabli	Miasto Szczecin	<i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
16)	Budowa placu do magazynowania odpadów wielkogabarytowych zielonych i budowlanych oraz przetwarzania	Gmina Kamień Pomorski	<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2016-2022</i> <i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
17)	Budowa/modernizacja w obrębie instalacji komunalnej w Sianowie: <ul style="list-style-type: none"> - budowa instalacji podczyszczania i odprowadzania odcieków do kanalizacji miejskiej, - rozbudowa instalacji paneli fotowoltaicznych, - rozbudowa instalacji do produkcji paliw alternatywnych poprzez wydobycie i uszlachetnienie frakcji energetycznej zmagazynowanej w kwaterze balastowej, - budowa sali edukacyjnej wraz z laboratorium analitycznym, - budowa systemu wentylacji i odpylania posiadanych instalacji. 	Gmina Sianów	<i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>

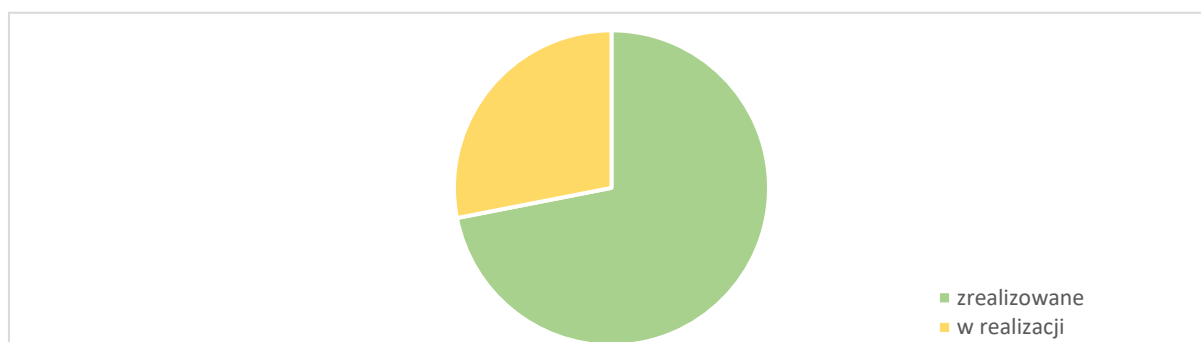
18)	Budowa/modernizacja w obrębie instalacji komunalnej w Gwiazdowie: – modernizacja/zakup sita do przesiewania odpadów o oczkach 20 mm – modernizacja/zakup rozdrabniacza – modernizacja składowiska polegająca na dostosowaniu infrastruktury ppoż.	Gmina Sławno	<i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
19)	Budowa stacji przetwarzania odpadów komunalnych wraz z infrastrukturą	Gminy: Barwice/Jeziorki, Szczecinek	<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2016-2022</i> <i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
20)	Planowane nowe instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych i rozbudowa/modernizacja instalacji w Sianowie	Gminy: Połczyn-Zdrój, Barwice, Myślibórz, Nowogard, Kamień Pomorski, Sianów, Mirosławiec	<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2016-2022</i> <i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
21)	Budowa składowiska odpadów niebezpiecznych - azbestowych wraz z infrastrukturą	Gmina Barwice/Jeziorki	<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2016-2022</i> <i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
22)	Rozbudowa półpodziemnych gniazd na odpady komunalne	Teren miasta Szczecinek	<i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
23)	Likwidacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Dargosław gm. Brojce (0,44 ha)	Dargosław (gmina Brojce)	<i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
24)	Rozbudowa/modernizacja składowisk odpadów o statusie instalacji komunalnej	Gminy: Rymań, Myślibórz, Nowogard, Połczyn-Zdrój, Sławno	<i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
25)	Budowa/modernizacja w obrębie instalacji komunalnej w Mirosławcu w zakresie: – instalacji fotowoltaicznej, – laboratorium analitycznego, – interaktywnej Sali edukacyjnej i warsztatowej, – modernizacja instalacji odgazowania składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, w tym budowa instalacji do odzysku gazu składowiskowego oraz instalacji do produkcji energii elektrycznej. Budowa punktu zbierania odpadów selektywnych w Mirosławcu	Gmina Mirosławiec	<i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
26)	Doposażenie/modernizacja zrehabilitowanego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	Gmina Gościno	<i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZ na lata 2020-2026</i>
27)	Regionalna Infrastruktura Informacji Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego	Województwo zachodniopomorskie	<i>RPO WZ 2014-2020</i>
28)	Zapewnienie dostępu do szerokopasmowego internetu w technologii światłowodowej na obszarze powiatu wałeckiego	Powiat wałecki	<i>Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020</i>
29)	Zapewnienie dostępu do szerokopasmowego internetu w technologii światłowodowej na obszarze powiatu drawskiego	Powiat drawski	<i>Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020</i>
30)	Zapewnienie dostępu do szerokopasmowego internetu w technologii światłowodowej na obszarze powiatu choszczeńskiego	Powiat choszczeński	<i>Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020</i>
31)	Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego	Powiat gryficki	<i>Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020</i>

	internetu o wysokich przepustowościach w powiecie gryfickim, POPC01_321265		
32)	Modernizacja elektrowni wodnej w Borowie (zwiększenie wolumenu energii elektrycznej wytwarzanej w elektrowni wodnej Borowo o ok. 757,58 MWh/rok)	Gmina Kalisz Pomorski	RPO WZ 2014-2020
X. Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa			
Brak inwestycji			

2.2.3 ZIT Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego

W trakcie okresowej oceny Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego sprawdzono stan wykonania inwestycji ujętych w Planie jako inwestycja celu publicznego. W tabeli zadań kolorami określono stan realizacji inwestycji podziałem na: zrealizowane, w realizacji i niezrealizowane. Jeżeli zadanie złożone jest z kilku podzadań będących na różnych etapach realizacji i chociaż jedno z nich pozostaje w realizacji, wtedy całe zadanie kwalifikowano jako „w realizacji”. Za zadania „w realizacji” przyjmowano wszystkie, co do których podjęto jakiegokolwiek działania przygotowawcze (rozpoczęcie procedury przetargowej, opracowanie dokumentów wstępnych itp.).

	Stan realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	Suma inwestycji (sztuk)	Procentowy udział (%)
➤	zrealizowane - działania które zostały zakończone do 2023 r.	23	76,7%
➤	w realizacji - inwestycja wobec której podjęto działania co najmniej przygotowawcze, tj.: rozpoczęto procedurę przetargową, opracowano dokumentację projektową itp. lub rozpoczęto działania realizacyjne	7	23,3%
➤	niezrealizowane	0	0%
➤	Wszystkich inwestycji:	30	100

Ip.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy
XIX. Wzmacnianie szczecińskiego obszaru funkcjonalnego jako ośrodka wzrostu gospodarczego			
1)	Wsparcie rozwoju gospodarczego obszaru SOM poprzez poprawę dostępności terenów inwestycyjnych: przebudowa drogi Police-Szczecin	Powiat policki	Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
2)	Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej Województwa Zachodniopomorskiego poprzez kompleksowe przygotowanie terenów Parku Przemysłowego Nowoczesnych Technologii w Stargardzie – etap I, II	Miasto Stargard	Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM
3)	Rewitalizacja powojennych terenów w celu utworzenia centrum usług „Mułnik” w Świnoujściu	Miasto Świnoujście	Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM
XX. Wzmacnianie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań transportowych			
1)	Budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej w Szczecinie z wykorzystaniem istniejących odcinków linii kolejowych nr 406, 273, 351	Gmina Miasto Szczecin, Stargard (gmina miejska), Dobra, Kołbaskowo, Gryfino, Stargard (gmina wiejska), Goleniów, Police, Kobyłanka	Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020

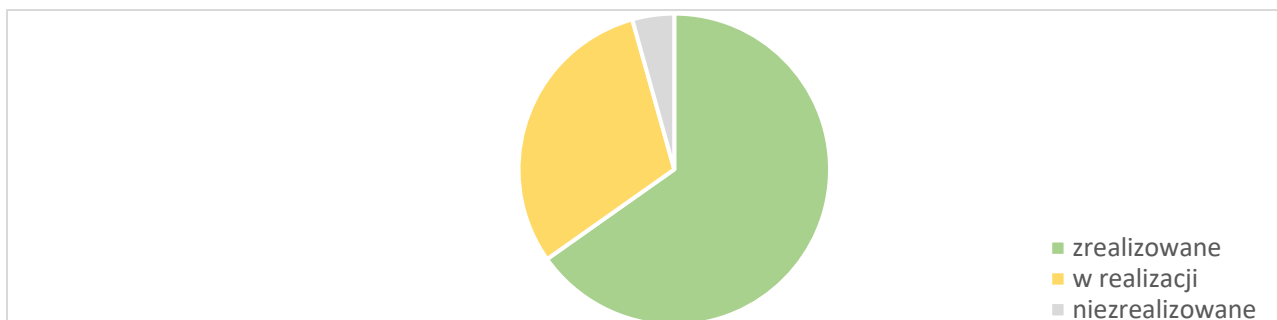
Ip.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy
2)	Przebudowa dróg lokalnych łączących centrum przesiadkowe w Gryfinie z siecią TEN-T	Gmina Gryfino	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
3)	Budowa węzła przesiadkowego i pętli autobusowej w Policach	Gmina Police	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM</i>
4)	Modernizacja ulicy Spółdzielców w Mierzynie w gminie Dobra	Gmina Dobra	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
5)	Węzeł przesiadkowy Głębokie	Gmina Miasto Szczecin	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego RPO WZ 2014-2020</i>
6)	Budowa zintegrowanego węzła komunikacyjnego Łękno wraz z infrastrukturą na przebiegu Trasy Średnicowej dla obsługi wewnątrz aglomeracji ruchu pasażerskiego w Szczecinie	Gmina Miasto Szczecin	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM RPO WZ 2014-2020</i>
7)	Budowa infrastruktury związanej z modernizacją węzła przesiadkowego kolejowo-promowo-autobusowego w Świnoujściu	Miasto Świnoujście	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM RPO WZ 2014-2020</i>
8)	Zintegrowane Centrum Przesiadkowe w Gryfinie	Gmina Gryfino	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
9)	Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego wraz z wielofunkcyjnym dworcem kolejowo-autobusowym w Goleniowie	Gmina Goleniów	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM RPO WZ 2014-2020</i>
10)	Budowa centrum przesiadkowego w miejscowości Załom wraz z pętlą autobusową	Gmina Goleniów	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM RPO WZ 2014-2020</i>
11)	Budowa punktu przesiadkowego wraz z zapleczem parkingowym przy stacji kolejowej w miejscowości Reptowo	Gmina Kobylanka	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM</i>
12)	Budowa dróg rowerowych w Policach	Gmina Police	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM RPO WZ 2014-2020</i>
13)	Budowa układu dróg rowerowych w celu umożliwienia dojazdu do węzła przesiadkowego przy ul. Dworcowej / Barlickiego w Świnoujściu	Miasto Świnoujście	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM RPO WZ 2014-2020</i>
14)	Budowa dróg rowerowych w Policach w celu zapewnienia dostępności komunikacyjnej do terenów przemysłowych Polic	Gmina Police	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM RPO WZ 2014-2020</i>
15)	Budowa ścieżki rowerowej Gryfino - Wełtyń	Gmina Gryfino	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM</i>
16)	Budowa ścieżki rowerowej Wełtyń – strefa Przemysłowa w Gardnie	Gmina Gryfino	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM</i>
17)	Działania na rzecz zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej w obszarze funkcjonalnym Szczecina poprzez budowę ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż drogi powiatowej 3923Z Szczecin–Warnik do skrzyżowania z drogą powiatową nr 3922Z Mierzyn–Stobno	Powiat policki	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM</i>
18)	Budowa sieci dróg rowerowych wraz z przebudową ul. Barnima w Stargardzie	Gmina Miasto Stargard	<i>Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM</i>

Ip.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy
	w celu zintegrowania systemu transportu publicznego		
19)	Integracja transportu publicznego poprzez budowę ścieżki pieszo–rowerowej od węzła komunikacyjnego Goleniowski Parki Przemysłowy do systemu ścieżek pieszo-rowerowych w kierunku Dworca Kolejowego „Goleniów”	Gmina Goleniów	Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM
20)	Przebudowa torowisk tramwajowych w Szczecinie, etap II	Gmina Miasto Szczecin	Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM
21)	Budowa nowych tras tramwajowych w Szczecinie	Gmina Miasto Szczecin	Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM
22)	Budowa Szczecińskiego Szybkiego Tramwaju, etap II	Gmina Miasto Szczecin	Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM
23)	Dworzec górny (kolejowo–autobusowy) – centrum przesiadkowe ul. Owocowa – ul. Korzeniowskiego wraz z infrastrukturą w Szczecinie	Gmina Miasto Szczecin	Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM
24)	Budowa infrastruktury komunikacyjnej, w tym trasy rowerowej łączącej miejscowość Dobra z węzłem przesiadkowym Głębokie w Szczecinie, wraz z promocją rozwiązań alternatywnych wobec transportu indywidualnego	Gmina Dobra	Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM
XXI. Utworzenie w SOM sprawnie działających systemów infrastruktury technicznej w dziedzinie energetyki, gospodarki odpadami i ochrony przeciwpowodziowej			
1)	Przebudowa istniejących i budowa nowych systemów ciepłowniczych - etap I i II /SEC Sp. z o.o.	Gmina Miasto Szczecin	Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
2)	Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych w Policach /PEC SA z siedzibą w Policach	Gmina Police	Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
3)	Redukcja emisji poprzez rozbudowę i modernizację sieci ciepłowniczej w Świnoujściu - Etap I i II /PEC Sp. z o.o. w Świnoujściu	Gmina Miasto Świnoujście	Strategia zintegrowanych inwestycji terytorialnych SOM Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

2.2.4 ZIT Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego

W trakcie okresowej oceny Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego sprawdzono stan wykonania inwestycji ujętych w Planie jako inwestycja celu publicznego. W tabeli zadań kolorami określono stan realizacji inwestycji jako: zrealizowane, w realizacji i niezrealizowane. Jeżeli zadanie złożone jest z kilku podzadań będących na różnych etapach realizacji i chociaż jedno z nich pozostaje w realizacji, wtedy całe zadanie kwalifikowano jako „w realizacji”. Za zadania „w realizacji” przyjmowano wszystkie, co do których podjęto jakiegokolwiek działania przygotowawcze (rozpoczęcie procedury przetargowej, opracowanie dokumentów wstępnych itp.).

	Stan realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	Suma inwestycji (sztuk)	Procentowy udział (%)
➤	Zrealizowanych: działania które zostały zakończone do 2023 r.	15	65,2%
➤	W realizacji / przygotowaniu: inwestycja wobec której podjęto działania co najmniej przygotowawcze, tj.: rozpoczęto procedurę przetargową, opracowano dokumentację projektową itp. lub rozpoczęto działania realizacyjne	7	30,4%
➤	Niezrealizowanych:	1	4,4%
➤	Wszystkich inwestycji:	23	100

Ip.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy
XI. Wykorzystanie wspólnego potencjału i integracja miejskich obszarów funkcjonalnych			
1)	Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej na terenie Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego poprzez budowę dróg dla rowerów na terenie miasta Białogard	Miasto Białogard	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.
2)	Budowa centrum przesiadkowego w Grzybowie	Gmina Kołobrzeg	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.
3)	Budowa centrum przesiadkowego w Biesiekierzu	Gmina Biesiekierz	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.
4)	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych SSSE w Koszalinie	Gmina Miasto Koszalin	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.
5)	Budowa drogi rowerowej na ul. Dworcowej w Białogardzie	Miasto Białogard	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.

Ip.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy
6)	Budowa drogi pieszo-rowerowej Siemyśl–Charzyno oraz budowa centrum przesiadkowego w Charzynie	Gmina Siemyśl	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.
7)	Budowa dróg dla rowerów na terenie Gminy Świeszyno	Gmina Świeszyno	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.
8)	Budowa drogi rowerowej i parkingu dla rowerów w Polanowie	Gmina Polanów	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.
9)	Uzbrojenie części strefy inwestycyjnej w Bobolicach, objętej patronatem SSSE – etap I	Gmina Bobolice	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.
10)	Budowa gminnej drogi publicznej do strefy inwestycyjnej w Bobolicach	Gmina Bobolice	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.
11)	Budowa drogi gminnej ul. Władysława IV w Koszalinie	Miasto Koszalin	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.
12)	Inteligentne systemy transportowe, ścieżki rowerowe, miejska wypożyczalnia rowerów oraz parkingi strategiczne Park&Ride	Gmina Miasto Kołobrzeg	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.
13)	Przebudowa i remont drogi od węzła Borkowice na odcinkach Borkowice–Śmiechów–Kładno–Pleśna w zakresie powiązania z istniejącą drogą krajową nr 11 oraz planowaną drogą ekspresową S6 etap I: przebudowa drogi Borkowice, Śmiechów	Gmina Będzino	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r. Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego
14)	Rozwój infrastruktury rowerowej w Koszalinie w celu ograniczenia ruchu drogowego w centrum miasta	Miasto Koszalin	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.
15)	Budowa drogi rowerowej: odcinek od granicy z gminą Dygowo w m. Mierzyn do istniejącej drogi rowerowej w pasie drogi wojewódzkiej nr 163 oraz odcinek od granicy z gminą Dygowo w m. Czerwięcino do istniejącej drogi rowerowej w m. Lubiechowo	Gmina Karlino	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.
16)	Publiczny transport niskoemisyjny na terenie KKBOF: zakup taboru miejskiego na terenie miasta Białogard	Miasto Białogard	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.
17)	Budowa drogi rowerowej w miejscowości Sianów w ulicach Strzeleckiej i Spółdzielczej	Gmina Sianów	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.
18)	Budowa centrum przesiadkowego w Mielnie	Gmina Mielno	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.
19)	Budowa drogi rowerowej z centrum miejscowości Tychowo do miejscowości Borzysław (gmina Tychowo)	Gmina Tychowo	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.

lp.	Nazwa projektu	Lokalizacja	Dokument źródłowy
20)	Inwestycje w zintegrowaną infrastrukturę związaną z transportem niskoemisyjnym na terenie Koszalina	Miasto Koszalin	<i>Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.</i>
21)	Budowa drogi rowerowej: odcinek od granicy z gminą Karlino w m. Skoczów, z odgałęzieniem wzdłuż drogi powiatowej nr 3341Z do m. Skoczów, przez m. Wrzosowo i Kłopotowo, z odgałęzieniem do m. Włóścibórz, do granicy z gminą Karlino w m. Kłopotowo	Gmina Dygowo	<i>Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r.</i>
22)	Podniesienie atrakcyjności oraz poprawa dostępności regionu poprzez usprawnienie połączeń drogi gminnej nr 871022Z do istniejącej i projektowanej zabudowy produkcyjnej oraz usługowej wraz z wprowadzeniem alternatywnych rozwiązań transportowych	Gmina Ustronie Morskie	<i>Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r. Plan inwestycji transportowych dla Województwa Zachodniopomorskiego</i>
23)	Publiczny transport niskoemisyjny na terenie Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego – zakup taboru miejskiego na terenie miasta Białogard	Miasto Białogard	<i>Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych KKBOF Aktualizacja Strategii ZIT KKBOF z dnia 24.10.2019 r. RPO WZ 2014-2020</i>

2.3 TERYTORIALIZACJA POLITYKI ROZWOJU

Narzędzie polityki regionalnej, polegające na ukierunkowaniu działań na konkretne terytoria. Narzędzie to wykorzystywane będzie w formie wsparcia dla konkretnych obszarów, w tym obszarów funkcjonalnych. Takie postępowanie pozwoli wspierać obszary, w których dane działanie przyniesie największe efekty, jak również wyeliminować działania niepożądane w określonych obszarach.

W ramach terytorializacji polityki rozwoju dotychczas realizowany były stosowane m.in. następujące instrumenty: ZIT (SOM, KKBOF), KS (Kontrakty samorządowe - forma realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020, negocjacyjne narzędzie planowania i realizacji zintegrowanych przedsięwzięć istotnych dla rozwoju danego obszaru, tworzone w oparciu o współpracę wszystkich partnerów procesów rozwojowych obecnych na danym obszarze), SSW (Specjalna Strefa Włączenia - obszar strategicznej interwencji).

W perspektywie finansowej na lata 2021-2027 przewidziano wdrażanie wszystkich narzędzi terytorialnych wymienionych w art. 28 rozporządzenia UE 2021/1060, w tym także tych, które zostały wypracowane w ramach polityki spójności w latach 2014-2020, tj.:

- zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT);
- rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS);
- oraz nowego narzędzia: inne instrumenty terytorialne (IIT).

Zasięg mechanizmu ZIT w perspektywie 2021-2027 został rozszerzony. Narzędziem tym zostaną objęte nie tylko miasta wojewódzkie i ich obszary funkcjonalne, ale również wszystkie MOF wyznaczone przez samorządy wojewódzkie. Szczególną rolę przypisano miastom średnim tracącym funkcje społeczno-gospodarcze, ponieważ Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej uznało je w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 jako jeden z dwóch typów OSI o znaczeniu krajowym. Kontrakt samorządowy w nowej perspektywie może być realizowany w formule ZIT lub IIT.

Preferencje dla konkretnych obszarów w konkursach ogłaszanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego i innych programach, narzędziach i instrumentach, którymi dysponuje województwo lub w których przedstawiciele samorządu województwa mają prawo głosu.

Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego

Instrument ZIT realizowany będzie w ramach:

- - Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego
- - Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego
- - Obszaru funkcjonalnego subregionalnego zespołu miast Strefa Centralna
- - Obszaru funkcjonalnego Szczecinka
- - Obszaru funkcjonalnego Wałcza
- - Obszaru funkcjonalnego Gryfic
- - Obszaru funkcjonalnego Sławna
- - Obszaru funkcjonalnego Kamienia Pomorskiego

Instrument IIT realizowany będzie w ramach:

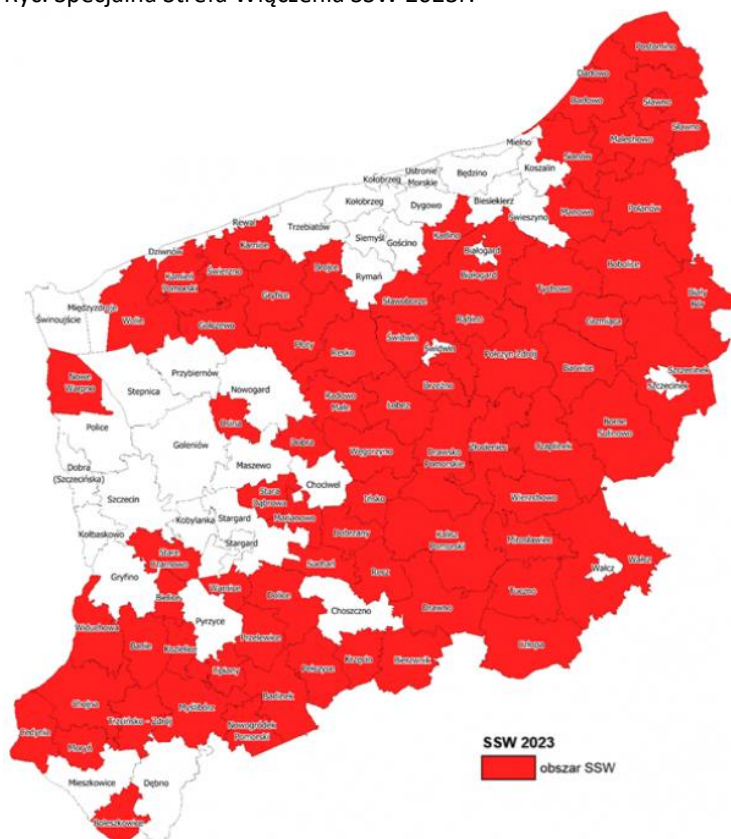
- - Partnerstwa Lider Pojezierzy
- - Partnerstwa powiatu goleniowskiego
- - Partnerstwa powiatu gryfińskiego
- - Partnerstwa powiatu stargardzkiego

- ⚡ - Granice powiatów
- ~ - Granice gmin
- - Granice ZIT i IIT

Ryc. Specjalna Strefa Włączenia SSW 2023r.

2.4 INNE NARZĘDZIA I DZIAŁANIA REALIZACJI PLANU

Projekty, programy, inicjatywy nakierowane na rozwiązywanie konkretnych problemów, integrujące działania różnych partnerów, w oparciu o środki z różnych dostępnych źródeł.

2.4.1 Projekty i rekomendacje

W celach i kierunkach PZPWZ poza ustaleniami i zaleceniami wskazano takie kategorie działań jak projekty i rekomendacje. W systemie realizacji polityki przestrzennej szczególne znaczenie z punktu widzenia regionu mają projekty. Są to propozycje sporządzenia dokumentów analitycznych, studialnych, planistycznych i strategicznych z dziedziny zagospodarowania przestrzennego województwa, dotyczących działań dotychczas niezrealizowanych lub realizowanych w niedostatecznym zakresie. Adresatami są: administracja rządowa, samorządy terytorialne, uczelnie i inne instytucje, w gestii których leży podejmowanie tych działań. A zatem samorząd województwa może i realizuje własne inicjatywy projektowe lub uczestniczy w zainicjowanych przez innych partnerów działaniach w ramach wdrażania polityki przestrzennej województwa. Rezultaty tych działań opisano syntetycznie w poniższym zestawieniu w układzie celów i kierunków planu.

Cel I. Wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa

Kierunek 1. Rozwój współpracy w dziedzinie planowania przestrzennego i polityki regionalnej w Regionie Morza Bałtyckiego		
<i>Projekty</i>	<i>Podmiot odpowiedzialny</i>	<i>Lokalizacja/obszar działania</i>
4. Wspólne projekty w ramach Regionu Morza Bałtyckiego dotyczące intensyfikacji transportu morskiego i współpracy naukowo-technicznej, gospodarczej, kulturalnej oraz w zakresie tworzenia polityki regionalnej	Uczelnie wyższe, administracja rządowa, samorządy terytorialne,	Całe województwo
Z udziałem wskazanych podmiotów zostały zrealizowane projekty współfinansowane z programu Interreg Morze Bałtyckie, m.in.:		
<ul style="list-style-type: none"> – CHANGE (K)NOW! z udziałem Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania (redukcja opakowań plastikowych i gospodarka cyrkularna); – EMMA z udziałem Urzędu Żeglugi Śródlądowej w Szczecinie oraz Północnej Izby Gospodarczej (system informacyjny żeglugi śródlądowej), – GoLNG z udziałem Akademii Morskiej (rozwój technologii i promocja niebieskiego paliwa) oraz EnviSuM z udziałem Akademii Morskiej (niska emisja siarki w paliwach żeglugowych). 		
Kierunek 2. Rozwój współpracy transgranicznej z Republiką Federalną Niemiec w dziedzinie planowania przestrzennego i polityki regionalnej		
1. Opracowanie analiz i opracowań określonych do realizacji w Koncepcji Przyszłości 2030 dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań	Rada Ministrów, samorządy województw	Całe województwo
Przeprowadzenie przy współudziale RBGPWZ harmonizacji danych przestrzennych w celu kartowania infrastruktury kolejowej w polsko-niemieckim obszarze powiązań, sporządzenie tematycznych map Infrastruktury kolejowej w podziale na 1) stan obecny, 2) wizja 2030+, 3) planowane inwestycje oraz 4) oferta w ruchu pasażerskim.		
https://www.kooperation-ohne-grenzen.de/pl/instrumenty-wspolpracy/mapy-kolejowe/		
2. Studium komunikacyjne w zakresie powiązań transgranicznych	Rada Ministrów, samorządy województw	Całe województwo
Zapis aktualny, do realizacji		
3. Studium Transgranicznego Regionu Metropolitalnego Szczecina: realizacja kolejnych etapów Koncepcji	Samorządy terytorialne	Przygraniczny Obszar Funkcjonalny
W latach 2020-2022 zrealizowano projekt zmierzający do wdrożenia idei transgranicznego monitoringu danych, w tym sporządzenie studium wykonalności systemu monitoringu Transgranicznego Regionu Metropolitalnego Szczecina (warianty i koszty realizacji) (analizy przeprowadzone w ramach projektu „Model transgranicznego monitoringu – innowacyjne sposoby pozyskiwania danych w Regionie Metropolitalnym Szczecina” zrealizowanego z programu Interreg VA Meklemburgia – Pomorze Przednie/ Brandenburgia/ Polska).		
http://rbgp.pl/trms-model-transgranicznego-monitoringu/		

Cel II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego

Kierunek 2. Przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom klimatycznym oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery		
Projekt	Podmiot odpowiedzialny	Lokalizacja/obszar działania
1. Strategia dla strefy nadmorskiej i przybrzeżnej minimalizacji negatywnych skutków prawdopodobnego podniesienia się poziomu morza	Administracja rządowa we współpracy z samorządami terytorialnymi	Strefa nadmorska i przybrzeżna
<p>W 2021 roku Instytut Ochrony Środowiska Państwowy Instytut Badawczy opracował dokumentację „Prawne aspekty adaptacji do zmian klimatu z perspektywy UNFCCC i prawa krajowego” jako podsumowanie projektu „Baza wiedzy o zmianach klimatu i adaptacji do ich skutków oraz kanałów jej upowszechniania w kontekście zwiększenia odporności gospodarki, środowiska i społeczeństwa na zmiany klimatu oraz przeciwdziałania i minimalizowania skutków nadzwyczajnych zagrożeń.”</p> <p>W dniu 26.10.22 Sejm RP przyjął aktualizację „Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry”, z uwzględnieniem ryzyka powodziowego od strony morza w oparciu o prognozy długofalowego rozwoju, w tym zmiany klimatu.</p>		

Cel VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego

Kierunek 3. Kształtowanie systemu zewnętrznych i wewnętrznych kolejowych powiązań transportowych		
Projekt	Podmiot odpowiedzialny	Lokalizacja/obszar działania
1. Analiza celowości i możliwości połączenia linii 401 i 402 przez przedłużenie łącznicy 434 prowadzącej na lotnisko Szczecin–Goleniów	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., samorząd województwa, SSOM	Całe województwo
Zapis aktualny – zamierzenie było wskazane w pakiecie działań CPK, ostatecznie nie znalazło to potwierdzenia w liście inwestycji planowanych do realizacji do 2030 r., w tym w Krajowym Programie Kolejowym do 2030.		
Kierunek 6. Poprawa żeglowności na Odrze		
Projekty	Podmiot odpowiedzialny	Lokalizacja/obszar działania
1. Analiza logistyczna i ekonomiczna dostaw paliw drogą wodną do wybranych lokalizacji PGE GiEK S.A. oraz studium wykonalności nabrzeży przeładunkowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą i oceną techniczno-ekonomiczną przedsięwzięcia	PGE	Gminy Szczecin i Gryfino
Zapis aktualny, do realizacji		
Kierunek 7. Rozwój i zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania transportu lotniczego		
Projekty	Podmiot odpowiedzialny	Lokalizacja/obszar działania
1. Koncepcja wykorzystania nieczynnych bądź niewykorzystanych na inne cele, lotnisk i lądowisk (do tego czasu ochrona obiektów przed degradacją i nieuprawnionym zagospodarowaniem)	Administracja rządowa i samorządowa	Całe województwo
2. Wytypowanie lotnisk i obiektów lotniskowych do wykorzystania przez lotnictwo cywilne (komunikacyjne, sportowe, specjalistyczne)	Administracja rządowa i samorządowa	Całe województwo
Zapis aktualny, do realizacji		

Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej

Kierunek 4. Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz rozwój systemu rozproszonych źródeł energii		
Projekty	Podmiot odpowiedzialny	Lokalizacja/obszar działania
1. Opracowywanie regionalnej koncepcji rozwoju sektora energetycznego OZE w oparciu o łączny potencjał gmin oraz jej wdrażanie z uwzględnieniem m.in.: <ul style="list-style-type: none"> o rozwoju klastrów energetycznych o rozwoju parków przemysłowych w oparciu o OZE o wykorzystania elektromobilności do budowania lokalnych magazynów energii 2. podnoszenia świadomości energetycznej	Samorząd województwa	Całe województwo
Przeprowadzenie w 2022 roku przy współudziale RBGPWZ "Analizy uwarunkowań rozwoju e-mobilności na obszarze wysp Uznam i Wolin" oraz „Analizy dokumentów strategicznych i planistycznych pod względem ujęcia w nich zagadnień energetycznych wraz z wypracowaniem propozycji/ rekomendacji i sposobu ujmowania tych zagadnień w planowaniu rozwoju” (analizy przeprowadzone w ramach projektu MoRE „Modelowy Region Energii Odnawialnych Wysp Uznam i Wolin” zrealizowanego z programu Interreg V A Meklemburgia – Pomorze Przednie/ Brandenburgia/ Polska).		
Kierunek 9: Zahamowanie wzrostu i obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego oraz przeciwdziałanie skutkom suszy		
Projekty	Podmiot odpowiedzialny	Lokalizacja/obszar działania
1. Wykonanie dokumentacji koncepcyjno–projektowej ochrony przeciwpowodziowej dla miejscowości: Dziwnów, Gryfice, Resko, Białogard, Sławno, Ustronie Morskie, Sianożęty	Samorządy gminne, administracja rządowa	Gmina Białogard, Dziwnów, Gryfice, Resko, Sławno, Ustronie Morskie
Zapis aktualny, do realizacji		
2. Program ograniczania ryzyka powodziowego miasta Świnoujście wraz z opracowaniem koncepcji/dokumentacji projektowej dla nowo zidentyfikowanych przedsięwzięć	Urząd Miasta Świnoujście	Miasto Świnoujście
Program uwzględniony do realizacji w przyjętym w dniu 26.10.22 przez Sejm RP „Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry”.		
3. Opracowanie szczegółowej analizy i projektu możliwości zwiększenia retencji obszarów zurbanizowanych (indywidualnie dla miasta powyżej 20 tys. mieszkańców), tj. Szczecin, Koszalin, Stargard, Kołobrzeg, Świnoujście, Police, Białogard, Goleniów, Gryfino	Samorząd terytorialny	Szczecin, Koszalin, Stargard, Kołobrzeg, Świnoujście, Police, Białogard, Goleniów, Gryfino
Program uwzględniony do realizacji w „Planie przeciwdziałania skutkom suszy” przyjętym we wrześniu 2021 r. w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej.		
4. Szczegółowa analiza zagrożenia powodziowego miasta Świnoujście. Analiza metodyki określania falowania na potrzeby modelowania hydraulicznego zagrożenia powodziowego brzegu morskiego	Administracja rządowa	Świnoujście
Zapis aktualny, do realizacji		
5. Szczegółowa analiza zagrożenia powodziowego oraz program ograniczania ryzyka powodziowego w rejonie jeziora Bukowo, Jamno	Administracja rządowa	Gmina Darłowo, Mielno
Uwzględniony do realizacji w przyjętym w dniu 26.10.22 przez Sejm RP „Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry”.		

Cel XX. Wzmacnianie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań transportowych

Kierunek 1. Utworzenie w SOM sprawnie działających systemów transportu		
Projekty	Podmiot odpowiedzialny	Lokalizacja/obszar działania
1. Opracowanie studium wodnych śródlądowych powiązań komunikacyjnych w Transgranicznym Regionie Metropolitalnym Szczecina.	Władze samorządowe województwa	SOM
Zapis aktualny, do realizacji		

2.4.2 Regionalny węzeł infrastruktury informacji przestrzennej - RIIP

W wyniku współpracy samorządu województwa zachodniopomorskiego oraz samorządów powiatów i miast województwa został wypracowany System Regionalnej Infrastruktury Informacji Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego (System RIIP WZ). [Strona główna - RIIP WZ \(wzp.pl\)](http://Strona_główna_-_RIIP_WZ_(wzp.pl))

Jest to zintegrowany system teleinformatyczny bazujący na otwartej, cyfrowej platformie integrującej referencyjne i tematyczne zasoby informacyjne o charakterze opisowym i przestrzennym, stanowi również platformę dedykowaną do świadczenia e-usług administracji samorządowej udostępnianych przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego.

Dzięki systemowi mogą być realizowane elektronicznie m. innymi procedury związane z prowadzeniem polityki przestrzennej województwa:

- Zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub zmiany,
- Uzgodnienie projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub zmiany,
- Zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy lub zmiany,
- Uzgodnienie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy lub zmiany w zakresie uwzględnienia wyników audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego,
- Uzgodnienie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy lub zmiany w zakresie zadań samorządowych Województwa Zachodniopomorskiego,
- Opiniowanie projektów uchwały w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów,
- Uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- Uzgodnienie projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- Opiniowanie wniosków dla inwestycji realizowanych w trybie specustaw (drogowej, lotniskowej, kolejowej, gazowej, przesyłowej, itp.)
- Udostępnianie informacji o nieruchomościach Województwa Zachodniopomorskiego,
- Zgłoszenie informacji o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- Wniosek o wpis do Wykazu Programów Rewitalizacji WZP.

Pełen wykaz e-usług znajduje się pod adresem: www.sip.wzp.pl/uslugi/

System daje również wszystkim obywatelom możliwość skorzystania z nieograniczonego dostępu do map województwa dotyczących m.in. uzbrojenia terenu, przeznaczenia działki, możliwości inwestycyjnych czy danych związanych ze środowiskiem i jego ochroną.

2.4.3 Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Zachodniopomorskiego

Konkurs Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego pod patronatem Marszałka Województwa na „Najlepszą Przestrzeń Publiczną Województwa Zachodniopomorskiego” organizowany jest corocznie od 2010 roku. Swoim zasięgiem obejmuje przestrzeń publiczną w obszarze całego województwa zachodniopomorskiego.

Budowa wizerunku województwa jako regionu aktywnego, atrakcyjnego i przyjaznego dla inwestycji, kreowanie dobrej jakości realizacji urbanistycznych i architektonicznych, kształtujących przestrzeń publiczną oraz wspieranie i promocja dobrych praktyk w zakresie tworzenia nowych wartości w przestrzeni publicznej województwa to główne cele konkursu. Nagrody przyznawane są w dwóch kategoriach: najlepsza przestrzeń publiczna i najlepszy obiekt użyteczności publicznej. W każdej z edycji konkursu oceniane są przedsięwzięcia ukończone w roku poprzedzającym.

W 2020 roku (**XI edycja konkursu**) nadesłano 18 zgłoszeń dotyczących przedsięwzięć z dziesięciu gmin: Barlinka, Bobolic, Darłowa, Drawna, Gryfic, Kobylanki, Kołbaskowa, Postomina, Świdwina i Świnoujście.

Nagrodę Marszałka za najlepiej zagospodarowaną przestrzeń publiczną otrzymała Gmina Miasto Świnoujście za przebudowę promenady miejskiej z realizacją nowego ciągu rekreacyjno-spacerowego w ramach przedsięwzięcia: „Kurort nadmorski- nowa wizja przestrzeni publicznej Promenada Zdrowia”, a wyróżnienie w kategorii przestrzeń publiczna lub zrewitalizowana przestrzeń publiczna przyznane zostało Miastu Darłowo za: „Zielone Darłowo – tworzenie nowych oraz odnowa zdegradowanych terenów zielonych na obszarze Miasta Darłowo, w celu poprawy jakości środowiska dla mieszkańców i turystów”. W kategorii najlepszy obiekt użyteczności publicznej zrealizowany w 2019 roku Komisja Konkursowa przyznała trzy równorzędne wyróżnienia. Pierwsze dla Gminy Kołbaskowo za realizację Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Przeclawiu za dynamiczną formę przestrzenną obiektu i realizację właściwej polityki przestrzennej gminy spełniającej oczekiwania społeczności lokalnej oraz dwa przedsięwzięcia z gminy Darłowo: „Poczekalnia Kultury” za godny naśladowania przykład rewaloryzacji dawnego dworca kolejowego i przypisanie mu nowej funkcji związanej z kulturą i stworzenie nowego miejsca społecznej integracji oraz „Centrum Sportów Wodnych w uzdrowisku Dąbki” za stworzenie wyjątkowych warunków w skali kraju do uprawiania sportów wodnych.

XII edycja konkursu w 2021 roku to 13 zgłoszeń z 11 gmin tj.: Barlinek, Chociwel, Dębno, Dobra, Goleniów, Kołobrzeg, Stara Dąbrowa, Szczecinek, Tychowo, Węgorzyno i Złocieniec. W kategorii przestrzeń publiczna Nagrodę główną w XII edycji zdobyła Gmina Kołobrzeg za „Centrum Turystyki i Rekreacji Wodnej w Dźwirzynie”, a wyróżnienia Gmina Chociwel za realizację oddolnego przedsięwzięcia pn. „Bród – Wieś pachnąca Kwiatami” oraz Gmina Tychowo za kompleksowe podejście do zagospodarowania przestrzeni publicznej w miejscowości Dobrowo.

Rok 2022 to **XIII edycja** konkursu i 10 zgłoszeń z 10 gmin: Darłowo, Dziwnów, Karlino, Krzęcin, Koszalin, Łobez, Polanów, Sławno, Tychowo i Ustronie Morskie. Laureatem została Gmina Sławno za rewitalizację XIX –wiecznego zabytkowego pałacu w Kwasowie., wyróżnienia zaś przyznano Gminie Łobez za rewitalizację zdegradowanego placu rekreacyjnego przy ul. Niepodległości w Łobzie, Gminie Tychowo za „Budowę Parku Miejskiego w Tychowie” oraz Darłowskiemu Ośrodkowi Kultury za pracownię ceramiczną SKŁO 44.

W ubiegłym 2023 roku rozstrzygnięta została **XIV edycja** konkursu w której zgłoszono 11 przedsięwzięć z 7 gmin: Białogard, Dobra, Dygowo, Karlino, Kołobrzeg, Sławno i Szczecin. Nagrodę komisja przyznała Gminie Sławno w kategorii obiekt użyteczności publicznej lub zrewitalizowany obiekt użyteczności publicznej za „Remont i przebudowa Willi Schulza w Sławnie wraz ze zmianą sposobu użytkowania oraz rozbiórką i budową elementów zagospodarowania przestrzennego” za wysoką kulturę w adaptacji obiektu do nowych funkcji bez szkody dla jego zabytkowych wartości, za świadomość rangi piękna otoczenia w kreacji wizerunku obiektu użyteczności publicznej oraz tożsamości miejsca i jego inspirującego oddziaływania na społeczność lokalną. Wyróżnienie przyznano Gminie Miasto Szczecin za „Rozbudowę, przebudowę i remont wraz ze zmianą sposobu użytkowania obiektów Muzeum Techniki i Komunikacji – Zajezdnia Sztuki w Szczecinie wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną oraz rozbiórką tarasu zewnętrznego”. W kategorii najlepsza przestrzeń publiczna przyznano dwa wyróżnienia dla : Miasta Białogard za realizację przedsięwzięcia pn.: „Budowa stacji kajakowej przy ul. Szpitalnej w Białogardzie” i dla Gminy Miasta Szczecin za realizację przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa drogi w kwartale ul. B. Śmiałego, Chodkiewicza, Żółkiewskiego, Pocztowej, Ściegiennego w Szczecinie – Etap I odcinek ul. B. Śmiałego, ul. Krzywoustego do ul. Jagiellońskiej wraz ze skrzyżowaniem ul. B. Śmiałego – Żółkiewskiego- Chodkiewicza”.

Tab. Zestawienie laureatów konkursu w latach 2020- 2023

	XIV edycja konkursu 2023	XIII edycja konkursu 2022	XII edycja konkursu 2021	XI edycja konkursu 2020
Nagroda kat I Przestrzeń	-	Gmina Sławno Kwasowo „Rewitalizacja pałacu w Kwasowie wraz z zagospodarowaniem terenu byłego podwórka folwarcznego”	Gmina Kołobrzeg Dźwirzyno „Centrum Turystyki i Rekreacji Wodnej w Dźwirzynie”	Gmina Miasto Świnoujście Przebudowa promenady miejskiej z realizacją nowego ciągu rekreacyjno-spacerowego w ramach przedsięwzięcia: „Kurort nadmorski - nowa wizja przestrzeni publicznej „Promenada Zdrowia”
Nagroda kat II Obiekt	Gmina Sławno „Remont i przebudowa <i>Willi Schulza</i> w Sławnie wraz ze zmianą sposobu użytkowania oraz rozbiórką i budową elementów zagospodarowania przestrzennego”	-	Gmina Goleniów „ <i>Rampa – kultura</i> – stworzenie wielofunkcyjnej przestrzeni w centrum miasta Goleniów i nadanie jej nowych funkcji społeczno – kulturalnych poprzez rewitalizację zdegradowanej infrastruktury pokolejowej”	-
Wyróżnienie kat. I Przestrzeń	Gmina Miasto Szczecin Przebudowa drogi w kwartale ul. B. Śmiałego, Chodkiewicza, Żółkiewskiego, Pocztowej, Ściegiennego w Szczecinie – Etap I odcinek B. Śmiałego, Krzywoustego do ul. Jagiellońskiej wraz ze skrzyżowaniem ul. B. Śmiałego – Żółkiewskiego- Chodkiewicza”	Gmina Łobez „ <i>Stare Boisko</i> - rewitalizacja zdegradowanego placu rekreacyjnego przy ul. Niepodległości w Łobzie wraz z rozbudową promenady”	Gmina Chociwel Wieś Bród „Bród – Wieś pachnąca Kwiatami	Miasto Darłowo „Tworzenie nowych oraz odnowa zdegradowanych terenów zielonych na obszarze Miasta Darłowo, w celu poprawy jakości środowiska dla mieszkańców i turystów” (Park Morski w Darłównu zachodnim, Park Inkula, Park przy ul. Św. Gertrudy, Park Eryka)
Wyróżnienie II kat I Przestrzeń	Miasto Białogard „Budowa stancji kajakowej przy ul. Szpitalnej w Białogardzie”	Gmina Tychowo „Budowa Parku Miejskiego w Tychowie”	Gmina Tychowo -Dobrowo „Zagospodarowanie terenu gminnego w miejscowości Dobrowo w formule zaprojektuj i wybuduj”	Gmina Kobyłanka „Rewitalizacja średniowiecznego układu urbanistycznego osady Rekowo wraz z odtworzeniem zabytkowych elementów infrastruktury drogowej i przebudową drogi gminnej” – Rekowo
Wyróżnienie I Obiekt	Gmina Miasto Szczecin Muzeum Techniki „Rozbudowa, przebudowa i remont wraz ze zmianą sposobu użytkowania obiektów Muzeum Techniki i Komunikacji – Zajezdnia Sztuki w Szczecinie wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną oraz rozbiórką tarasu zewnętrznego”	Darłowski Ośrodek Kultury „Pracownia Ceramiczna SKŁO44”	-	Miasto Darłowo Poczekalnia Kultury – zmiana funkcji historycznego dworca kolejowego w Darłowie, poprzez remont z przebudową pomieszczeń wewnętrznych
Wyróżnienie II Obiekt		Miasto Koszalin „Przebudowa oraz wyposażenie Amfiteatru im. Ignacego Paderewskiego w Koszalinie”	-	Gmina Darłowo „Centrum Sportów Wodnych w uzdrowisku Dąbki”
Wyróżnienie III Obiekt				Gmina Kołbaskowo „Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Przecławiu”

Ryc. Laureaci Konkursu na najlepszą przestrzeń publiczną w latach 2011-2023

LEGENDA

- nagroda
- wyróżnienie

III. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Okresowa ocena Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego dotyczy okresu od uchwalenia planu w dniu 24 czerwca 2020 r. do końca 2023 r. Objęta ona:

- Ocenę aktualności uwarunkowań, celów i kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa,
- Analizę aktualności systemu realizacji polityki przestrzennej, w tym ocenę stanu wdrażania zapisów planu do dokumentów planistycznych, ocenę realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zapisanych w planie, ocenę aktualności narzędzi związanych z terytorializacją polityki rozwoju oraz ocenę stanu wdrożenia innych zapisów planu realizujących jego cele.

3.1. Podsumowanie oceny uwarunkowań, celów i kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego – synteza przeglądu i oceny w układzie celów planu.

Cel I. „Wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa”

Nie wymaga aktualizacji w obowiązujących kierunkach kształtowania polityki przestrzennej województwa, poza koniecznością korekty zapisu dotyczącego rozwoju współpracy w dziedzinie planowania przestrzennego i polityki regionalnej z rosyjskimi regionami obszaru Morza Bałtyckiego (kierunek 1).

Cel II. Ochrona przyrody

Nie wystąpiły znaczące zmiany w systemie ochrony przyrody. Niezbędna będzie niewielka korekta granic nowo wprowadzonych obszarów prawnie chronionych oraz liczby indywidualnych form ochrony przyrody (4 nowe rezerwy przyrody).

Uchwalono dwa plany ochrony dla parków krajobrazowych:

- uchwała nr XLV/542/23 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO z dnia 14 września 2023 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Barlineckiego Parku Krajobrazowego;
- uchwała nr XLV/543/23 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO z dnia 14 września 2023 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Drawskiego Parku Krajobrazowego.

Uchwalenie przez Sejmik WZ projektu audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego będzie stanowiło przesłankę podjęcia prac nad aktualizacją PZPWZ w zakresie uwzględnienia rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym.

W przypadku zmiany PZPWZ, należy uwzględnić poniższe kwestie:

- inicjatywa i ew. decyzje w spr. utworzenia Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry;
- zmiana Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry i wprowadzenie nowych wytycznych Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r.;
- aktualizacja zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz ryzyka powodziowego (MZP, MRP).

Cel III. Rozwój potencjału ludnościowego

Cele i kierunki pozostają aktualne. Sytuacja demograficzna w dalszym ciągu ulega pogarszaniu, zarówno pod względem salda migracji jak i ujemnego przyrostu naturalnego.

Cel IV. Przekształcenia sieci osadniczej

Zapisy odnoszące się do przekształceń sieci osadniczej pozostają aktualne, zjawiska obserwowane w trakcie prac nad planem pozostają aktualne. W wyniku inwestycji transportowej nastąpiły zmiany w dostępności do miast. Należy w dalszym ciągu prowadzić terytorialną politykę rozwoju dostosowując adekwatne narzędzia do zaobserwowanych problemów i potencjałów.

Cel VI. Rozwój infrastruktury społecznej

W zakresie rozwoju infrastruktury społecznej większość zapisów pozostaje aktualna. W dalszym ciągu należy dążyć do poprawy warunków życia mieszkańców, na które to składają się: zaspokojone potrzeby mieszkaniowe, szeroki dostęp do atrakcyjnych przestrzeni publicznych, dostęp do wysokiej jakości usług publicznych (żłobki, przedszkola, szkoły, szkoły wyższe, służba zdrowia) oraz szeroko pojętej kultury. Z uwagi na bardzo dynamicznie zachodzące zmiany w rynku nieruchomości należy rozważyć objęcie tego obszaru poszerzonymi analizami i dostosowanie przyszłych działań. Analizy należy rozszerzyć o dane z Narodowego Spisu Powszechnego w zakresie dot. mieszkań, w tym niezamieszkanymi, co ma istotne znaczenie w kształtowaniu polityki przestrzennej i mieszkaniowej.

Celu VII. Wzrost i rozwój gospodarczy

Aktualne pozostają uwarunkowania wynikające z nadmorskiego i transgranicznego położenia, dużej lesistości, bardzo dobrej struktury obszarowej gospodarstw rolnych oraz hierarchicznej sieci osadniczej z wyraźną dominacją Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. W dalszym ciągu należy dążyć do wykorzystywania przewag konkurencyjnych jakie daje renta położenia np. w zakresie rozwoju portów morskich, turystyki czy planów budowy morskich farm wiatrowych. Należy w dalszym ciągu dążyć do aktywizacji gospodarczej terenów poza dużymi aglomeracjami.

Uchwałą Nr 1695/22 z dnia 9 listopada 2022 r. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego przyjął dokument Inteligentne Specjalizacje Województwa Zachodniopomorskiego. Inteligentne specjalizacje są właściwe dla nowego programu regionalnego „Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027”.

Cel VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego

W zakresie uwarunkowań i kierunków Cel VIII nie wymaga aktualizacji. Należy wskazać, że pomimo pojawiania się na przestrzeni ostatnich trzech lat nowych uwarunkowań (m.in. pandemia COVID-19, wojna w Ukrainie) zapisy planu nadal zachowują swoją aktualność (w niektórych wypadkach nowe wyzwania społeczno-gospodarcze czy przestrzenne dodatkowo potwierdzają słuszność założonych kierunków i ich priorytetyzację).

W przyszłej aktualizacji Planu zaleca się zwrócenie dodatkowej uwagi na aspekty polityki energetycznej (szczególnie w aspekcie emisyjności) w powiązaniu z uwarunkowaniami transportowymi oraz kwestie integracji transportowej, u podstawy, której powinna leżeć lepsza i sprawniejsza integracja danych.

Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej

Elektroenergetyka, gazownictwo, ciepłownictwo i OZE

Od roku 2020 na terenie województwa oraz w jego sąsiedztwie zrealizowano istotne inwestycje z punktu widzenia krajowego systemu gazowniczego i elektroenergetycznego, poprawiające krajowe bezpieczeństwo energetyczne. Jednakże niezbędna jest aktualizacja uwarunkowań i stanu realizacji inwestycji z sektora elektroenergetyki i gazownictwa a także uwzględnienie w polityce regionalnej dalszych kierunków rozwoju i planów inwestycyjnych operatorów.

W ramach kształtowania polityki przestrzennej województwa należy także uwzględnić zmiany prawne na szczeblu unijnym oraz krajowym odnoszące się do wzrostu znaczenia odnawialnych źródeł energii w miksie energetycznym, ale także w elektryfikacji ciepłownictwa oraz zastąpieniu paliw kopalnych w transporcie. Zgodnie z zapisami przyjętej przez Parlament Europejski w dniu 12.09.2023 r. zmiany unijnej Dyrektywy RED III (Renewable Energy Directive III) „Do dnia 21 lutego 2026 r. państwa członkowskie zapewnią by właściwe organy przyjęły plan lub plany wyznaczające (...) obszary przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych dla co najmniej jednego rodzaju odnawialnego źródła energii. (art. 15c)”. Na dzień dzisiejszy plany spełniające wymagania tej Dyrektywy nie były sporządzane, a ich realizacja, w tym tryb i terminy ich ustanowienia, wymaga implementacji Dyrektywy do prawodawstwa krajowego.

Telekomunikacja i teleinformatyka

Kierunek określony jako zwiększenie dostępności cyfrowej, poprzez uwarunkowania wynikające z pandemii COVID-19, stał się koniecznością zapewnienia dostępu do szybkiego Internetu dla wszystkich mieszkańców. Dalsze wspieranie rozwoju sieci szerokopasmowych, w tym technologii bezprzewodowych, jak również prowadzenie działań na rzecz upowszechnienia technologii cyfrowych, przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu, szersze zastosowanie technologii cyfrowych, zwłaszcza w kontaktach między instytucjami i obywatelami, a także zapewnienie cyberbezpieczeństwa, jest nieodzowne dla rozwoju społeczno-gospodarczego województwa. Kluczowe jest pełniejsze wykorzystanie funduszy unijnych dostępnych w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO).

Gospodarka wodno-ściekowa

W związku z realizacją Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) odnotowuje się stopniową rozbudowę sieci kanalizacyjnej w województwie oraz wzrost liczb mieszkańców korzystających z usług kanalizacyjnych. Przeprowadzane są również liczne inwestycje na oczyszczalniach ścieków w zakresie ich rozbudowy czy modernizacji. Jednakże pomimo tych działań nadal istnieje potrzeba zwiększania efektywności oczyszczania ścieków komunalnych oraz rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. W ramach najnowszej VI aktualizacji KPOŚK 2022 wyznaczonych zostało 81 aglomeracji, z czego 40 z nich nie spełniło wymogów dyrektywy 91/271/EWG. W ramach programu na lata 2021-2027 zaplanowano wybudowanie ogółem 231 km sieci kanalizacyjnej oraz przeprowadzenie łącznie 48 inwestycji na oczyszczalniach ścieków w zakresie ich modernizacji i rozbudowy, budowę nowej oczyszczalni i likwidację trzech. Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania rekomenduje się dalsze monitorowanie realizacji KPOŚK, w szczególności pod kątem spełniania przez aglomeracje wymogów unijnych.

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne przeniosła kompetencję wyznaczania aglomeracji ściekowych z sejmików województw do rad gmin.

Mając powyższe na uwadze uwarunkowania i kierunki zawarte w PZPWZ należy uznać za aktualne, a niezbędne korekty zostaną uwzględnione w zmianie planu.

Ochrona przed powodzią i skutkami suszy

W zakresie zahamowania wzrostu i obniżenia istniejącego ryzyka powodziowego oraz przeciwdziałania skutkom suszy należy stwierdzić, że wraz z realizacją inwestycji w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły na wybranych odcinkach Odry zagrożenie powodzią zmalało. Niemniej jednak uwarunkowania zidentyfikowane w planie pozostają aktualne.

Należy dalej dążyć do utrzymania wysokiej przydatności infrastruktury przeciwpowodziowej, poprawy koordynacji służb w zakresie alarmowania i reagowania na zagrożenie przeciwpowodziowe, zmian w prawodawstwie ograniczające zabudowę na terenach zalewowych i obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

W zakresie przeciwdziałania suszy wskazane są wszelkie działania poprawiające retencję i powodujące zmniejszenia prędkości odpływu ze zlewni. Z uwagi na zidentyfikowane zagrożenia suszą należy temu zagadnieniu poświęcić więcej uwagi w kształtowaniu polityki przestrzennej i przystosowaniu się do zmian klimatycznych.

Gospodarka odpadami

Ocena uwarunkowań i kierunków zawartych w PZPWZ w zakresie gospodarki odpadami pozwoliła stwierdzić, iż pozostają one aktualne. Przyjęte działania mają charakter ciągły i są na bieżąco sukcesywnie realizowane.

Korzystną zmianą jest wzrost masy odpadów selektywnie zebranych i odebranych oraz przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi. Zmniejszeniu uległa natomiast masa odpadów komunalnych przekazanych na składowisko odpadów oraz liczba czynnych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których składowane są odpady komunalne. Należy w dalszym ciągu dążyć do wzrostu masy odpadów komunalnych poddawanych recyklingowi i przygotowaniu do ponownego użycia oraz do zwiększenia selektywnego zbierania odpadów „u źródła”. Obszarem, w którym działania powinny zostać zintensyfikowane jest zwiększanie świadomości społeczeństwa w zakresie zrównoważonej konsumpcji i zapobiegania powstawaniu odpadów, co przekłada się również na wspieranie i promowanie budowy sieci napraw i ponownego użycia.

Cel X. Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa

Cel uznaje się za aktualny. Zadania związane z obronnością kraju mają charakter ciągły i są uwarunkowane sytuacją geopolityczną oraz krajowymi politykami w zakresie bezpieczeństwa, w szczególności w obliczu trwającej wojny w Ukrainie. Z uwagi na powyższe należy uznać wskazane w PZPWZ 2020 zadania z zakresu obronności, w tym realizację zadań wynikających z członkostwa w NATO oraz konieczność uwzględnienia w dokumentach planistycznych bezkolizyjnego funkcjonowania obszarów, obiektów i urządzeń infrastruktury służącej obronności i bezpieczeństwu państwa za aktualne. Jednocześnie szczegółowe ustalenia, zalecenia i rekomendacje planistyczne szczebla regionalnego należy bieżąco aktualizować przy współdziałaniu ze służbami odpowiadającymi za bezpieczeństwo kraju.

Cel XI.-XIV. Obszary funkcjonalne

Cel w kontekście formalnym należy uznać za nieaktualny - w wyniku reformy systemu planowania przestrzennego rozdział o obszarach funkcjonalnych został usunięty z ustawy. Nie oznacza to jednak, że analizy delimitacji i wskazane kierunki wypracowane dla obszarów funkcjonalnych stają się nieaktualne. Pojęciem miejskich obszarów funkcjonalnych posługuje się Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, w rozdziale 12. W art. 34 ust.2. wskazuje m.in., że „ZIT są realizowane w miejskich obszarach funkcjonalnych wskazanych jako obszary strategicznej interwencji w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 547 i 583)”. Natomiast mechanizm ZIT dotychczas realizowany w największych ośrodkach miejskich i powiązanych z nim otoczeniem (Szczecin i Koszalin) został w nowej perspektywie rozszerzony o miejskie ośrodki funkcjonalne wyznaczone przez samorządy. Wyznaczone w planie obszary funkcjonalne uznaje się za aktualne i do powinny nich być dostosowywane adekwatnie do potencjałów i barier narzędzia rozwoju oraz prowadzony ich monitoring rozwoju zmian ich granic.

3.2. Podsumowanie analizy aktualności systemu realizacji polityki przestrzennej

3.2.1. Stan wdrażania zapisów planu do dokumentów planistycznych

Zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na podstawie zapisów PZPWZ formułowane są wnioski i przekazywane informacje do wykorzystania w aktach planowania przestrzennego i w inwestycjach realizowanych w trybach specustaw. W tym zakresie zapisy planu nie wymagają aktualizacji.

3.2.2. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Analiza stanu realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ujętych w PZPWZ wskazała, że inwestycje realizowane są sukcesywnie zgodnie z harmonogramami podmiotów odpowiedzialnych. Po trzech latach od przyjęcia Planu zrealizowane zostało ok. 50% wskazanych inwestycji. Z uwagi na trudny dostęp do informacji o stanie inwestycji proponuje się wykonywanie przeglądu inwestycji raz w roku.

3.2.3. Ocena narzędzi związanych z terytorializacją polityki rozwoju.

W chwili zmiany PZPW narzędzia zostaną dostosowane do obowiązujących przepisów i potrzeb.

Należy zwrócić uwagę, że reforma systemu planowania i jego integracji z planowaniem rozwoju społeczno-gospodarczego nie została zakończona.

3.3. Rekomendacja końcowa dla Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego

Biorąc pod uwagę powyższe wnioski, należy przyjąć, że **PZPWZ w swojej strukturze celów i sformułowanych kierunków pozostaje aktualny.**

Elementy takie jak wyodrębnione zapisy dla obszarów funkcjonalnych, w tym Plan zagospodarowania przestrzennego Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, które w obecnym stanie prawnym nie są już obligatoryjną częścią planu, nie stanowią o potrzebie pilnej aktualizacji.

Jak zapisano w planie potrzeba jego wcześniejszej aktualizacji może wystąpić w przypadku:

- istotnej zmiany uwarunkowań i tendencji rozwojowych (zewnętrznych lub wewnętrznych),
- nieprzewidywanych konfliktów przestrzennych o charakterze ponadlokalnym,
- zmiany dokumentów strategicznych, zwłaszcza strategii rozwoju województwa zachodniopomorskiego, w zakresie dotyczącym kształtowania i utrzymania ładu przestrzennego,
- zmiany przepisów prawa dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Na koniec 2023 r. nie stwierdzono okoliczności, które skutkowałyby potrzebą pilnej zmiany planu.

Zidentyfikowano natomiast kilka zagadnień, które w szczególności mogą rzutować na potrzebę i zakres przyszłej zmiany dokumentu. Należą do nich:

- przewidziana prawem aktualizacja strategii rozwoju województwa z uwzględnieniem modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz wytycznych do kształtowania polityki przestrzennej,
- nowe uwarunkowania prawne, w tym wynikające z zakończenia procesu reformy systemu planowania rozwoju,
- przyjęcie nowych dokumentów strategicznych, programowych na poziomie krajowym, nowe zamierzenia inwestycyjne,
- rozpoczęcie nowego okresu programowania Unii Europejskiej 2021- 2027 w tym w ramach FEoPZ,
- uchwalenie audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego,
- implementacja do przepisów krajowych Dyrektywy RED III (rozwój OZE), w tym szersze uwzględnienie w kształtowaniu polityki przestrzennej potencjałów dla rozwoju regionu w oparciu o technologie wodorowe,
- szeroko rozumiana transformacja energetyczna, w tym w ciepłownictwie i w transporcie,
- dostosowanie do zmian klimatycznych i przeciwdziałania skutkom tych zmian,
- dostosowanie do sytuacji społeczno-gospodarczej, w tym demograficznej,
- skutki i wnioski z pandemii, w tym działania dostosowawcze, cyfryzacja, bezpieczeństwo cyfrowe,
- sytuacja geopolityczna, kwestie związane z bezpieczeństwem państwa.

Zarówno proces implementacji zapisów planu jak i zmieniające się uwarunkowania formalno-prawne są stale monitorowane.

W przypadku stwierdzenia okoliczności stwarzających sytuację odmienną niż wynika to z obecnej oceny, stosowne rekomendacje, w szczególności o konieczności podjęcia prac nad zmianą planu, niezwłocznie zostaną przedstawione Zarządowi Województwa Zachodniopomorskiego.

Szczecin, styczeń 2024 r.